

AFGANISTANIN TILANNEKATSAUS MARRASKUUSSA 2018

Tässä katsauksessa käsitellään Afganistanin turvallisuusolosuhteita ja näihin vaikuttavia merkittävimpiä tapahtumia ja turvallisuusvälikohtauksia, joita Afganistanissa on sattunut marraskuun loppuun mennessä. Katsaus päivittää maatietopalvelun aiempaa vastaavaa selvitystä (Afganistanin tilannekatsaus toukokuussa 2018, 8.6.2018). Katsauksessa on käytetty eri lähteiden, kuten YK-tahojen ja toimittajien, raportointia, joka on ollut Maahanmuuttoviraston saatavissa katsauksen kirjoittamisajankohtana. Katsaus keskittyy Afganistanin turvallisuustilanteeseen; muita ajankohtaisia teemoja käsitellään muissa maatietopalvelun tuotteissa.

Afganistanissa järjestettiin lokakuussa parlamenttivaalit ja presidentinvaalit on määrä pitää huhtikuussa 2019. Taliban-liike on laajentanut hyökkäystään Ghaznissa nyt myös hazaravähemmistön asuttamille alueille. Afganistanissa toimivan ISIS-haara ISKP:n terrori-iskut ovat lisääntyneet etenkin Kabulin ja Jalalabadin kaupungeissa. Afganistanin humanitaariset olosuhteet ovat heikentyneet etenkin maan länsiosia koetelleen vakavan kuivuuden vuoksi, joka on konfliktin ohella ajanut ihmisiä pois kotialueiltaan.

Sisällys

1. Yleinen tilanne marraskuussa 2018	4
2. Turvallisuustilanne	5
2.1. Väkivallan ilmenemismuodot ja voimakkuus	5
2.2. Konfliktin luonne ja osapuolet	6
2.2.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot	7
2.2.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät	8
2.3. Siviilikuolemat ja loukkaantuneet	9
2.4. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet	10
3. Turvallisuustilanne alueittain	11
3.1. Keski-Afganistan (Kabul, Kapisa, Logar, Panjshir, Parwan, Wardak)	12
3.1.1. Kabul	12
3.1.2. Kapisa	16
3.1.3. Logar	17
3.1.4. Panjshir	19
3.1.5. Parwan	20
3.1.6. Wardak	21
3.2. Keski-Afganistanin ylänkö (Bamiyan, Daikondi)	23
3.2.1. Bamiyan	23
3.2.2. Daikondi	23
3.3. Etelä-Afganistan (Helmand, Kandahar, Nimruz, Uruzgan, Zabul)	24
3.3.1. Helmand	24
3.3.2. Kandahar	26
3.3.3. Nimruz	28
3.3.4. Uruzgan	29
3.3.5. Zabul	31
3.4. Kaakkois-Afganistan (Ghazni, Khost, Paktia, Paktika)	32
3.4.1. Ghazni	32
3.4.2. Khost	34
3.4.3. Paktia	36
3.4.4. Paktika	37
3.5. Itä-Afganistan (Kunar, Laghman, Nangarhar, Nuristan)	38
3.5.1. Kunar	38
3.5.2. Laghman	40
3.5.3. Nangarhar	41

3.5.4. Nuristan.....	44
3.6. Koillis-Afganistan (Badakhshan, Baghlan, Kunduz, Takhar)	45
3.6.1. Badakhshan	45
3.6.2. Baghlan.....	46
3.6.3. Kunduz.....	48
3.6.4. Takhar.....	49
3.7. Pohjois-Afganistan (Balkh, Faryab, Jawzjan, Samangan, Sar-i-Pol).....	51
3.7.1. Balkh	51
3.7.2. Faryab.....	52
3.7.3. Jawzjan	54
3.7.4. Samangan.....	55
3.7.5. Sar-i-Pol.....	57
3.8. Länsi-Afganistan (Badghis, Farah, Ghor, Herat)	59
3.8.1. Badghis	59
3.8.2. Farah.....	60
3.8.3. Ghor	61
3.8.4. Herat	62
4. Humanitaarinen tilanne	64
5. Lähteet	66

1. Yleinen tilanne marraskuussa 2018

Afganistanin parlamenttivaalit pidettiin 20. ja 21.10.2018. Alun perin samana päivänä pidettäväksi suunniteltuja paikallistason vaaleja jouduttiin lykkäämään ehdokaspulan takia.¹ YK kuvaili vaaleja äänestäjien määrässä mitattuna onnistuneiksi huolimatta äänestyspaikkoihin kohdistuneista uhkauksista, kiistoista biometrinen keinojen käyttämisestä äänestäjien tunnistamisessa sekä äänestäjälisöjen virheistä, jotka aiheuttivat pitkiä odotusaikoja äänestyksessä. Pitkien äänestysjonojen takia äänestysaikaa päätettiin jatkaa alun perin suunnitellun 20.10. lisäksi myös seuraavan päivän puolelle.² 2500 ehdokasta kilpaili 249 paikasta parlamentissa. Ehdokkaista ainakin kymmenen tapettiin ennen vaaleja.³ Vaaleissa äänesti noin 8,8 miljoonasta rekisteröityneestä äänestäjästä 4,2 miljoonaa.⁴ Äänestysprosentti oli korkeimmillaan maakuntien pääkaupungeissa, ja kaikkein innokkaimmin äänestettiin Kabul, Herat, Nangarharin, Paktian ja Daikundin maakunnissa.⁵ Vaalit järjestettiin Kandaharissa vasta 27.10.2018 maakunnan poliisikomentaja Abdul Raziqin kuoltua 18.10.2018 Taliban-liikkeen tekemässä korkean profiilin iskussa. Ghaznissa vaaleja ei pystytty järjestämään lainkaan. Taliban käynnisti laajan hyökkäyksen Ghaznin kaupunkiin elokuussa 2018.⁶

Vaaleja edeltävinä kuukausina ja viikkoina Taliban-liike järjestelmällisesti sieppasi, uhkaili ja ahdisteli äänestäjiä ja vaalien järjestämisessä mukana olleita henkilöitä. Itse vaalipäivinä 20.–21.10. ja 27.10.2018 YK:n Afganistan-ohjelma UNAMA tilastoi ainakin 108 vaaleihin liittyvää väkivaltatapausta, joissa kuoli 56 siviiliä ja haavoittui 379, mikä oli suurin vaalipäivänä kertynyt siviiliuhrien määrä sitten UNAMA:n tilastoinnin alkamisen vuonna 2009. Tappavin hyökkäys oli Kabulissa äänestyspaikan edessä 20.10.2018 tehty itsemurhaisku, jossa kuoli 13 siviiliä ja haavoittui 40. Afganistanissa toimiva ISIS-haara ISKP (*Islamic State Khorasan Province*) ilmoittautui iskun tekijäksi. Äänestäjien rekisteröinnin alkamisesta 14.4.2018 vaalikampanjoinnin päättymiseen 19.10.2018 saakka UNAMA tilastoi 152 vaaleihin liittyvää väkivaltatapausta, jotka aiheuttivat 496 siviiliuhria (156 kuollutta ja 340 haavoittunutta). Lisäksi 245 siviiliä siepattiin.⁷

Poliittisen tilanteen sekä heikentyneiden turvallisuusolosuhteiden aiheuttamaa kuohuntaa on esiintynyt etenkin Pohjois-Afganistanissa. Laajimmat mielenosoitukset seurasivat Faryabissa vaikuttavan uzbekkien Jonbesh-puolueen jäsenen Nezamoddin Qaisarin pidätyksestä 2.7.2018. Pidätys johti Faryabissa mielenosoitukseen, jotka levisivät myös Balkhiin, Jawzjaniin, Kunduziin, Samanganiin, Sar-i-Poliin ja Takhariin. Mielenosoittajat vaativat Qaisarin vapauttamista ja Afganistanin ensimmäisen varapresidentin, uzbekkien edustajana tunnetun ja Turkissa vuoden ajan oleskelleen Abdul Rashid Dostumin paluuta Afganistaniin. Mielenosoitukset jatkuivat kaksi viikkoa, kunnes Qaisari vapautettiin. Pian tämän jälkeen, 22.7.2018, Dostum palasi Afganistaniin.⁸

Taliban-liike ja Afganistanin hallitus julistivat tulitauon ramadan-paastokuukauden päätösjuhlan ajaksi, jolloin väkivaltaisuuksien määrä putosi kolmeksi päiväksi 15–17.6.2018. Taliban hylkäsi

¹ UNGA 10.9.2018, s. 1.

² UNGA 7.12.2018, s.2-3.

³ SIGAR 30.10.2018, s. 45.

⁴ UNAMA 11/2018, s. 2.

⁵ UNGA 7.12.2018, s.2-3.

⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 65.

⁷ UNAMA 11/2018, s. 2-4.

⁸ UNGA 10.9.2018, s. 2.

tarjouksen tulitauon jatkamisesta ja väkivaltaisuuDET käynnistyivät uudelleen. Presidentti Ashraf Ghani ehdotti uutta tulitaukoa 20.8.2018 eid al-adha -juhlan kynnyksellä, mutta Taliban kieltäytyi tästä tarjouksesta.⁹

2. Turvallisuustilanne

Afganistanin turvallisuustilanne jatkuu epävakaana vuoden 2018 taistelukauden päättyessä. Taisteluita on käyty kesän ja syksyn aikana etenkin Faryabin ja Ghaznin maakunnissa.¹⁰ Taliban on laajentanut hyökkäystään Ghaznissa ensimmäistä kertaa nykykonfliktin aikana myös hazaravähemmistön asuttamiin Jaghorin ja Malistanin piirikuntiin.¹¹

Ruotsin maatietopalvelu Lifosin arvion mukaan yleisen Afganistanin turvallisuustilanteen trendinä on jatkunut vähittäinen huonontuminen. Lifos arvioi tämän taustalla olevan sotilaallisen toiminnan laajentumisen, johtuen Yhdysvaltojen uudesta Etelä-Aasian strategiasta, jonka tavoitteena on painostaa Taliban-liike rauhanneuvotteluihin. Afganistanin hallituksen turvallisuusjoukot eivät kuitenkaan ole pystyneet tavoitteista ja operaatioiden lisääntymisestä huolimatta lisäämään hallinnassaan olevien alueiden määrää. Konfliktilla ei kuitenkaan nähdä olevan sotilaallista ratkaisua. Huolestuttavana kehityskulkuna Lifos pitää sektaaristen iskujen lisääntymistä.¹²

Sekä IHS Jane's että Lifos pitävät taistelukaudella 2018 suuriin kaupunkeihin kohdistuneita hyökkäyksiä Ghaznissa ja Farahissa merkinä siitä, että Taliban halusi edelleen osoittaa olevansa kykenevä valtaamaan strategisia kaupunkeja Afganistanissa, sillä ennen Ghaznin hyökkäystä Talibanin vuoden 2018 taistelukampanja oli keskittynyt asymmetrisiin iskuihin.¹³ Ennen hyökkäystä Taliban oli pystynyt melko vapaasti keräämään joukkojaan Ghaznin kaupungin ympäristöön turvallisuusjoukkojen puuttumatta tilanteeseen jo kaksi kuukautta aiemmin.¹⁴

Lifos kuitenkin näkee myös positiivisia kehityskulkuja Afganistanin tilanteessa, johtuen lisääntyneistä konfliktinvastaisista asenteista ja kesäkuun tulitauosta. Toisaalta esimerkiksi ISKP ei ole kiinnostunut rauhanprosessista. Myös naapurivaltioiden ja Yhdysvaltojen intressit Afganistanissa monimutkaistavat konfliktin ratkaisua.¹⁵

2.1. Väkivallan ilmenemismuodot ja voimakkuus

Turvallisuusvälikohtausten määrä on pysynyt korkealla tasolla lukuun ottamatta lyhyttä Talibanin ja hallituksen välistä tulitaukoa 15.–17.6.2018. YK tilastoi aikavälillä 15.5.–15.8.2018 yhteensä 5800 turvallisuusvälikohtausta, mikä oli 10 prosenttia vähemmän verrattuna samaan jaksoon edellisvuonna.¹⁶ Aikavälillä 16.8.2018–15.11.2018 YK tilastoi 5854 turvallisuusvälikohtausta, mikä

⁹ UNGA 10.9.2018, s. 4-5.

¹⁰ UNGA 10.9.2018, s. 5.

¹¹ RFE/RL 15.11.2018.

¹² Lifos 4.12.2018, s. 105–106.

¹³ Lifos 4.12.2018, s.107-108; IHS Jane's 30.8.2018.

¹⁴ IHS Jane's 30.8.2018.

¹⁵ Lifos 4.12.2018, s. 107-108

¹⁶ UNGA 10.9.2018, s. 5.

oli kaksi prosenttia vähemmän edellisvuoteen verrattuna.¹⁷ Aseellisten yhteenottojen määrä laski 14 % edellisvuodesta, mutta ne muodostivat kuitenkin edelleen suurimman osan (61 %) turvallisuusvälikohtauksista. Itsemurhaiskujen määrä lisääntyi 38 % ja ilmaiskujen puolestaan 46 %. Kaikista selkkauksista 67 % tapahtui maan etelä-, itä-, ja kaakoisosassa. Eniten turvallisuusongelmia raportoitiin etelässä. Pohjois-Afganistanissa turvallisuusvälikohtausten määrä lisääntyi 17 %, ja kehätiellä tapahtuneet selkkaukset häiritsivät liikennettä pohjoisen suurimpien kaupunkien välillä.¹⁸ YK:n tilastojen mukaan Afganistanissa tehtiin vuonna 2018 lokakuun loppuun mennessä 98 itsemurhaiskua.¹⁹

Hallitusta vastustavat kapinalliset kohdistavat suurimman osan iskuistaan viranomaisten tarkastuspisteille, jotka tyypillisesti sijaitsevat teiden varsilla. Valtiollisten turvallisuusviranomaisten tekemät operaatiot kohdistuvat sekä asutuille alueille että kapinallisten syrjäisille koulutusleireille tai tukikohtiin.²⁰

2.2. Konfliktin luonne ja osapuolet

Afganistanin konfliktia on luonnehdittu maan sisäiseksi aseelliseksi selkkaukseksi, jonka osapuolia ovat Afganistanin valtiolliset joukot kansainvälisine tukijoineen sekä hallitusta vastaan taistelevat kapinalliset.²¹ Afganistanin hallitus kohtaa vastarintaa kapinallisryhmittymien taholta, joiden tarkoituksena on kaataa maan nykyhallinto. Afganistanin ja Pakistanin laajalti valvomaton rajaseutu tarjoaa otollisen toiminta-alustan useille eri tahoille, kuten Talibaniin sidoksissa oleville ryhmille (mm. Haqqani-verkosto) ja muille terroristijärjestöille (mm. Al Qaida, Lashkar-i Taiba, ISIS-järjestön Khorasanin haara ISKP ja Uzbekistanin islamilainen liike IMU).²²

Yhdysvaltojen toimintaa Afganistanissa valvova viranomainen SIGAR arvioi Afganistanin hallituksen valtapiiriin kuuluvien alueiden määrän (55.5 % alueista) olleen heinäkuussa 2018 alhaisin sitten seurannan alkamisen marraskuussa 2015. Entistä suurempi määrä alueita (32.4 %) oli kiisteltyjä konfliktin osapuolten välillä. Kapinallisten valtapiiriin kuului 12 % Afganistanin alueista. SIGAR:in mukaan hallituksen valtapiiriin kuuluvilla alueilla asui 65 % Afganistanin väestöstä eli 21 miljoonaa ihmistä, kapinallisten valtapiirissä taas 10.5 % eli 3,5 miljoonaa ihmistä ja kiistellyillä alueilla kahdeksan miljoonaa ihmistä.²³ Long War Journalin arvion mukaan kuitenkin jopa puolet Afganistanin väestöstä asui lokakuussa 2018 piirikunnissa, jotka eivät olleet hallituksen valtapiirin alaisuudessa.²⁴ YK:n humanitaaristen asioiden koordinoitumisto UN OCHA:n arvion mukaan 17 miljoonaa afganistanilaista eli 106 konfliktista eniten kärsivässä piirikunnassa vuonna 2018.²⁵ Afganistanin valtiollisten joukkojen tavoitteeksi on asetettu saada 80

¹⁷ UNGA 7.12.2018, s.5.

¹⁸ UNGA 10.9.2018, s. 5-6.

¹⁹ UNOCHA 6.12.2018, s.6.

²⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen koostama raportointi turvallisuusvälikohtauksista touko-lokakuussa 2018.

²¹ UNHCR 30.8.2018, s. 6; EASO 12/2017, s. 41.

²² EASO 12/2017, s. 32–40.

²³ SIGAR 30.10.2018, s. 69, 71.

²⁴ LWJ/ Roggio & Gutowski 29.10.2018.

²⁵ UNOCHA 6.12.2018 s.3.

prosentin väestöstä asuttamat alueet hallintaansa vuoden 2019 loppuun mennessä, mutta toistaiseksi tavoitteen saavuttamisessa ei ole tapahtunut edistystä.²⁶

Kaikki Afganistanin maakuntien pääkaupungit ovat SIGAR:in mukaan pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa. Kapinalliset hallitsivat SIGAR:in mukaan eniten alueita Kunduzissa (62 % väestöstä asuttamat alueet), Helmandissa (56 % väestöstä asuttamat alueet) ja Uruzganissa (53 % väestöstä asuttamat alueet).²⁷ USA:n tilastoinnin mukaan kapinalliset ovat 1.1.–15.8.2018 mennessä aloittaneet eniten hyökkäyksiä Faryabissa (1176), Farahissa (1145) ja Uruzganissa (1096). Yli puolet (54 %) kaikista kapinallisten aloittamista hyökkäyksistä tapahtui seitsemässä maakunnassa: Badghis, Farah, Faryab, Ghazni, Helmand, Kandahar ja Uruzgan.²⁸ Kapinalliset ovat kohdistaneet painetta erityisesti kehätien Kabulista Ghaznin kautta Kandahariin sekä Kandaharista Heratin kautta Faryabiin johtaville osuuksille.²⁹

2.2.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot

Afganistanin valtiolliset turvallisuusjoukot (*Afghan National Defense and Security Forces, ANDSF*) saavat tukea kansainvälisiltä joukoilta (*International Military Forces, IMF*). Valtiolliset turvallisuusjoukot koostuvat pääasiassa Afganistanin kansallisesta armeijasta (*Afghan National Army, ANA*), poliisista (*Afghan National Police, ANP*) ja epävirallisemmista paikallispoliisijoukoista (*Afghan Local Police, ALP*). ANDSF-joukkojen yhteenlaskettu määrä heinäkuussa 2018 oli 312 328 sotilasta, mikä oli lähes 9000 vähemmän kuin vuosi sitten. Heistä 194 017 palveli ANA:ssa ja 118 311 ANP:ssa. Joukkojen tavoitemääräksi asetettua 352 000 ei ole pystytty saavuttamaan, vaan sotilaiden määrä on päinvastoin ollut laskussa korkeiden miestappioiden ja palveluksen keskeyttämisten takia.³⁰ ALP-joukoissa toimii arviolta 28 000 epävirallista paikallispoliisia yleensä omissa kylissään kapinallisten vastaisissa suojelutehtävissä.³¹

Afganistanin turvallisuusjoukkojen kuolleisuus on noussut toukokuusta 2018 lähtien korkeammaksi kuin koskaan aikaisemmin, mutta tarkat luvut ovat salassa pidettäviä. Pelkästään Talibanin Ghaznin kaupunkia vastaan kohdistamassa viisi päivää kestäneessä hyökkäyksessä elokuussa 2018 kuoli ainakin 100 Afganistanin turvallisuusjoukkojen jäsentä ja 150 siviiliä.³² Epävirallisten lukujen mukaan touko-lokakuussa 2018 kuoli 3395 turvallisuusjoukkojen jäsentä ja haavoittui 3467.³³

Afganistanissa on käynnissä kaksi kansainvälistä sotilasoperaatiota: NATO-vetoinen tuki- ja koulutusohjelma *Resolute Support* sekä Yhdysvaltojen oma terrorisminvastainen operaatio *Freedom Sentinel*. Afganistanissa palveli sotilaallisissa tehtävissä 1.3.2018 noin 14 000 yhdysvaltalaista, joista 8475 toimi *Resolute Support* -ohjelmassa koulutustehtävissä ja loput *Freedom Sentinel* -operaatiossa. *Resolute Support* -ohjelmassa palveli lisäksi yhteensä noin

²⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 71; LWJ/ Roggio & Gutowski 29.10.2018.

²⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 70.

²⁸ SIGAR 30.10.2018, s. 75.

²⁹ UNOCHA 6.12.2018 s.17.

³⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 45, 66–67.

³¹ SIGAR 30.10.2018, s. 101–102.

³² SIGAR 30.10.2018, s. 45, 66–67.

³³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen koostama raportointi turvallisuusvälikohtauksista touko-lokakuussa 2018.

7754 sotilaallisissa tehtävissä toimivaa henkilöä muista NATO:n kanssa yhteistyötä tekevästä maista.³⁴

2.2.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät

Afganistanissa toimii arviolta yli 20 erilaista kapinallisryhmää.³⁵ Vuonna 2001 vallasta syösty Taliban-liike³⁶ on selvästi suurin ja järjestäytynein hallintoa vastaan taisteleva ryhmä Afganistanissa. Liike pitää itseään Afganistanin laillisena hallitsijana ja pyrkii valloittamaan hallituksesta alueita takaisin omaan valtapiiriinsä. Taliban-liikkeen jäsenmäärän arvioidaan ylittävän 200 000, joista noin 150 000 on taistelijoita. Taistelijoista suurin osa toimii kotialueillaan, mutta noin 60 000 arvioidaan kuuluvan liikkuviin joukkoihin, joita mobilisoidaan tarvittaessa Afganistanin eri alueille.³⁷

Taliban-liike jakautuu eri neuvostoihin (*shura*), joista Pakistanissa toimiva *Quetta shura* on perinteisesti ollut johtava. Talibanin nykyinen johtohahmo on Haibatullah Akhundzada. Quetta shuran alaisuudessa toimivat *Miran Shah shura* – joka tunnetaan paremmin Haqqani-verkostona – ja eri heimojen edustajista koostuva *Peshawar shura*. Quetta shuran valtapiiriin kuuluvat Afganistanin eteläiset maakunnat, kun taas Miran Shah vastaa kaakkoisosista (nk. Loya Paktian alue) ja Peshawar Kabulin seudusta ja maan itäosista. Talibanin organisaatioon kuuluvat lisäksi Badakhshanin maakunnasta käsin toimiva *Pohjoisen shura*, Iranista käsin toimiva *Mashhad shura* sekä tietyiltä Farahin maakunnasta käsin toimiva *Rasul shura*, jotka toimivat itsenäisesti eivätkä kuulu Quetta shuran alaisuuteen.³⁸

Vuodesta 2015 Afganistanissa on toiminut ISIS-järjestön haara ISKP (Islamic State Khorasan Province), joka on pitänyt hallussaan alueita Itä-Afganistanin Nangarharissa sekä Pohjois-Afganistanissa. ISKP:llä on ollut yhteenottoja niin Afganistanin hallituksen turvallisuusjoukkojen kuin Talibanin kanssa. Lisäksi se on tehnyt etenkin Kabulissa useita suuren mittakaavan terrori-iskuja, joiden kohteina ovat olleet Afganistanin hallituksen tukijoiksi oletetut sekä erityisesti shiiamuslimit.³⁹

ISKP on viime aikoina kärsinyt tappioita etenkin Talibanin voimistuneiden hyökkäysten vaikutuksesta. Toisaalta jotkut Talibanin neuvostot ovat osoittaneet myötämielisyyttä ISKP:ta kohtaan. Pohjois-Afganistanissa Jawzjanin maakunnassa alueita hallinnut ISIS-mielinen ryhmittymä antautui hallituksen joukoille elokuussa 2018 Talibanin hyökättyä sen tukikohtaan.⁴⁰ ISKP:n ja Talibanin väliset taistelut ovat jatkuneet myös Kunarissa, Nangarharissa ja Nuristanissa.⁴¹ ISKP:n johtaja Abu Saad Orakzai kuoli Yhdysvaltain tekemässä ilmaiskussa

³⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 80.

³⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen koostama raportointi turvallisuusvälikohtauksista touko-lokakuussa 2018.

³⁶ Taliban-liikettä ja tilannetta sen hallitsemilla alueilla käsitellään tarkemmin Maatietopalvelun 20.7.2018 ilmestyneessä raportissa ”[Talibanin hallitsemat alueet Afganistanissa](#)”.

³⁷ Landinfo/ Giustozzi 23.8.2017, s. 12.

³⁸ Landinfo/ Giustozzi 23.8.2017, s. 5–7.

³⁹ IHS Jane’s 10.9.2018.

⁴⁰ IHS Jane’s 10.9.2018.

⁴¹ UNOCHA 6.12.2018 s. 17.

Nangarharin maakunnassa 25.8.2018.⁴² Järjestöllä kerrotaan olevan rahoitusvaikeuksia sen keskushallinnon heikennyttyä Syyriassa.⁴³ Sotilaallisista tappioista huolimatta ISKP:n tekemät itsemurhaiskut ovat lisääntyneet etenkin Kabuln ja Jalalabadin kaupungeissa. Viimeaikaiset iskut ovat kohdistuneet varsinkin kouluja ja koulutusalan viranomaisia vastaan. Näiden lisäksi ISKP on iskenyt myös äänestäjien rekisteröintipaikkoihin ja moskeijoihin.⁴⁴

Afganistanista saadun raportoinnin mukaan touko-lokakuussa 2018 kuoli 12 171 kapinallistaistelijaa ja haavoittui 2853. Taliban-liike on raporttien mukaan toteuttanut 3315 iskuja (90 % kapinallisten tekemistä iskuista) pääsääntöisesti hallituksen turvallisuusjoukkoja vastaan. ISKP toteutti 30 iskuja, joissa aiheutui kuitenkin huomattava määrä siviiliuhreja (216 kuollutta ja 388 haavoittunutta verrattuna Talibanin aiheuttamiin 297 siviilikuolemaan ja 766 haavoittumiseen).⁴⁵

2.3. Siviilikuolemat ja loukkaantuneet

Afganistanin siviiliuhrien määrä on vuosina 2017 ja 2018 ollut korkealla tasolla. YK:n Afganistan-ohjelma UNAMA tilastoi vuonna 2018 syyskuun loppuun mennessä yhteensä 8050 siviiliuhria, joista 2798 oli kuolleita ja 5252 haavoittuneita. Kuolonuhrien määrä kyseisellä ajanjaksolla oli korkein sitten vuoden 2014. Haavoittuneiden määrä kuitenkin laski hieman edellisvuodesta. Kuolonuhrien lisääntyminen oli seurausta itsemurha- ja monimuotoiskujen kasvaneesta määrästä ja tehosta. Eniten siviiliuhreja aiheutui Nangarharissa, Kabulissa, Helmandissa, Ghaznissa ja Faryabissa. Nangarhar nousi Kabuln edelle siviiliuhrien määrässä, joka oli maakunnassa yli kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna.⁴⁶ Parlamenttivaalien äänestyspäivä 20.10.2018 oli vuoden eniten siviiliuhreja aiheuttanut päivä.⁴⁷

Lähes puolet siviiliuhreista seurasi hallintoa vastustavien kapinallisten tekemistä erilaisista räjähdde- itsemurha- ja monta eri taktiikkaa yhdistävistä iskuista. Näistä yli puolet oli ISKP:n nimiinsä ottamia tekoja. Loput siviiliuhrit aiheutuivat maataisteluista, kohdistetuista murhista, ilmaiskusta ja räjähtämättä jääneistä taisteluvälineistä. Maataisteluiden aiheuttamien siviiliuhrien määrä oli 18 % laskussa edellisvuodesta ja kohdistettujen murhien puolestaan 32 %.⁴⁸

Hallitusta vastustavat kapinalliset aiheuttivat 65 prosenttia uhreista: näistä 35 % oli Taliban-liikkeen aiheuttamia, 25 % ISKP:n ja 5 % tuntemattomien tekijöiden. Hallituksen puolella taistelevat joukot puolestaan aiheuttivat 22 % siviiliuhreista, mikä oli yhdeksän prosentin nousu edellisvuoteen verrattuna. Nousu oli seurausta ilmaiskujen sekä etsintäoperaatioissa aiheutuneiden siviiliuhrien määrän kasvusta.⁴⁹ Vuoden 2018 ilmaiskusta yli puolet tehtiin Helmandissa, Nangarharissa ja Uruzganissa Talibanin ja ISKP:n tukikohtia vastaan.⁵⁰

⁴² SIGAR 30.10.2018, s. 67.

⁴³ IHS Jane's 10.9.2018

⁴⁴ UNOCHA 23.11.2018, s. 5.

⁴⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen koostama raportointi turvallisuusvälikohtauksista touko-lokakuussa 2018.

⁴⁶ UNAMA 10.10.2018, s.1–2.

⁴⁷ UNGA 7.12.2018 s.1.

⁴⁸ UNAMA 10.10.2018, s. 1.

⁴⁹ UNAMA 10.10.2018, s.2–3.

⁵⁰ UNOCHA 6.12.2018 s.17.

UNAMA:n lisäksi myös Resolute Support -joukot julkistivat lokakuussa 2018 ensimmäistä kertaa omat siviiliuhritilastonsa, joiden mukaan Afganistanissa kertyi 5588 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018. RS ei erottele luvuissaan kuolleita haavoittuneista. Selvästi eniten siviiliuhreja kertyi Kabulissa (1225) ja Nangarharissa (935). Afganistanin sotilasoperaatiota valvovan itsenäisen viranomaisen tekemän vertailun mukaan RS:n luvut ovat huomattavasti UNAMA:n keräämiä tilastoja alhaisempia.⁵¹

2.4. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet

UN OCHA:n mukaan 22.11.2018 mennessä 306 161 ihmistä joutui pakenemaan kotialueiltaan konfliktin takia. Määrä on laskussa vuosien 2016 ja 2017 lukemiin nähden. Konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutuneista lähes kolmasosa on paennut Faryabissa (50 720) ja Ghaznissa (41 719) käytyjä taisteluita.⁵² Farahin kaupungin toukokuussa tapahtunutta ja Ghaznin kaupungin elokuussa tapahtunutta valtausyritystä lukuun ottamatta taistelut ovat asuttujen alueiden valtausyritysten sijaan koostuneet pitkälti kapinallisten hyökkäyksistä turvallisuusjoukkojen ylläpitämille tarkastuspisteille sekä valtiollisten turvallisuusjoukkojen tekemistä ilmaiskuiden korkean profiilin kohteisiin, minkä takia maan sisäinen siirtyminen on vuonna 2018 ollut mittakaavaltaan suhteellisen pientä ja väliaikaista. UN OCHA:n mukaan taisteluiden luonteesta johtuen siirtymiset ovat pääosin kertyneet useista eri tapahtumista, jotka ovat olleet kestoltaan lyhyitä, minkä takia kaikkia siirtymisiä ei välttämättä ole rekisteröity.⁵³

9.12.2018 mennessä 257 779 afganistanilaista oli joutunut siirtymään kotialueiltaan vakavan kuivuuden takia.⁵⁴ Kuivuus on pakottanut ihmisiä lähtemään kodeistaan etenkin Badghisin, Heratin ja Ghorin maakunnissa. Kuivuuden takia kotialueiltaan lähteneet ovat pääasiallisesti päätyneet Heratin ja Qala-i-Naw'n kaupunkeihin. Kuivuuden takia maan sisäisesti siirtymään joutuneille ei tähän mennessä ole pystytty tarjoamaan pysyviä asuinoloja, vaan he ovat oleskelleet hajallaan sijaitsevissa paikoissa telttamajoituksessa.⁵⁵ UN OCHA:n mukaan Heratin ja Qala-i-Naw'n kaupunkien laitamille tuli kesän 2018 aikana 263 000 kuivuuden takia kotialueiltaan lähtenyt ihmistä, jotka oleskelevat 19 laajassa epävirallisessa leirissä. Heistä 141 000 asui itse rakennetuissa teltoissa ja 207 000 tarvitsee apua talviolojen varalle. Maan sisäisesti siirtymään joutuneita oleskeli myös teiden varsille ja joenuomiin kasatuissa leireissä sekä yksityisomistuksessa olevalla maalla häätöuhan alla. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet turvautuivat UN OCHA:n mukaan haitallisiin selviytymiskeinoihin, kuten lapsityövoimaan.⁵⁶

3. Turvallisuustilanne alueittain⁵⁷

Vuoden 2018 alkupuolella aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen lukumäärä oli UN OCHA:n mukaan suurin (650–1500 tapausta) Ghaznin, Faryabin, Helmandin, Kandaharin, Kunarin ja

⁵¹ SIGAR 30.10.2018, s. 79–80.

⁵² UNOCHA 3.12.2018.

⁵³ UNOCHA 6.12.2018 s.9.

⁵⁴ UNOCHA 9.12.2018.

⁵⁵ UNOCHA 23.11.2018, s. 5.

⁵⁶ UNOCHA 6.12.2018 s.9-11.

⁵⁷ Tässä katsauksessa käytetty piirikuntajako perustuu UN OCHA:n käyttämään hallinnolliseen jaotteluun, mutta Afganistanin viranomaisilla ja muilla tahoilla on osittain vaihtelevia aluejakoja. Alueiden asukasluvut perustuvat

Nangarharin maakunnissa. Turvallisuusvälikohtausten lukumäärä oli maan keskitasoa korkeampi (450–650) myös Balkhissa, Farahissa, Paktiassa, Paktikassa, Uruzganissa ja Zabulissa. Alhaisin lukumäärä selkkauksia (0-50) mitattiin Panjshirissa.⁵⁸

Afganistanissa tilastoitiin 1.5.–31.10.2018 yhteensä 5291 turvallisuusvälikohtausta, joista 3612 oli hallitusta vastustavien kapinallisten käynnistämiä. Eniten selkkauksia tapahtui Ghaznissa (521), Nangarharissa (510), Kabulissa (405), Helmandissa (373) ja Farahissa (307). Vähiten turvallisuusongelmia raportoitiin Panjshirissa (2) ja Bamiyanissa (8).⁵⁹

Afganistanin konflikti on UN OCHA:n arvion mukaan intensiivisin eri mittareilla mitattuna (turvallisuusvälikohtausten määrä, siviiliuhrien määrä ja sisäisesti siirtymään joutuneiden määrä) Badakhshanin, Badghisin, Baghlanin, Farahin, Faryabin, Ghaznin, Helmandin, Heratin, Jawzjanin, Kandaharin, Kapisan, Kunarin, Kunduzin, Laghmanin, Nangarharin, Paktian, Uruzganin ja Zabulin maakuntien tietyillä alueilla. Vuoden 2018 väkivaltaisimmat piirikunnat olivat tämän arvion mukaan seuraavat⁶⁰:

- Badakhshan: Jorm
- Badghis: Ghormach
- Baghlan: Pol-i-Khomri
- Farah: Bala Boluk ja Farah
- Faryab: Almar, Dawlatabad, Khwaja Sabzpush, Qaisar, Pashtun Kot ja Shirin Tagab
- Ghazni: Andar
- Helmand: Lashkargah, Nad Ali, Nahr-i-Sarraj, Nawa-i-Barakzai ja Sangin
- Herat: Shindand
- Jawzjan: Darzab
- Kandahar: Kandaharin kaupunki, Maiwand ja Shah Wali Kot
- Kapisa: Tagab
- Kunar: Ghaziabad, Marawara, Sarkani ja Watapur
- Kunduz: Aliabad, Chardara, Dashti-i-Archi, Imam Sahib ja Kunduz
- Laghman: Alingar, Alishang ja Mehtarlam
- Nangarhar: Achin, Chaparhar, Dih Bala, Khogiani ja Pachir wa Agam
- Paktia: Gardez
- Uruzgan: Tirin Kot
- Zabul: Shahjuy

3.1. Keski-Afganistan (Kabul, Kapisa, Logar, Panjshir, Parwan, Wardak)

Afganistanin väestötietoviranomaisen (CSO 2017) arvioon alueiden asukasmäärästä vuonna 2017. Arviot Afganistanin väestömäärästä vaihtelevat kuitenkin huomattavasti. CSO:n luvut ovat mahdollisesti alakanttiin arvioituja, ja useiden maakuntien viranomaiset arvioivat väestön määrän jopa kaksinkertaiseksi CSO:n arvioon verrattuna.

⁵⁸ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

⁵⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi Afganistanissa 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁶⁰ UNOCHA 6.12.2018, s. 2.

3.1.1. Kabul

Noin neljän miljoonan asukkaan Kabul on Afganistanin suurin kaupunki. Pääkaupungin lisäksi Kabulin maakuntaan kuuluu 14 piirikuntaa.⁶¹ Kabul on Afganistanin politiikan, talouden, koulutuksen ja työmarkkinoiden keskus, jonne on muuttanut väkeä kaikkialta Afganistanista sekä paluumuuttajia ulkomailta.⁶² Kabul on maailman viidenneksi nopeimmin kasvava kaupunki⁶³, joka laajenee jatkuvasti eri ilmansuuntiin sekä kaupunkia ympäröiville kukkuloille.⁶⁴ Kabulin väkiluku on moninkertaistunut vuodesta 2001 alkaneen laajan paluumuuton seurauksena. Vuodesta 2001 lähtien kaupunkiin muuttaneet ovat muodostaneet uusia asuinalueita Kabulin alkuperäisten kaupunginrajojen ulkopuolelle. Nämä uudemmat asuinalueet ovat etnisesti homogeenisempia Kabulin keskustan asuinalueisiin verrattuna; esimerkiksi Kabulin pohjoiset asuinalueet, kuten Khairkhana, on yhdistetty tadzikkeihin ja läntiset, kuten Dashti Barchi, hazaroihin.⁶⁵

Kabulin kaupunkiin on viime vuosina Nangarharin maakunnan ohella kohdistunut mittavaa paluumuuttoa, mikä on koetellut valtion viranomaisten ja avustusjärjestöjen vastaanottokykyä. Yleensä palaajat ovat riippuvaisia sukulaisistaan asumisen ja muun tuen järjestämisessä. Useimmat paluumuuttajat ovat päätyneet asumaan kaupungin laitamilla sijaitseville epävirallisille asuinalueille. Paluumuuttajia asuu myös leireillä, joista Chaman Babrak on yksi suurimmista. Paluumuuttajien integroitumisessa on esiintynyt ongelmia osittain slummien ja väliaikaisten leirien kasvun myötä. Hintojen nousu, työttömyyden lisääntyminen sekä rikollisuus ja muu epävakaus ovat heikentäneet palaajien elinoloja viime vuosina.⁶⁶ 70 % Kabulin väestöstä elää slummiolosuhteissa.⁶⁷ Epäviralliset asumukset ovat olleet ratkaisu Kabulin asutopulaan, mutta niiden hallitsemattomaan laajenemiseen on liittynyt ongelmia, kuten viemäröinnin, jätteen hävittämisen ja muiden julkisten palveluiden puutetta sekä huonoa rakentamista.⁶⁸ Kabul on yksi maailman eniten vesiongelmissa kärsivistä kaupungeista veden kulutuksen lisääntyttä kestämättömästi.⁶⁹

Kabulin väestö on paremmin koulutettua kuin muualla Afganistanissa, ja korkeampi koulutuksen taso sekä paremmat työmahdollisuudet koulutetulle väestönosalle ovat houkutteleet kaupunkiin uusia asukkaita.⁷⁰ Kabulissa koulua käyvien tyttöjen ja poikien määrä on Afganistanin korkeimmalla tasolla⁷¹, mutta Maailmanpankin mukaan kuitenkin 22 % lapsista ei käynyt koulua Kabulissa. Tyttöjen kohdalla osuus oli 30 %.⁷²

⁶¹ Kabulin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Bagrami (60 000), Chahar Asiyab (40 000), Dih Sabz (55 000), Farza (20 000), Goldara (25 000), Istalif (35 000), Kabul (neljä miljoonaa), Kalakan (30 000), Khak Jabar (15 000), Mir Bacha Kut (55 000), Musahi (25 000), Paghman (130 000), Qarabagh (80 000), Shakardara (85 000) ja Sorubi (60 000).

⁶² USIP/ Foschini 04/2017.

⁶³ City Mayors Statistics (Päiväämätön).

⁶⁴ USIP/ Foschini

⁶⁵ USIP/ Foschini 04/2017, s.6-8.

⁶⁶ Oxfam 01/2018, s. 23–24.

⁶⁷ CSO 23.9.2018.

⁶⁸ USIP/Foschini 04/2017, s.20.

⁶⁹ SAIS Review 22.8.2017; AAN/ Kazemi 30.8.2018.

⁷⁰ USIP/Foschini 04/2017, s. 30.

⁷¹ CSO 23.9.2018, s. 144.

⁷² World Bank 15.8.2018, s. 9–10.

Taliban on Ruotsin maatietopalvelu Lifosin haastatteleman analyttikon mukaan jatkanut iskujaan Kabulissa kohdentaen niitä turvallisuusjoukkoja, eri turvallisuustoimijoita sekä muita viranomaistoimijoita tai virkailijoita vastaan. Suurin osa iskuista Kabulissa onkin suunnattu näitä toimijoita vastaan ja lisäksi sektaarisia tavoitteita toteuttavat iskut muodostavat pienemmän osuuden iskuista. Sektaariset iskut ovat kuitenkin aiheuttaneet suurimman osan siviiliuhreista ja ne ovat tapahtuneet rajatuilla alueilla Kabulissa, etenkin hazaroiden asuttamalla.⁷³

Ruotsin maatietopalvelu Lifosin haastatteleminen analyttikkojen mukaan Kabulissa tapahtuneet suuren mittakaavan terrori-iskut ovat vaikuttaneet kaupungin asukkaiden turvallisuuden tunteeseen ja tästä aiheutuva pelko joutua terrori-iskun uhriksi, on vaikuttanut kabulilaisten liikkumisenvapauteen. Monien kabulilaisten kerrotaan rajoittavan tarpeetonta liikkumista kaupungissa ja välttävän matkustamista riskialttiina pitäminään aikoina.⁷⁴

Kabulin siviiliväestön tilanne on merkittävästi heikentynyt vuodesta 2016 lähtien, jolloin ISKP otti keskeisen roolin kapinallistoinnissa. ISKP on kohdistanut iskujaan etenkin shiioja vastaan.⁷⁵ UNAMA:n mukaan Kabulissa kertyi vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä Afganistanin maakunnista toiseksi eniten siviiliuhreja Nangarharin jälkeen.⁷⁶ Kabulin kaupunki on Jalalabadin ohella kärsinyt Afganistanin kaupunkialueista eniten hallintoa vastustavien kapinallisten siviilien tiheästi asuttamalla alueilla tekemistä itsemurhaiskuista. UNAMA tilastoi Kabulin kaupungissa 1402 siviiliuhria (433 kuollutta ja 969 haavoittunutta) aikavälillä 1.1.–30.9.2018. Kabulin kaupungin siviiliuhreista 99 % seurasi itsemurhaiskuista tai muista räjähdyskuista.⁷⁷

UN OCHA:n mukaan Kabulissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).⁷⁸ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Kabulissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (411) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁷⁹ UNAMA tilastoi Kabulin maakunnassa tapahtuneen 34 siviiliuhreja aiheuttanutta räjähdyskuuta (23 itsemurhaiskuuta ja 11 muuta räjähdyskuuta) aikavälillä 1.1.–30.9.2018.⁸⁰

Kabulissa tilastoitiin 405 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018, mikä oli Nangarharin jälkeen eniten koko maassa. Maakunnan kaikista turvallisuusvälikohtauksista 60 % tapahtui Kabulin kaupungissa, ja näistä 90 % sijoittui pääkaupungin keskustan taajama-alueelle.⁸¹ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli Kabulin kaupungissa vuoden 2018

⁷³ Lifos 4.12.2018, s. 69–70.

⁷⁴ Lifos 4.12.2018, s. 69.

⁷⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi Afganistanissa 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁷⁶ UNAMA 10.10.2018, s. 1–2.

⁷⁷ UNAMA 10/2018, s. 7.

⁷⁸ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

⁷⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁸⁰ UNAMA 10/2018, s. 7.

⁸¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista..

aikana keskimääräistä korkeampi ja Paghmanin ja Sorubin piirikunnissa maan keskitasolla. Muut Kabuln alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.⁸²

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Kabuln maakunnassa 112 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 15 kapinallista, kuusi siviiliä ja kahdeksan siviiliä haavoittui. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 142 iskua, joissa kuoli 14 siviiliä ja haavoittui 33. Taliban on myös siepannut kaksi siviiliä. ISKP puolestaan on tehnyt Kabulissa yhdeksän iskua, joista kuusi on kohdistunut siviilejä vastaan. Kuudessa iskussa on kuollut 122 siviiliä ja haavoittunut 278. Lopuissa kolmessa iskussa turvallisuusviranomaisia vastaan kuoli 10 sotilasta ja haavoittui 19.⁸³

Kabulissa tilastoitiin 233 siviilien kuolemaa ja 496 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhreista valtaosa (178 kuollutta ja 457 haavoittunutta) aiheutui Kabuln kaupungissa. Loput maakunnan siviiliuhrit kertyivät Qarabaghissa (38 kuollutta ja 3 haavoittunutta), Paghmanissa (5 kuollutta ja 16 haavoittunutta), Bagramissa (4 kuollutta ja 7 haavoittunutta), Sorubissa (4 kuollutta ja 5 haavoittunutta), Char Asyabissa (2 kuollutta ja 6 haavoittunutta), Dih Sabzissa (1 kuollut ja 1 haavoittunut), Istalifissa (1 kuollut) ja Musahissa (1 haavoittunut).⁸⁴ RS-joukkojen tilastojen mukaan Kabulissa kertyi 935 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista kaikkein eniten.⁸⁵

Raportoiduista Kabuln kaupungissa kesäkuun ja marraskuun 2018 välisenä aikana tapahtuneista iskuista useat ovat olleet eri toimijoiden tekemiä suuren mittakaavan siviiliuhreja aiheuttaneita assymmetrisia iskuja. Kabulissa sijaitsevan Afganistanin maatalousministeriön rakennuksen edustalla tehtiin itsemurhaisku 15.7.2018. Isku aiheutti ainakin 22 siviiliuhria, joista 7 oli kuolonuhreja ja 15 haavoittuneita. ISKP ilmoittautui iskun tekijäksi.⁸⁶

Kabuln kansainvälisen lentoaseman läheisyydessä tehtiin 22.7.2018 itsemurhaisku. Isku tapahtui sen jälkeen kun Afganistanin ensimmäinen varapresidentti Abdul Rashid Dostum oli saapunut lentokentän kautta maahan.⁸⁷ Isku aiheutti ainakin 123 siviiliuhria, joista 23 oli kuolonuhreja ja 100 haavoittuneita.⁸⁸ ISKP ilmoittautui iskun tekijäksi.⁸⁹

Kabuln shiiaenemmistöisessä Dashti Barchin kaupunginosassa sijaitsevaan koulutuskeskukseen tehtiin itsemurhaisku 15.8.2018. Isku aiheutti ainakin 107 siviiliuhria, joista 40 oli kuolonuhreja ja 67 haavoittuneita. Uhrit olivat alle 20-vuotiaita lapsia ja nuoria, jotka olivat valmistautumassa yliopiston pääsykokeeseen. UNAMA:n lausunnon mukaan kyseessä oli shiiamuslimeja vastaan kohdistettu isku.⁹⁰

⁸² UNOCHA 23.11.2018, s. 16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

⁸³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁸⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista..

⁸⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

⁸⁶ RFE/RL 15.7.2018.

⁸⁷ UNAMA 23.7.2018; Tolo News/Aahrafi 23.7.2018.

⁸⁸ Tolo News/Aahrafi 23.7.2018.

⁸⁹ RFE/RL 24.7.2018.

⁹⁰ UNAMA 18.8.2018.

Dashti Barchin kaupunginosassa sijaitsevaan urheiluhalliin tehtiin monimuotoisku 5.9.2018. Ensimmäinen isku tapahtui urheiluhallin sisällä, jossa itsemurhaiskun tekijä räjäytti itsensä. Tämän iskun jälkeen, kun paikalle oli saapunut pelastustyöntekijöitä ja median edustajia, räjähti urheiluhallin edustalla autopommi. Isku aiheutti ainakin 97 siviiliuhria, joista 22 oli kuolonuhreja ja 75 haavoittuneita. Kuolleiden joukossa oli kaksi ja haavoittuneiden seitsemän journalistia, jotka olivat ensimmäisen iskun jälkeen tulleet paikalle raportoimaan tilanteesta.⁹¹ UNAMA:n lausunnon mukaan kyseessä oli shiiaislimeja vastaan kohdistettu isku.⁹² ISKP ilmoittautui iskun tekijäksi.⁹³ Turvallisuusjoukkoja arvosteltiin iskun jälkeen siitä, että ne eivät ole puuttuneet tarpeeksi tehokkaasti turvallisuustilanteen heikkenemiseen Dashti Barchissa. Turvallisuusjoukot eivät myöskään eristäneet aluetta ensimmäisen iskun jälkeen, vaikka ne olivat havainneet epäilyttävän ajoneuvon alueella.⁹⁴

Kansallissankarina pidetyn Ahmad Shah Massoudin muistopäivän kokoontumiseen 9.9.2018 tehtiin itsemurhaisku, joka aiheutti ainakin 32 siviiliuhria, joista 7 oli kuolonuhreja ja 25 haavoittuneita.⁹⁵ Myös Massoudin tukijoiden toiminta sai osakseen arvostelua, sillä he olivat ajelleet ympäri kaupunkia ampuen laukauksia ilmaan kunnioittaakseen Massoudia. Monien kabulilaisten kerrottiin tämän vuoksi sulkeutuneen sisätiloihin ja kauppojen olleen suljettuna. Ainakin 20 ihmisen kerrottiin haavoittuneen tapahtuman vuoksi, eivätkä kaupungin turvallisuusjoukot puuttuneet tapahtumaan.⁹⁶

Kabulissa sijaitsevan Pol-i-Charkhin vankilan lähistöllä tehtiin 31.10.2018 itsemurhaisku, jonka kohteena oli vankilan työntekijöitä kuljettanut linja-auto. Iskussa kuoli kolme Afganistanin turvallisuusjoukkoihin kuuluvaa sekä kolme siviiliä, joista osa oli lapsia. Lisäksi kahdeksan muuta haavoittui iskussa.⁹⁷

Kabulin keskustassa sijaitsevalla aukiolla olevalla tehtiin itsemurhaisku 12.11.2018, jonka kohteena oli alueella käynnissä ollut mielenosoitus. Isku aiheutti 26 uhria, joista kuusi oli kuolonuhreja ja 20 haavoittuneita. Uhrien joukossa oli sekä mielenosoittajia että paikalla olleita poliiseja.⁹⁸

Kabulissa sijaitsevaan juhlatilaan tehtiin 20.11.2018 itsemurhaisku, joka aiheutti ainakin 133 siviiliuhria. Uhreista 50 oli kuolonuhreja ja 83 haavoittuneita.⁹⁹ Tilaisuuteen oli kokoontunut uskonnollisia johtajia viettämään profeetta Muhammedin syntymäpäiväjuhlaa. YK tuomitsi iskun.¹⁰⁰

Kansainvälisen turvallisuuspalveluja tarjoavan yhtiön tukikohdan läheisyydessä Kabulissa räjähti 29.11.2018 kuorma-autoon sijoitettu itsemurhapommi. Taliban ilmoittautui iskun tekijäksi. Lisäksi

⁹¹ Tolo News/Salangi 6.9.2018b; UNAMA 6.9.2018.

⁹² UNAMA 6.9.2018.

⁹³ VoA 6.9.2018.

⁹⁴ Tolo News 6.9.2018a.

⁹⁵ Tolo News 9.9.2018a.

⁹⁶ Tolo News 9.9.2018b.

⁹⁷ Tolo News 31.10.2018.

⁹⁸ Tolo News 12.11.2018.

⁹⁹ Tolo News 20.11.2018.

¹⁰⁰ UNAMA 21.11.2018.

neljän Taliban-taistelijan kerrotaan räjähdysten jälkeen hyökänneen tukikohdan alueelle. Hyökkäys aiheutti kokonaisuudessaan 39 uhria, joista 10 oli kuolonuhreja ja 29 haavoittuneita.¹⁰¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Kabuln maakunta oli kokonaisuudessaan Afganistanin turvallisuusjoukkojen vaikutusvallan piirissä.¹⁰² Taliban-liikkeellä ei ole myöskään Long War Journalin avoimiin lähteisiin perustuvan arvion mukaan Kabulissa alueita vaikutusvaltansa alla, eikä se taistele hallituksen joukkojen kanssa minkään Kabuln alueen hallinnasta.¹⁰³

Kabulista ei ollut lähtenyt konfliktin takia maan sisäisesti siirtyneitä 22.11.2018 mennessä, mutta Kabuln kaupunkiin oli tullut Afganistanin eri alueilta 5691 uutta maan sisäisesti siirtynyttä.¹⁰⁴

3.1.2. Kapisa

Noin 455 000 asukkaan Kapisa koostuu seitsemästä piirikunnasta. Kapisan pääkaupunki on arviolta 70 000 asukkaan Mahmud Raqi.¹⁰⁵

UN OCHA:n mukaan Kapisassa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluja ja ilmaiskuja (50–250).¹⁰⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Kapisassa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (162) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁰⁷

Kapisassa tilastoitiin 85 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkauksista 60 % raportoitiin Tagabin piirikunnassa.¹⁰⁸ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Tagabin piirikunnassa. Väkivallan taso oli keskimääräistä korkeampi myös Nijrabissa ja Afganistanin keskitasolla Alasaissa. Muut Kapisan alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹⁰⁹

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät kansainvälisten joukkojen kanssa yhteistyössä Kapisassa 32 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatiot keskittyivät Tagabin piirikuntaan, ja niistä lähes puolet toteutettiin 27.9.2018 koordinoituissa sotatoimissa. Operaatioissa kuoli 118 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 23. Viidessä tapauksessa aiheutui myös yhteensä 14 siviilikuolemaa ja 17 haavoittumista. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 43 iskua, joissa kuoli kahdeksan siviiliä ja haavoittui 18.¹¹⁰

¹⁰¹ Tolo News 29.11.2018.

¹⁰² SIGAR 30.10.2018, s. 223–224.

¹⁰³ LWJ/ Roggio & Gutowski. (Päiväämätön).

¹⁰⁴ UNOCHA 3.12.2018.

¹⁰⁵ Kapisan hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Alasai (40 000), Kuhband (25 000), Kuhistan 1 (70 000), Kuhistan 2 (45 000), Mahmud Raqi (70 000), Nijrab (120 000) ja Tagab (85 000).

¹⁰⁶ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹⁰⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁰⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁰⁹ UNOCHA 23.11.2018, s.16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

¹¹⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

Kapisassa tilastoitiin 24 siviilikuolemaa ja 39 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhreista valtaosa (15 kuollutta ja 26 haavoittunutta) aiheutui Tagabin piirikunnassa. Loput maakunnan siviiliuhrit kertyivät Nijrabissa (8 kuollutta ja 4 haavoittunutta) ja Alasaissa (1 kuollut ja 9 haavoittunutta).¹¹¹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Kapisassa kertyi 92 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹¹² Pajhwok-uutistoimisto raportoi Nijrabissa 25. ja 30.11.2018 tapahtuneista ilmaiskusta, jotka aiheuttivat yhteensä viisi kuolonuhria ja viisi haavoittunutta sekä Tagabin piirikunnassa 25. ja 30.11.2018 tapahtuneista taisteluista ja 26.11.2018 tapahtuneesta ilmaiskusta, jotka aiheuttivat yhteensä 14 kuolonuhria ja viisi haavoittunutta.¹¹³ Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Alasai ja Tagab olivat kiisteltyjä alueita muiden Kapisan osien kuuluessa hallituksen joukkojen vaikutusvallan piiriin. Kuhband oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹¹⁴ Jatkuvasti päivittyvän Long War Journalin arvion mukaan Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta Tagabissa, Nijrabissa ja Alasaissa. Muut Kapisan alueet ovat pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹¹⁵

UN OCHA on rekisteröinyt Kapisassa 22.11.2018 mennessä 6573 maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 4354 on lähtenyt Tagabista, 1526 Nijrabista ja 693 Alasaista. Suurin osa paenneista on pysynyt oman piirikuntansa sisällä, mutta useat ovat päätyneet myös Kabuliin, Parwanin pääkaupunkiin Charikariin ja Mahmud Raqiin.¹¹⁶

3.1.3. Logar

Noin 405 000 asukkaan Logar koostuu seitsemästä piirikunnasta. Logarin pääkaupunki on noin 110 000 asukkaan Pol-i-Alam.¹¹⁷

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Logarissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).¹¹⁸ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Logarissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (275) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹¹⁹

Logarissa tilastoitiin 125 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkauksista 90 % oli valtiollisten turvallisuusjoukkojen ja Talibanin välisiä taisteluja.¹²⁰ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuoden 2018 alkupuolella keskimääräistä korkeammalla tasolla

¹¹¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹¹² SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹¹³ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹¹⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 224.

¹¹⁵ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹¹⁶ UNOCHA 3.12.2018.

¹¹⁷ Logarin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Azra (20 000), Baraki Barak (90 000), Charkh (45 000), Kharwar (30 000), Khoshi (25 000), Mohammad Agha (80 000) ja Pol-i-Alam (110 000).

¹¹⁸ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹¹⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹²⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

Baraki Barakissa, Charkhissa ja Pol-i-Alamissa. Väkiältä oli Afganistanin keskitasolla Mohammad Aghassa, mutta muut Logarin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹²¹

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Logarissa 19 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioista 79 % toteutettiin Mohammad Aghan, Poli-Alamin ja Khoshin piirikunnissa. Sotatoimet koostuivat ilmaiskusta ja etsintäoperaatioista, ja niissä kuoli 95 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 18. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 93 iskua, joissa kuoli 76 sotilasta ja haavoittui 57. Lisäksi Talibanin aloittamissa hyökkäyksissä kuoli 13 siviiliä ja haavoittui 23.¹²²

Logarissa tilastoitiin 15 siviilikuolemaa, 28 haavoittumista ja kolme sieppausta touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhreista valtaosa (3 kuollutta ja 14 haavoittunutta) aiheutui Pol-i-Alamin piirikunnassa. Loput maakunnan siviiliuhrit kertyivät Charkhissa (5 kuollutta ja 5 haavoittunutta), Baraki Barakissa (1 kuollut ja 7 haavoittunutta), Mohammad Aghassa (4 kuollutta ja 1 haavoittunut) ja Azrassa (1 kuollut ja 1 haavoittunut). Yhden kuolonuhrin kohdalla piirikunta jäi määrittämättä.¹²³ RS-joukkojen tilastojen mukaan Logarissa kertyi 137 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹²⁴ Pajhwok-uutistoimisto raportoi Khawarin piirikunnassa 19.11.2018 tapahtuneesta taistelusta, joka aiheutti kolme kuolonuhria sekä Pol-i-Amin piirikunnassa 14. ja 20.11.2018 tapahtuneista taisteluista, jotka aiheuttivat yhteensä viisi kuolonuhria ja kuusi haavoittunutta. Khoshin piirikunnassa 19.11.2018 tapahtui taistelu, joka aiheutti kolme kuolonuhria. Mohammad Aghassa tapahtui 21.11.2018 aseellinen hyökkäys, joka aiheutti kahdeksan kuolonuhria. Baraki Barakissa tapahtui 18.11.2018 räjähdysisku sekä 19. ja 26.11.2018 taisteluja, joissa aiheutui yhteensä 10 kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.¹²⁵

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan kaikki Logarin piirikunnat olivat kiisteltyjä Talibanin ja valtiollisten turvallisuusjoukkojen välillä lukuun ottamatta hallituksen vaikutusvallan piiriin kuuluvia Azraa ja Khoshia.¹²⁶ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Azra, Charkh ja Kharwar olivat Talibanin hallinnassa. Hallituksen kontrollissa pysynyt Khoshia lukuun ottamatta muissa Logarin piirikunnissa Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta.¹²⁷

UN OCHA on rekisteröinyt Logarissa 22.11.2018 mennessä 1911 maan sisäisesti siirtymään joutunutta, joista 1659 oli paennut Baraki Barakista, 203 Charkhista, 35 Mohammad Aghasta ja 14 Azrasta. Heistä suurin osa on päätenyt Kabuliin.¹²⁸

¹²¹ UNOCHA 23.11.2018, s. 16.

¹²² Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹²³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹²⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹²⁵ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹²⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 225

¹²⁷ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹²⁸ UNOCHA 3.12.2018.

3.1.4. Panjshir

Noin 160 000 asukkaan Panjshirin maakunta koostuu seitsemästä piirikunnasta. Panjshirin pääkaupunki on noin 20 000 asukkaan Bazarak.¹²⁹

UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Panjshirin maakunnassa Afganistanin alhaisimmalla tasolla.¹³⁰ UN OCHA:n mukaan Panjshirissa ei esiintynyt vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana lainkaan aseellisia taisteluita tai ilmaiskuja.¹³¹ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset eivät käynnistäneet Panjshirissa yhtäkään hyökkäystä aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹³² RS-joukkojen tilastojen mukaan Panjshirissa kertyi neljä siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista toiseksi vähiten Bamiyanin jälkeen.¹³³

Panjshirissa tilastoitiin kaksi turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista kaikkein vähiten. Tapaukset eivät olleet konfliktiin liittyviä, vaan kyseessä oli luonnonkatastrofi Khinjissä ja mielenosoitus Bazarakissa. Maakunnan ainoat raportoidut kuolonuhrit (10 kuollutta ja tuntematon määrä ihmisiä kateissa) olivat Khinjien piirikunnassa tapahtuneen maanvyöryn aiheuttamia.¹³⁴ Panjshirissa ei raportoitu turvallisuusvälikohtauksista myöskään marraskuussa 2018.¹³⁵

USA:n ja Long War Journalin arvioiden mukaan koko Panjshirin maakunta on vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹³⁶ Panjshirista ei ole lähtenyt konfliktin takia lainkaan maan sisäisesti siirtyneitä UN OCHA:n systemaattisen seurannan aikana 1.1.2012 lähtien.¹³⁷

3.1.5. Parwan

Noin 690 000 asukkaan Parwan koostuu kymmenestä piirikunnasta. Parwanin pääkaupunki on noin 190 000 asukkaan Charikar.¹³⁸

UN OCHA:n mukaan Parwanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana keskimääräistä vähemmän aseellisia taisteluita tai ilmaiskuja (0-50).¹³⁹ Resolute Support -

¹²⁹ Panjshirin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Bazarak (20 000), Dara (15 000 sekä lisäksi Absharin alueella asuvat 10 000 ihmistä), Khinj (40 000), Onaba (20 000), Parian (15 000), Rokha (25 000) ja Shotoi (10 000).

¹³⁰ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

¹³¹ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹³² SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹³³ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹³⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹³⁵ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹³⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 227; LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹³⁷ UNOCHA 3.12.2018.

¹³⁸ Parwanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Bagram (110 000), Charikar (190 000), Jabalussaraj (65 000), Kuh-i-Safi (30 000), Salang (25 000), Sayid Khel (50 000), Shaikh Ali (25 000), Ghorband/Siahgird (100 000) Shinwari (45 000) ja Sorkh Parsa (45 000).

¹³⁹ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Parwanissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (139) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁴⁰

Parwanissa tilastoitiin 55 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista kymmenenneksi vähiten. Tapaukset koostuivat pääosin Talibanin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan tekemistä iskuista.¹⁴¹ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Ghorbandin piirikunnassa. Väkivalta oli Afganistanin keskitasolla Bagramissa ja Shinwarissa, mutta muut Parwanin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹⁴²

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Parwanissa kahdeksan operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 10 Taliban-taistelijaa ja haavoittui kolme. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 35 iskua pääosin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 12 sotilasta ja haavoittui 18.¹⁴³

Parwanissa tilastoitiin 10 siviilin kuolema, 14 haavoittuminen ja yhden sieppaus touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhreista valtaosa (8 kuollutta ja 12 haavoittunutta) aiheutui Charikarin piirikunnassa. Loput maakunnan siviiliuhrit kertyivät Ghorbandissa (1 kuollut), Sayid Khelissä (1 kuollut), Kuh-i-Safissa (1 haavoittunut) ja Shinwarissa (1 haavoittunut).¹⁴⁴ RS-joukkojen tilastojen mukaan Parwanissa kertyi 53 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁴⁵ Pajhwok-uutistoimisto raportoi 23.11.2018 tehdyn ilmaiskun aiheuttaneen kolme kuolonuhria ja neljä haavoittunutta Jabalussarajin piirikunnassa ja 29.11.2018 Shinwarissa tapahtuneen räjähdysten tappaneen kaksi ja haavoittaneen yhtä.¹⁴⁶ Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Kuh-i-Safi, Sayid Khel ja Sorkh Parsa olivat hallituksen joukkojen ja Talibanin välillä kiistellyjä alueita muiden kuuluessa valtiollisten turvallisuusjoukkojen valtapiiriin. Bagram ja Salang olivat vahvasti hallituksen joukkojen kontrollissa.¹⁴⁷ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta Ghorbandin, Kuh-i-Safin, Sayidkhelin, Shinwarin ja Sorkh Parsan piirikunnissa. Muut Parwanin alueet ovat pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹⁴⁸

UN OCHA on rekisteröinyt Parwanissa 22.11.2018 mennessä 84 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 49 on paennut Shinwarista ja 35 Ghorbandista. He ovat päätyneet Charikariin ja Kapisan maakunnassa sijaitsevaan Kuhistaniin.¹⁴⁹

¹⁴⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁴¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁴² UNOCHA 23.11.2018, s.16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

¹⁴³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁴⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁴⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹⁴⁶ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹⁴⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 227.

¹⁴⁸ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹⁴⁹ UNOCHA 3.12.2018.

3.1.6. Wardak

Noin 615 000 asukkaan Wardak (toiselta nimeltään Maidan Wardak) koostuu yhdeksästä piirikunnasta. Wardakin pääkaupunki on noin 40 000 asukkaan Maidan Shahr.¹⁵⁰

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Wardakissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).¹⁵¹ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Wardakissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (379) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁵²

Wardakissa tilastoitiin 216 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Aktiivisin piirikunta oli Sayidabad, jossa pääsääntöisesti Taliban käynnisti väkivaltaisuuksia.¹⁵³ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Jalrizin ja Sayidabadin piirikunnissa. Väkivalta oli Afganistanin keskitasolla Chakissa, Daimirdadissa, Jaghatussa ja Nirkhissä, mutta muut Wardakin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹⁵⁴

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Wardakissa 33 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 339 kapinallista ja haavoittui 74 sekä aiheutui 12 siviilikuolemaa. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan 174 hyökkäystä, joissa kuoli 131 sotilasta ja haavoittui 160. Lisäksi Taliban sieppasi neljä sotilasta. Sotilaiden lisäksi kuusi siviiliä kuoli ja 20 haavoittui Talibanin tekemässä itsemurhaiskussa.¹⁵⁵

Wardakissa tilastoitiin 30 siviilikuolemaa ja 30 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhrit kertyivät Maidan Shahrissa (10 kuollutta ja 27 haavoittunutta), Jaghatussa (12 kuollutta), Nirkhissä (8 kuollutta ja kaksi haavoittunutta) ja Sayidabadissa (1 haavoittunut).¹⁵⁶ RS-joukkojen tilastojen mukaan Wardakissa kertyi 92 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁵⁷ Pajhwok-uutistoimisto on raportoinut Sayidabadissa 8.11.2018 ja 14.11.2018 käydyissä taisteluissa kuolleen yhteensä 26 ihmistä ja haavoittuneen kahdeksan sekä Jalrizissa 17.11.2018 tehdyssä aseellisessa hyökkäyksessä kuolleen yhdeksän ja haavoittuneen kolme. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.¹⁵⁸

¹⁵⁰ Wardakin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Behsud 1 (40 000), Chak (90 000), Daimirdad (35 000), Jaghatu (50 000), Jalriz (55 000), Maidan Shahr (40 000), Markaz Behsud (125 000), Nirkh (60 000) ja Sayidabad (120 000).

¹⁵¹ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹⁵² SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁵³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁵⁴ UNOCHA 23.11.2018, s.16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

¹⁵⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁵⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁵⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹⁵⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Chak, Dai Mirdad, Jaghatu, Jalriz, Nirkh ja Sayidabad olivat kiisteltyjä alueita Maidan Shahrin ja Behsudin piirikuntien kuuluessa Afganistanin hallituksen vaikutusvallan piiriin.¹⁵⁹ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Sayidabadin piirikunta oli Taliban-liikkeen hallinnassa ja kaikki muut Wardakin alueet kiisteltyjä lukuun ottamatta Behsudin piirikuntia, jotka ovat pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹⁶⁰

UN OCHA rekisteröi Wardakissa 22.11.2018 mennessä 2212 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 896 on paennut Nirkhistä, 602 Sayidabadista, 301 Jaghatusta, 168 Jalrizista, 140 Dai Mirdadista ja 105 Chakista. Enemmistö heistä on päätynyt Maidan Shahriin, Sayidabadiin ja Kabuliin.¹⁶¹

¹⁵⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 228–229.

¹⁶⁰ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹⁶¹ UNOCHA 3.12.2018.

3.2. Keski-Afganistanin ylänkö (Bamiyan, Daikondi)

3.2.1. Bamiyan

Noin 460 000 asukkaan Bamiyan koostuu seitsemästä piirikunnasta. Bamiyanin pääkaupunki on noin 90 000 asukkaan Bamiyan.¹⁶²

UN OCHA:n mukaan Bamiyanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).¹⁶³ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Bamiyanissa Afganistanin maakunnista kaikkein vähiten hyökkäyksiä (3) Panjshirin jälkeen aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁶⁴

Bamiyanissa tilastoitiin kahdeksan turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkaukset koostuivat neljästä mielenosoituksesta Bamiyanin kaupungissa sekä neljästä Talibanin hyökkäyksestä Kahmardin ja Shibarin piirikunnissa. Tapauksissa ei aiheutunut siviiliuhreja.¹⁶⁵ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Bamiyanissa Afganistanin alhaisimmalla tasolla. Kahmardin ja Warasin piirikunnat olivat muuta maakuntaa astetta levottomampia.¹⁶⁶ Myöskään RS-joukkojen tilastojen mukaan Bamiyanissa ei kertynyt lainkaan siviiliuhreja aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁶⁷ Bamiyanissa ei raportoitu Pajhwok-uutistoimiston mukaan turvallisuusvälikohtauksista marraskuussa 2018.¹⁶⁸

Koko Bamiyanin maakunta on vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.¹⁶⁹ Warasin piirikunnasta on paennut Bamiyanin kaupunkiin kahdeksan konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta huhtikuussa 2018.¹⁷⁰

3.2.2. Daikondi

Noin 475 000 asukkaan Daikondi koostuu yhdeksästä piirikunnasta. Daikondin pääkaupunki on noin 45 000 asukkaan Nili.¹⁷¹

¹⁶² Bamiyanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Bamiyan (90 000), Kahmard (40 000), Panjab (70 000), Shibar (30 000), Sighan (25 000), Waras (115 000) ja Yakawlang (95 000).

¹⁶³ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹⁶⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁶⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁶⁶ UNOCHA 23.11.2018, s. 16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

¹⁶⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹⁶⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹⁶⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 220–221; LWJ/ Roggio & Gutowski (päivämätön).

¹⁷⁰ UNOCHA 3.12.2018.

¹⁷¹ Daikondin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Gizab (70 000), Ishtarlai (50 000), Kajran (35 000), Khadir (50 000), Kiti/ Nawmish (35 000), Miramur (65 000), Nili (45 000), Sang-i-Takht (55 000) ja Shahrstan (70 000).

UN OCHA:n mukaan Daikondissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).¹⁷² Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Daikondissa Afganistanin maakunnista viidenneksi vähiten hyökkäyksiä (53) Panjshirin, Bamiyanin, Samanganin ja Nuristanin jälkeen aikavälillä 1.1.–15.8.2018.¹⁷³

Daikondissa tilastoitiin 27 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018.¹⁷⁴ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Gizabin piirikunnassa. Väkivalta oli Afganistanin keskitasolla Kajranissa, mutta muut Daikondin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹⁷⁵

Daikondissa tilastoitiin kahden siviilin kuolemat touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhreista toinen aiheutui Gizabissa ja toinen puolestaan Talibanin Kajranin piirikunnassa 29.10.2018 tekemässä iskussa siviilejä vastaan. Taliban myös sieppasi 35 siviiliä tapauksen yhteydessä.¹⁷⁶ RS-joukkojen tilastojen mukaan Daikondissa kertyi kuusi siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista kolmanneksi vähiten Bamiyanin ja Panjshirin jälkeen.¹⁷⁷ Daikondissa ei raportoitu Pahjwok-utistoimiston mukaan turvallisuusvälikohtauksista marraskuussa 2018.¹⁷⁸

Daikondin maakunta on vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa, mutta Long War Journal luokittelee Gizabin kiistellyksi alueeksi ja pitää Kajranin tilannetta epäselvänä.¹⁷⁹

UN OCHA on rekisteröinyt Daikondissa 22.11.2018 mennessä 558 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, joista 335 on paennut Gizabista, 213 Kitistä ja 10 Kajranista. Enemmistö heistä on päätyneet Niliin.¹⁸⁰

3.3. Etelä-Afganistan (Helmand, Kandahar, Nimruz, Uruzgan, Zabul)

3.3.1. Helmand

Noin miljoonan asukkaan Helmand koostuu 14 piirikunnasta. Helmandin pääkaupunki on noin 110 000 asukkaan Lashkargah.¹⁸¹

¹⁷² UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹⁷³ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁷⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁷⁵ UNOCHA 23.11.2018, s.16; UNOCHA 6.12.2018.

¹⁷⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁷⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹⁷⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹⁷⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 221; LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹⁸⁰ UNOCHA 3.12.2018.

¹⁸¹ Helmandin piirikunnat ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Baghran (70 000, johon virallisesti kuuluvalla Nawamishin alueella asuu lisäksi 20 000 ihmistä), Dishu (20 000), Garmsir (90 000), Kajaki (75 000), Lashkargah (110 000), Musa Qala (60 000), Nad Ali (95 000, johon virallisesti kuuluvalla Marjan alueella asuu lisäksi 30 000 ihmistä),

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Helmandissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).¹⁸² Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Helmandissa Afganistanin kaikista maakunnista neljänneksi eniten hyökkäyksiä (1086) Faryabin, Farahin ja Uruzganin jälkeen.¹⁸³

Helmandissa tilastoitiin 373 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Enemmistö selkkauksista raportoitiin Lashkar Gahin, Nad Alin, Nahr-i-Sarrajin, Nawa-i-Barakzain ja Sanginin piirikunnissa.¹⁸⁴ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Lashkargahin, Nad Alin, Nahr-i-Sarrajin, Nawa-i-Barakzain ja Sanginin piirikunnissa. Väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla Garmsirissa ja Afganistanin keskitasolla Baghranissa, Kajakissa ja Musa Qalassa, mutta muut Helmandin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.¹⁸⁵

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Helmandissa 121 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 552 kapinallista ja haavoittui 113. Omia sotilaita kuoli operaatioissa 15 ja siviilejä kolme ja haavoittui 30. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 235 hyökkäystä, joissa kuoli 127 sotilasta ja haavoittui 229. Sotilaiden lisäksi 13 siviiliä kuoli ja 13 haavoittui Talibanin tekemissä iskuissa.¹⁸⁶

UNAMA:n mukaan Helmandissa kertyi vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä Afganistanin maakunnista kolmanneksi eniten siviiliuhreja Nangarharin ja Kabuln jälkeen.¹⁸⁷ UNAMA raportoi pelkästään itsemurhaiskujen ja muiden räjähdyskujen aiheuttaneen Helmandissa 239 siviiliuhria (64 kuollutta ja 175 haavoittunutta) aikavälillä 1.1.–30.9.2018.¹⁸⁸ RS-joukkojen tilastojen mukaan Helmandissa kertyi 290 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista kolmanneksi eniten Kabuln ja Nangarharin jälkeen.¹⁸⁹ Helmandissa tilastoitiin 47 siviilikuolemaa ja 77 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhrit kertyivät Lashkargahissa (11 kuollutta ja 35 haavoittunutta), Nahr-i-Sarrajissa (26 kuollutta ja 10 haavoittunutta), Nad Alissa (3 kuollutta ja 30 haavoittunutta) ja Nawa-i-Barakzaissa (7 kuollutta ja 2 haavoittunutta).¹⁹⁰

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Garmsirin piirikunnassa tapahtui 28.11.2018 ilmaisku, joka aiheutti 23 kuolonuhria ja kolme haavoittunutta. Nahr-i-Sarrajn piirikunnassa

Nahr-i-Sarraj (125 000), Nawa-i-Barakzai (100 000), Nawzad (55 000), Rig/Khanashin (30 000), Sangin (65 000) ja Washir (15 000).

¹⁸² UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

¹⁸³ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

¹⁸⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁸⁵ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

¹⁸⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

¹⁸⁷ UNAMA 10.10.2018, s.1–2.

¹⁸⁸ UNAMA 10/2018, s. 7.

¹⁸⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

¹⁹⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

tapahtui 3. ja 19.11.2018 ilmaiskut sekä 29.11.2018 taistelu, jotka aiheuttivat yhteensä 13 kuolonuhria ja kaksi haavoittunutta. Kajakin piirikunnassa oli taistelu 11.11.2018, joka aiheutti 13 kuolonuhria. Laskargahirin piirikunnassa tapahtui 3.11.2018 ilmaisku, joka aiheutti 9 kuolonuhria. Nad Alin piirikunnassa tapahtui 3. ja 25.11.2018 ilmaiskut, jotka aiheuttivat yhteensä seitsemän kuolonuhria ja 14 haavoittunutta. Nawa-i-Barakzain piirikunnassa oli 11.11.2018 taistelu, jossa aiheutui viisi kuolonuhria. Sanginin piirikunnassa tapahtui 11.11.2018 taistelu ja 19.11.2018 ilmaisku, jotka aiheuttivat yhteensä 17 kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.¹⁹¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban hallitsi Baghranin, Dishun, Musa Qalan, Nawzadin, ja Rigin piirikuntia. Taliban toimi aktiivisesti myös Garmsirissä, Kajakissa, Sanginissa ja Marjan alueella muun Nad Alin sekä Nahr-i-Sarrajain ja Washirin ollessa kiisteltäviä osapuolten välillä. Lashkargah ja Nawa-i-Barakzai kuuluivat Afganistanin hallituksen vaikutuspiiriin.¹⁹² LWJ:n jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Baghranin, Dishun, Kajakin, Musa Qalan, Nawzadin, Rigin ja Sanginin piirikuntia muiden Helmandin alueiden ollessa kiisteltäviä osapuolten välillä.¹⁹³

UN OCHA on rekisteröinyt Helmandissa 22.11.2018 mennessä 6947 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 3225 on paennut Nad Alista, 2466 Nahr-i-Sarrajista, 519 Kajakista, 309 Lashkargahista, 188 Nawa-i-Barakzaista, 178 Sanginista, 34 Garmsirista, 23 Musa Qalasta ja viisi Nawzadista. Enemmistö heistä on päätynyt Nahr-i-Sarrajiiin, Nad Aliin, Lashkargahiin ja Kandahariin.¹⁹⁴

3.3.2. Kandahar

Noin 1,3 miljoonan asukkaan Kandahar koostuu 16 piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 565 000 asukkaan Kandahar, joka on Etelä-Afganistanin poliittinen ja taloudellinen keskus.¹⁹⁵

Kandaharin maakunnan turvallisuudesta vastannut komentaja Abdul Raziq murhattiin juuri ennen parlamenttivaaleja 18.10.2018.¹⁹⁶ Parlamenttivaalit järjestettiin tästä syystä Kandaharin maakunnassa viikkoa myöhemmin kuin muualla maassa 27.10.2018. Parlamenttivaaleja ei pystytty lainkaan järjestämään Nishin ja Marufin piirikunnissa heikon turvallisuustilanteen takia. Äänestys ei toteutunut myöskään Rigissä ja Shorabakissa.¹⁹⁷ Abdul Raziqin kuoleman jälkeen Kandaharin uudeksi poliisikomentajaksi nimitettiin Raziqin nuorempi veli Tadin.¹⁹⁸

¹⁹¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

¹⁹² SIGAR 30.10.2018, s. 222–223.

¹⁹³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

¹⁹⁴ UNOCHA 3.12.2018.

¹⁹⁵ Kandaharin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat Arghandab (65 000), Arghistan (35 000), Daman (35 000), Ghorak (10 000), Kandahar (565 000 sekä Dandin alueella asuvat 50 000) Khakriz (25 000), Maiwand (60 000), Maruf (35 000), Miyanishin (15 000), Nish (15 000), Panjwayi (90 000), Rig/Registan (10 000), Shah Wali Kot (45 000), Shorabak (10 000 sekä Takhta Polin alueella asuvat 15 000), Spin Boldak (105 000) ja Zhari (90 000).

¹⁹⁶ AAN/ Ruttig 19.10.2018.

¹⁹⁷ AAN/ Sabawoon 3.11.2018.

¹⁹⁸ UNGA 7.12.2018, s.6.

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Kandaharissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).¹⁹⁹ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan Kandahar kuului 1.1.–15.8.2018 niiden maakuntien joukkoon, joissa tapahtui kaikkein eniten kapinallisten aloittamia hyökkäyksiä (1004).²⁰⁰

Kandaharissa tilastoitiin 237 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Eniten selkkauksia raportoitiin Maiwandin piirikunnassa.²⁰¹ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Kandaharin kaupungin, Maiwandin ja Shah Wali Kotin piirikunnissa. Väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Khakrizissa, Marufissa, Miyanishinissa ja Nishissä sekä Afganistanin keskitasolla Damanissa, Arghandabissa, Ghorakissa, Spin Boldakissa ja Zharissa. Loput Kandaharin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.²⁰²

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Kandaharissa 47 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 419 kapinallista ja haavoittui 185. Omia sotilaita kuoli operaatioissa alle 30 ja siviilejä kuoli ja haavoittui 54. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 177 hyökkäystä, joissa kuoli 13 siviiliä ja haavoittui 185. Lisäksi Taliban sieppasi hyökkäystensä yhteydessä arviolta 76 siviiliä.²⁰³

Kandaharissa tilastoitiin 45 siviilikuolemaa, 87 haavoittumista ja arviolta 77 sieppausta touko-lokakuussa 2018. Sieppaukset tapahtuivat Spin Boldakin piirikunnassa, kun kapinalliset ottivat tietyöntekijöitä vangeiksi. Siviiliuhrit kertyivät Kandaharin kaupungissa (17 kuollutta ja 47 haavoittunutta), Marufissa (8 kuollutta ja 16 haavoittunutta), Zharissa (8 kuollutta), Maiwandissa (6 kuollutta), Damanissa (5 kuollutta ja 1 haavoittunut), Khakrizissa (3 kuollutta ja 3 haavoittunutta), Arghistanissa (3 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Spin Boldakissa (1 kuollut ja 4 haavoittunutta) ja Shah Wali Kotissa (3 haavoittunutta).²⁰⁴ RS-joukkojen tilastojen mukaan Kandaharissa kertyi 206 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁰⁵

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Arghistanissa oli 5.11.2018 taistelu, joka aiheutti neljä kuolonuhria ja 2 haavoittunutta. Khakrizin piirikunnassa oli 5.11.2018 taistelu, joka aiheutti 18 kuolonuhria ja 10 haavoittunutta. Maiwandin piirikunnassa oli 18.11.2018 taistelu, joka aiheutti 20 kuolonuhria ja 11 haavoittunutta. Marufin piirikunnassa oli 5.11.2018 taistelu, joka aiheutti 23 kuolonuhria ja seitsemän haavoittunutta. Shah Wali Kotin piirikunnassa tapahtui 20.11.2018 räjähdysisku, joka aiheutti kolme kuolonuhria ja kaksi haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²⁰⁶

¹⁹⁹ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²⁰⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²⁰¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁰² UNOCHA 6.12.2018, s.2.

²⁰³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁰⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁰⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

²⁰⁶ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Taliban toimi aktiivisesti Ghorakin, Khakrizin, Maiwandin, Marufin ja Miyanishinin piirikunnissa. Nish ja Shah Wali Kot olivat kiisteltyjä alueita osapuolten välillä. Arghandab, Daman, Dand, Kandahar, Panjwayi ja Spin Boldak olivat vahvasti hallituksen kontrollissa loppujen Kandaharin alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin.²⁰⁷ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Marufin ja Miyanishinin piirikuntia ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta kaikkialla muualla paitsi Damanissa, Kandaharissa, Panjwayissa ja Spin Boldakissa, jotka ovat pysyneet vahvasti hallituksen kontrollissa.²⁰⁸

UN OCHA rekisteröi Kandaharissa 22.11.2018 mennessä 482 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 213 pakeni Khakrizistä, 94 Shah Wali Kotista, 56 Ghorakista, 56 Nishistä, 47 Maiwandista, 10 Rigistä ja 6 Marufista. Suurin osa heistä päätyi Kandaharin kaupunkiin.²⁰⁹

3.3.3. Nimruz

Arviolta 170 000 asukkaan Nimruz koostuu viidestä piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 60 000 asukkaan Zaranj.²¹⁰ UN OCHA:n mukaan Nimruzissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).²¹¹ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Nimruzissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (83) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²¹²

Nimruzissa tilastoitiin 36 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Lähes puolet kaikista selkkauksista tapahtui Khashrudin piirikunnassa (yli puolet kun laskee Khashrudiin kuuluvan Delaramin alueella rekisteröidyt tapaukset).²¹³ Myös UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Khashrudin piirikunnassa. Loput Nimruzin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.²¹⁴

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Nimruzissa kolme operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli kaksi kapinallista. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan 27 iskua, joista yli puolet tapahtui Khashrudin piirikunnassa. Iskuissa kuoli 40 sotilasta ja haavoittui 36. Lisäksi Taliban sieppasi neljä sotilasta.²¹⁵

²⁰⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 224.

²⁰⁸ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²⁰⁹ UNOCHA 27.5.2018.

²¹⁰ Nimruzin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Chakhansur (25 000), Char Borjak (30 000), Kang (25 000), Khashrud (25 000, joiden lisäksi 5000 asuu Dilaramissa) ja Zaranj (60 000).

²¹¹ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²¹² SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²¹³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²¹⁴ UNOCHA 6.12.2018, s. 2.

²¹⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

Nimruzissa tilastoitiin touko-lokakuussa 2018 kaksi tapausta, joissa aiheutui siviiliuhreja. Ensimmäinen oli perheensisäinen väkivaltatapaus Zaranjin kaupungissa ja toinen kahden ihmisen kuoleman aiheuttanut räjähdys 4.9.2018 Khashrodin piirikunnassa.²¹⁶ RS-joukkojen tilastojen mukaan Nimruzissa kertyi 17 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista neljänneksi vähiten Bamiyanin, Panjshirin ja Daikondin jälkeen.²¹⁷

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Nimruzin Char Borjakin piirikunnassa tapahtui 13.11.2018 taistelu, joka aiheutti 19 kuolonuhria. Khashrudin piirikunnassa tapahtui 22. ja 29.11.2018 ilmaiskut sekä 9. ja 13.11.2018 taisteluita, jotka aiheuttivat yhteensä 15 kuolonuhria ja 12 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²¹⁸

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Taliban ja hallituksen joukot taistelivat Khashrudin ja siihen kuuluvan Delaramin alueen hallinnasta, mutta muut Nimruzin piirikunnat kuuluivat Afganistanin hallituksen vaikutusvallan piiriin. Pääkaupunki Zaranj oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.²¹⁹ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan kaikki Nimruzin alueet pääkaupunki Zaranjia lukuun ottamatta olivat kiistelyjä hallituksen joukkojen ja Talibanin välillä.²²⁰

UN OCHA on rekisteröinyt Nimruzissa 22.11.2018 mennessä 37 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Kaikki ovat paenneet Khashrudista Zaranjiin.²²¹

3.3.4. Uruzgan

Noin 360 000 asukkaan Uruzgan koostuu viidestä piirikunnasta. Uruzganin pääkaupunki on noin 110 000 asukkaan Tirin Kot.²²²

UN OCHA:n mukaan Uruzganissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (450–650).²²³ Resolute Support -joukot tilastoivat Uruzganissa 1.1.–15.8.2018 kaikista Afganistanin maakunnista kolmanneksi eniten kapinallisten aloittamia hyökkäyksiä (1096) Faryabin ja Farahin jälkeen.²²⁴ Uruzganissa tilastoitiin 209 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Tirin Kotissa tapahtui selvästi eniten selkkauksia.²²⁵ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Tirin Kotissa. Myös loput Uruzganin alueet

²¹⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²¹⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

²¹⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²¹⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 226.

²²⁰ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²²¹ UNOCHA 3.12.2018.

²²² Uruzganin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Chora (55 000, jonka lisäksi Chinartun alueella asuvat 15 000), Dihrawud (65 000), Khas Uruzgan (60 000), Shahid Hassas/Charchino (60 000) ja Tirin Kot (110 000). Gizabin piirikunta kuuluu hallinnollisesti Daikondiin, vaikka osa lähteistä laskee sen osaksi Uruzgania.

²²³ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²²⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²²⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

olivat keskimääräistä väkivaltaisempia lukuun ottamatta Afganistanin kaikkein rauhallisimpiin alueisiin luokiteltua Choraa ja maan keskitasolle kuuluvaa Shahid Hassasia.²²⁶

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Uruzganissa 64 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 678 kapinallista ja haavoittui 216. Omia sotilaita kuoli operaatioissa viisi. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 143 iskuja. Iskuissa kuoli 98 sotilasta ja haavoittui 213. Talibanin omia taistelijoita kuoli iskuissa 87 ja haavoittui 52. Lisäksi iskuissa kuoli yksi siviili ja haavoittui viisi.²²⁷

Uruzganissa tilastoitiin neljän siviilin kuolemat touko-lokakuussa 2018. Haavoittuneita kertyi 20, joista 13 oli Dihrawudissa ja seitsemän Tirin Kotissa. Kuolonuhrit ja lisäksi kaksi haavoittunutta aiheutuivat 30.5.2018 Tirin Kotissa tapahtuneessa Kabul Bank -pankin vartijan hyökkäyksessä henkilökuntaa vastaan.²²⁸ RS-joukkojen tilastojen mukaan Uruzganissa kertyi 109 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²²⁹

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Uruzganin Choran piirikunnassa oli 13.11.2018 taistelu, joka aiheutti 15 kuolonuhria ja 10 haavoittunutta. Dihrawudin piirikunnassa oli 26.11.2018 taistelu, joka aiheutti 29 kuolonuhria. Tirin Kotin piirikunnassa oli taisteluita 13. ja 14.11.2018 ja nämä aiheuttivat yhteensä 35 kuolonuhria ja 13 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²³⁰

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Dihrawudin ja Tirin Kotin piirikunnat olivat kiisteltyjä osapuolten välillä. Muualla Uruzganissa Taliban toimi aktiivisesti.²³¹ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Choran piirikuntaa ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta muualla maakunnassa.²³²

Taliban hyökkäsi 27.10.2018 hazaravähemmistön asuttamille alueille Khas Uruzganin piirikunnan koillisosassa. Taliban-taistelijat olivat läsnä alueella useamman päivän ajan aiheuttaen siviiliuhreja ja maan sisäistä pakolaisuutta.²³³

UN OCHA rekisteröi Uruzganissa 22.11.2018 mennessä 6088 maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 3688 on paennut Tirin Kotista, 1529 Khas Uruzganista, 674 Chorasta, 176 Dihrawudista ja 21 Shahid Hassasista. Paenneista enemmistö on päätenyt Tiriin.²³⁴

²²⁶ UNOCHA 6.12.2018 s.2.

²²⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²²⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²²⁹ SIGAR 30.10.2018, s.81.

²³⁰ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²³¹ SIGAR 30.10.2018, s. 228.

²³² LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²³³ AAN/Yawar Adili & van Bijlert 28.11.2018.

²³⁴ UNOCHA 3.12.2018.

3.3.5. Zabul

Noin 315 000 asukkaan Zabul koostuu 11 piirikunnasta. Zabulin pääkaupunki on noin 40 000 asukkaan Qalat.²³⁵ UN OCHA:n mukaan Zabulissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (450–650).²³⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Zabulissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (610) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²³⁷

Zabulissa tilastoitiin 220 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Qalatissa tapahtui selvästi eniten selkkauksia.²³⁸ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuoden 2018 alkupuolella Afganistanin korkeimmalla tasolla Shahjuyn piirikunnassa. Myös Qalat oli keskimääräistä väkivaltaisempi. Arghandab, Daichupan ja Mizan olivat Afganistanin keskitasolla loppujen Zabulin alueiden kuuluessa keskimääräistä rauhallisempina pysyneisiin.²³⁹

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Zabulissa 40 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 324 kapinallista ja haavoittui 69. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 172 iskua pääosin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 234 sotilasta ja haavoittui 206. Lisäksi iskuissa kuoli yhdeksän siviiliä, haavoittui kuusi ja yksi siepattiin. Lähes puolet Talibanin tekemistä iskuista tapahtuivat Qalatissa ja Shahjuysa.²⁴⁰

Zabulissa tilastoitiin 11 siviilikuolemaa ja 27 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Uhrit kertyivät Arghandabissa (1 kuollut ja 21 haavoittunutta), Shahjuysa (9 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Qalatissa (4 haavoittunutta) ja Shomalzaissa (1 kuollut).²⁴¹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Zabulissa kertyi 57 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁴² Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Zabulin maakunnassa ei tapahtunut kuolonuhreja vaatineita välikohtauksia marraskuussa 2018.²⁴³

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Kakarin piirikunta oli vahvasti Talibanin hallinnassa ja aktiivista kapinallistoimintaa esiintyi lisäksi Arghandabissa, Daichupanissa, Nawbaharissa ja Shahjuysa. Qalat oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa, mutta muut Zabulin alueet olivat kiisteltyjä osapuolten välillä.²⁴⁴ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Kakarin ja Arghandabin piirikunnat olivat vahvasti Talibanin hallussa ja Qalatin piirikunta

²³⁵ Zabulin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Arghandab (35 000), Atghar (10 000), Daichupan (40 000), Kakar/ Khak Afghan (25 000), Mizan (15 000), Nawbahar (20 000), Qalat (40 000), Shahjuy (60 000), Shinkai (25 000), Shomalzai (25 000) ja Tarnak wa Jaldak/ Shahr Safa (20 000).

²³⁶ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²³⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²³⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²³⁹ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

²⁴⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁴¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁴² SIGAR 30.10.2018, s. 81.

²⁴³ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²⁴⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 229.

puolestaan valtiollisten joukkojen hallinnassa. Lopuilla Zabulin alueilla Taliban ja hallituksen joukot taistelivat vallasta.²⁴⁵

UN OCHA rekisteröi Zabulissa 22.11.2018 mennessä 842 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 300 on paennut Daichupanista, 295 Shahjuysta, 106 Arghandabista, 94 Nawbaharista, 32 Mizanista, kuusi Shomalzaista ja neljä Kakarista. Enemmistö heistä on paennut Qalatiin tai Shahjuyn piirikunnan sisäisesti.²⁴⁶

3.4. Kaakkois-Afganistan (Ghazni, Khost, Paktia, Paktika)

3.4.1. Ghazni

Noin 1,3 miljoonan asukkaan Ghazni koostuu 19 piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 175 000 asukkaan Ghazni.²⁴⁷

Taliban käynnisti 10.8.2018 viisi päivää kestäneen hyökkäyksen Ghaznin kaupunkiin. Hyökkäys kohdistui pääasiallisesti valtiollisten turvallisuusjoukkojen tarkastuspisteitä ja valtion virastoja vastaan, mutta myös siviileille aiheutui huomattavaa haittaa. Taliban esimerkiksi käytti siviilien koteja taistelutarkoituksiin. UNAMA vahvisti hyökkäyksen aiheuttaneen 210 siviiliuhria, joista 69 oli kuolleita ja 141 haavoittuneita. Taliban myös katkaisi hyökkäyksen yhteydessä kaupungin telekommunikaatioyhteydet. Ghaznin asukkaat kärsivät sähkökatkoista sekä veden ja ruoan puutteesta siviilien ollessa jumissa kodeissaan taisteluiden ajan. Tiesulut ja epävakaa tilanne estivät kaupungin väestöä pakenemasta. Tilanne Ghaznin kaupungissa palasi jälleen normaaliksi 13.8.2018 alkaen, kun valtiolliset turvallisuusjoukot alkoivat kansainvälisten joukkojen tuella saada kaupungin alueita takaisin hallintaansa.²⁴⁸

Tähän saakka rauhallisina pysyneissä, hazardaväestönosan asuttamissa Malistanin ja Jaghorin piirikunnissa on käyty taisteluita lokakuun lopusta 2018 lähtien. Taliban hyökkäsi ensin Malistaniin ja 7.11.2018 Jaghoriin aiheuttaen siviiliuhreja ja maan sisäistä siirtymään joutumista. Taliban pyrki valtaamaan Malistanin piirikunnan keskuksen 10.11.2018 siinä kuitenkaan onnistumatta. Taliban jatkoi kuitenkin etenemistään piirikunnissa, kunnes 17.11.2018 valtiolliset turvallisuusjoukot käynnistivät operaatiot kapinallisten ajamiseksi alueelta. Taliban on edelleen marraskuun lopulla jatkanut hyökkäyksiään Jaghorin piirikunnan kylissä.²⁴⁹

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Ghaznissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).²⁵⁰

²⁴⁵ LWJ/ Roggio & Gutowski. Päiväämätön.

²⁴⁶ UNOCHA 3.12.2018.

²⁴⁷ Ghaznin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Ab Band (30 000), Ajristan (30 000), Andar (130 000), Dih Yak (50 000), Ghazni (175 000), Gilan (60 000), Giro (40 000), Jaghatu / Bahrami Shahid (35 000), Jaghori (185 000), Khwaja Omari (20 000), Malistan (85 000), Moqur (55 000), Nawa (30 000), Nawur (100 000), Qarabagh (150 000), Rashidan (20 000), Waghaz (40 000), Wali Mohammad Shahid / Khogiani (20 000) ja Zana Khan (15 000).

²⁴⁸ UNAMA 10.10.2018, s. 7.

²⁴⁹ AAN/Yawar Adili & Bijlert 28.11.2018.

²⁵⁰ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan Ghazni kuului 1.1.–15.8.2018 niiden maakuntien joukkoon, joissa tapahtui kaikkein eniten kapinallisten aloittamia hyökkäyksiä (956).²⁵¹

Ghaznissa tilastoitiin 521 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkaukset keskittyivät etenkin Andarin, Ghaznin, Qarabaghin ja Moqurin piirikuntiin.²⁵² UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Andarin piirikunnassa. Myös Ajristan, Dih Yak, Ghaznin kaupunki, Giro ja Qarabagh olivat keskimääräistä väkivaltaisempia. Gilan, Moqur ja Zana Khan olivat Afganistanin keskitasolla, mutta muut Ghaznin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.²⁵³

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Ghaznissa 165 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 1716 kapinallista ja haavoittui 570. Taliban-liike puolestaan teki maakunnassa 343 iskua, jotka olivat pääosin aseellisia hyökkäyksiä ja räjähdyskuja. Iskuissa kuoli 333 sotilasta ja haavoittui 375. Talibanin omia taistelijoita kuoli iskuissa 149 ja haavoittui 38. Lisäksi iskuissa kuoli 14 siviiliä ja haavoittui 38.²⁵⁴

UNAMA:n mukaan Ghaznissa kertyi vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä Afganistanin maakunnista neljänneksi eniten siviiliuhreja Nangarharin, Kabulin ja Helmandin jälkeen.²⁵⁵ Ghaznissa tilastoitiin 29 siviilikuolemaa ja 35 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Uhrin kertyivät Ghaznin kaupungissa (1 kuollut ja 13 haavoittunutta), Gilanissa (7 kuollutta ja 11 haavoittunutta), Dih Yakissa (6 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Jaghatussa (6 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Khwaja Omarissa (1 kuollut ja 3 haavoittunutta), Qarabaghissa (2 kuollutta ja 1 haavoittunut), Moqurissa (1 kuollut) ja Andarissa (haavoittunut). Lisäksi viisi siviiliä kuoli tienvarsipommin räjähdyksessä Ghazni-Paktika -moottoritiellä.²⁵⁶ RS-joukkojen tilastojen mukaan Ghaznissa kertyi 176 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁵⁷

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Ab Bandin piirikunnassa oli 28.11.2018 taistelu, joka aiheutti seitsemän kuolonuhria. Andarin piirikunnassa oli taisteluita 8., 26. ja 28.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 20 kuolonuhria ja 3 haavoittunutta. Ghaznin kaupungissa oli taisteluita 8., 14. ja 20.11.2018 sekä räjähdysku 27.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 16 kuolonuhria ja 18 haavoittunutta. Gilanin piirikunnassa oli 17.11.2018 aseellinen hyökkäys, 24.11.2018 ilmaisku ja 28.11.2018 taistelu, jotka aiheuttivat yhteensä 11 kuolonuhria ja kaksi haavoittunutta. Jaghorin piirikunnassa oli taisteluita 7. ja 11.11.2018 sekä ilmaisku 14.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 86 kuolonuhria ja 22 haavoittunutta. Wali Mohammad Shahidin piirikunnassa oli 5.11.2018 taistelu, joka aiheutti 19 kuolonuhria ja 10 haavoittunutta. Malistanin piirikunnassa oli taisteluita 5. ja 12.11.2018, jotka aiheuttivat 17 kuolonuhria ja 15 haavoittunutta. Moqurin piirikunnassa oli taistelu 28.11.2018, joka aiheutti 7 kuolonuhria. Qarabaghin piirikunnassa oli taistelu

²⁵¹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²⁵² Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁵³ UNOCHA 23.11.2018, s. 16; UNOCHA 6.12.2018 s.2.

²⁵⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁵⁵ UNAMA 10.10.2018, s.1–2.

²⁵⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁵⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

26.11.2018, joka aiheutti 12 kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²⁵⁸

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Taliban toimi aktiivisesti Nawan piirikunnassa. Ajristan, Andar, Gilan, Khwaja Omari, Qarabagh, Waghaz ja Zana Khan olivat kiisteltyjä osapuolten välillä muiden Ghaznin alueiden kuuluessa Afganistanin hallituksen vaikutusvallan piiriin.²⁵⁹ LWJ:n mukaan Taliban hallitsi Ajristanin, Andarin, Dih Yakin, Giron, Jaghatun, Khwaja Omarin, Nawan, Nawurin, Rashidanin, Waghazin ja Zana Khanin piirikuntia. LWJ:n mukaan muualla Ghaznissa Taliban taisteli valtiollisten turvallisuusjoukkojen kanssa ja ainoastaan Moqur oli säästynyt taisteluilta.²⁶⁰

UN OCHA on rekisteröinyt Ghaznissa 22.11.2018 mennessä 41 215 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, mikä on toiseksi eniten koko maassa Faryabin jälkeen. Heistä 38 267 pakeni Ghaznin kaupungista, 1814 Malistanista, 525 Andarista, 213 Ajristanista, 168 Qarabaghista, 123 Moqurista ja 91 Waghazista. Suurin osa paenneista on päätynyt Ghaznin kaupunkiin, mutta heitä on päätynyt myös Daikondin Miramoriin, Kandahariin ja Bamiyaniin.²⁶¹

3.4.2. Khost

Noin 595 000 asukkaan Khost koostuu kolmestatoista piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 145 000 asukkaan Khost.²⁶²

UN OCHA:n mukaan Khostissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).²⁶³ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Khostissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (76) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁶⁴

Khostissa tilastoitiin 33 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018.²⁶⁵ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuoden 2018 alkupuolella keskimääräistä korkeampi Khostin piirikunnassa. Muut Khostin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina lukuun ottamatta Afganistanin keskitasolla olevia Jaji Maidania ja Terezaita.²⁶⁶

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Khostissa 13 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 44 kapinallista ja haavoittui viisi. Myös Taliban-liike teki maakunnassa 13

²⁵⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²⁵⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 221–222.

²⁶⁰ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²⁶¹ UNOCHA 3.12.2018.

²⁶² Khostin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Bak (25 000), Gorboz (30 000), Jaji Maidan (25 000), Khost/Matun (145 000), Manduzai/Ismailkhel (60 000), Musakhel (45 000), Nadir Shah Kot (35 000), Qalandar (10 000), Sabari/Yaqubi (75 000), Shamal (15 000), Spira (25 000), Tani (65 000) ja Terezai/Alishir (45 000).

²⁶³ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²⁶⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²⁶⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁶⁶ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

iskua, joista viidessä aiheutui siviiliuhreja. Merkittävin isku tehtiin 7.5.2018 vaalien järjestyspaikalla, jossa räjähdys tappoi 10 siviiliä ja haavoitti 29.²⁶⁷

Khostissa tilastoitiin 25 siviilikuolemaa ja 49 haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Enemmistö siviiliuhreista (17 kuollutta ja 41 haavoittunutta) kertyi Khostin kaupungissa. Loput siviiliuhrit jakautuivat Musakheliin (4 kuollutta ja 3 haavoittunutta), Jaji Maidaniin (3 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Terezaihin (1 kuollut ja 2 haavoittunutta) ja Gorboziin (1 haavoittunut).²⁶⁸ RS-joukkojen tilastojen mukaan Khostissa kertyi 169 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁶⁹ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Khostin kaupungissa tapahtui 23.11.2018 itsemurhaisku, joka aiheutti 29 kuolonuhria ja 79 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²⁷⁰

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Gorboz, Musakhel, Nadir Shah Kot, Sabari, Spira ja Terezaï olivat kiisteltyjä hallituksen ja sitä vastustavien kapinallisten välillä muiden Khostin alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin.²⁷¹ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban taisteli hallituksen kanssa vallasta Gorbozissa, Jaji Maidanissa, Musakhelissä, Nadir Shah Kotissa, Qalendarissa, Sabarissa, Spirassa ja Terezaissa. Muut alueet olivat valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.²⁷²

UN OCHA on rekisteröinyt Khostissa 22.11.2018 mennessä 2233 maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 2100 on paennut Jaji Maidanista, 77 Sabarista, 49 Terezaista ja seitsemän Musakhelistä. Heistä 2226 on päätynyt Khostin kaupunkiin.²⁷³

3.4.3. Paktia

Noin 570 000 asukkaan Paktia koostuu kolmestatoista piirikunnasta. Paktian pääkaupunki on noin 90 000 asukkaan Gardez.²⁷⁴

UN OCHA:n mukaan Paktiassa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluja ja ilmaiskuja (450–650).²⁷⁵ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Paktiassa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (332) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁷⁶

²⁶⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁶⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁶⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

²⁷⁰ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²⁷¹ SIGAR 30.10.2018, s. 224.

²⁷² LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²⁷³ UNOCHA 3.12.2018.

²⁷⁴ Paktian hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Ahmad Aba (30 000), Chamkani (55 000), Dand Patan (30 000), Gardez (90 000), Jaji/Alikhel/Zazi Ayoub (65 000), Janikhel (35 000), Laja Ahmadkhel (25 000), Laja Mangal (20 000), Mir Zaka (10 000), Sayid Karam (60 000), Shwak (5000), Zadran (35 000) ja Zormat (115 000).

²⁷⁵ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²⁷⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

Paktiassa tilastoitiin 203 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkaukset keskittyivät etenkin Gardezin, Zormatin, Sayid Karamin ja Jajin piirikuntiin.²⁷⁷ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin kaikkein korkeimmalla tasolla Gardezin piirikunnassa. Väkivalta oli Paktiassa keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Janikhelissä ja Zormatissa. Sayid Karam ja Jaji olivat Afganistanin keskitasolla loppujen alueiden kuuluessa Afganistanin keskimääräistä rauhallisempina pysyneisiin.²⁷⁸

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Paktiassa 51 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 23 siviiliä ja haavoittui 10. Taliban-liike teki maakunnassa 140 iskuja pääosin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa aiheutui 6 siviilikuolemaa ja 18 haavoittumista. Taliban myös sieppasi Kabul-Gardez-moottoritieellä 22 siviiliä.²⁷⁹

Paktiassa tilastoitiin 61 siviilikuolemaa, 99 haavoittumista ja 23 sieppausta touko-lokakuussa 2018. Enemmistö siviiliuhreista (32 kuollutta ja 74 haavoittunutta) kertyi Gardezin kaupungissa, jossa yksittäinen itsemurhaisku moskeijaan tappoi 30 ja haavoitti 60 siviiliä 5.8.2018. Seuraavaksi eniten siviiliuhreja kertyi Zormatissa (22 kuollutta ja 12 haavoittunutta), jossa 13.7.2018 maaoperaatioiden tukena tehdyt ilmaiskut tappoivat 20 siviiliä. Ilmaiskut aiheuttivat siviiliuhreja myös Chamkanissa (3 kuollutta ja 11 haavoittunutta). Lisäksi siviiliuhreja kertyi Jajissa (2 kuollutta ja 1 haavoittunut) ja Laja Ahmadkhelissä (2 kuollutta).²⁸⁰ RS-joukkojen tilastojen mukaan Paktiassa kertyi 259 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin kaikista maakunnista neljänneksi eniten.²⁸¹ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Jajin piirikunnassa tapahtui 10.11.2018 ilmaisku, joka aiheutti seitsemän kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²⁸²

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Dand Patan, Jaji, Janikhel, Sayid Karam ja Zormat olivat kiistelyjä hallituksen ja sitä vastustavien kapinallisten välillä muiden Paktian alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin.²⁸³ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Zormatin ja Janikhelin piirikunnat olivat Talibanin hallinnassa Ahmad Aban, Dand Patanin, Jajin, Laja Ahmadkhelin ja Sayid Karamin ollessa kiistelyjä hallituksen ja Talibanin välillä. Loput Paktian alueet olivat pysyneet hallituksen joukkojen kontrollissa.²⁸⁴ AAN:n analyysin mukaan Zormatin piirikunta on lähes täysin Talibanin hallinnassa. Valtiolliset turvallisuusjoukot ovat läsnä ainoastaan piirikunnan keskuksessa Tamirissa. Piirikunta on Talibanin vahvinta kannatusaluetta sekä eniten sodasta kärsinyt alue Paktiassa.²⁸⁵

²⁷⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁷⁸ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

²⁷⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁸⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁸¹ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

²⁸² PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²⁸³ SIGAR 30.10.2018, s. 227.

²⁸⁴ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²⁸⁵ AAN/ Khan & Ruttig 29.10.2018.

UN OCHA on rekisteröinyt Paktiassa 22.11.2018 mennessä 420 maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 231 on lähtenyt Laja Ahmadkhelistä, 63 Sayed Karamista, 49 Jajista, 42 Dand wa Patanista ja 35 Janikhelistä. He ovat päätyneet pääasiassa Khostin, Gardezin ja Kabulin kaupunkeihin.²⁸⁶

3.4.4. Paktika

Noin 450 000 asukkaan Paktika koostuu 19 piirikunnasta. Paktikan pääkaupunki on noin 55 000 asukkaan Sharan.²⁸⁷

UN OCHA:n mukaan Paktikassa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (450–650).²⁸⁸ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Paktikassa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (243) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁸⁹

Paktikassa tilastoitiin 163 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018.²⁹⁰ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 suurimmassa osassa Paktikaa keskimääräistä alhaisemmalla tasolla. Orgun ja Gomal olivat kuitenkin keskimääräistä väkivaltaisempia ja Wazakhwa maan keskitasolla.²⁹¹

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Paktiassa 27 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 274 Haqqani-verkoston ja Taliban-liikkeen kapinallistaistelijaa ja haavoittui 81. Taliban-liike teki maakunnassa 132 iskuja, joista viidessä aiheutui yhteensä 20 siviilikuolemaa ja neljä haavoittumista.²⁹²

Paktikassa tilastoitiin 22 siviilin kuolemat ja 11 haavoittuminen touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhrit kertyivät Orgunissa (12 kuollutta), Wazakhwassa (2 kuollutta ja 7 haavoittunutta), Wormamaissa (6 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Zarghun Shahrissa (2 haavoittunutta), Janikhelissä (1 kuollut), Torwossa (1 kuollut) ja Mata Khanissa (1 haavoittunut).²⁹³ RS-joukkojen tilastojen mukaan Paktikassa kertyi 73 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.²⁹⁴ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Paktikan piirikunnista Giyanissa tapahtui 5.11.2018 ilmaisku, joka aiheutti kuusi

²⁸⁶ UNOCHA 3.12.2018.

²⁸⁷ Paktikan hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Barmal (35 000), Dila wa Khoshamand (25 000), Giyan (35 000), Gomal (10 000), Janikhel (25 000), Mata Khan (25 000), Nika (15 000), Omna (15 000), Orgun (60 000), Sar Rawza (25 000), Sarobi (15 000), Sharan (55 000), Torwo (2000), Wazakhwa (25 000), Wormamai (5000), Yahyakhel (20 000), Yusufkhel (15 000), Zarghun Shahr/Khairkot (30 000) ja Ziruk (20 000).

²⁸⁸ UNOCHA 23.11.2018, s. 4.

²⁸⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

²⁹⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁹¹ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

²⁹² Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁹³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

²⁹⁴ SIGAR 30.10.2018, s.81.

kuolonuhria ja viisi haavoittunutta, sekä Mata Khanissa tapahtui 19.11.2018 taistelu, jossa aihetui neljä kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.²⁹⁵

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Barmal, Dila, Giyan, Gomal, Janikhel, Nika, Omna, Torwo, Wazakhwa, Wormamai ja Ziruk olivat kiisteltyjä hallituksen ja sitä vastustavien kapinallisten välillä muiden Paktikan alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Pääkaupunki Sharan oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.²⁹⁶ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Paktikassa Dila wa Khoshamandin, Gianin, Omnan ja Waza Khwan piirikuntia ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta kaikissa muissa lukuun ottamatta valtion turvallisuusjoukkojen hallinnassa olevia Sarobia, Sar Rawzaa, Sharania ja Zarghun Shahria.²⁹⁷

UN OCHA on rekisteröinyt Paktikassa 22.11.2018 mennessä 4052 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 1722 on paennut Orgunista, 735 Janikhelistä, 700 Dilasta, 685 Gianista ja 210 Nikasta. He ovat päätyneet Sharaniin ja Khostiin.²⁹⁸

3.5. Itä-Afganistan (Kunar, Laghman, Nangarhar, Nuristan)

3.5.1. Kunar

Noin 465 000 asukkaan Kunar koostuu 16 piirikunnasta. Kunarin pääkaupunki on noin 35 000 asukkaan Asadabad.²⁹⁹

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Kunarissa vuoden 2018 ensimmäisten kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).³⁰⁰ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Kunarissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (371) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁰¹

Kunarissa tilastoitiin 181 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018.³⁰² UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Ghaziabadin, Marawaran, Sarkanin ja Watapurin piirikunnissa. Suurimmassa osassa Kunaria väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla. Asadabad, Chawki, Narang ja Nurgal olivat Afganistanin keskitasolla.³⁰³

²⁹⁵ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

²⁹⁶ SIGAR 30.10.2018, s. 226–227.

²⁹⁷ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

²⁹⁸ UNOCHA 3.12.2018.

²⁹⁹ Kunarin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Asadabad (35 000), Bar Kunar (25 000), Chapadara (35 000), Chawki/Tsowkey/Sukai (40 000), Dangam (20 000), Dara-i-Pech (60 000), Ghaziabad (20 000), Khas Kunar (35 000), Marawara (20 000), Narang wa Badil (30 000), Nari (30 000), Nurgal (35 000), Sarkani (30 000), Shigal wa Shiltan (Shigalissa 15 000 ja Shiltanissa 20 000) ja Watapur (30 000).

³⁰⁰ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁰¹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³⁰² Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁰³ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Kunarissa 66 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 220 kapinallistaistelija ja haavoittui 52. Näistä puolet (121 kuollutta ja 10 haavoittunutta) oli ISKP-taistelijoita. Lisäksi yksi siviili kuoli ja kuusi haavoittui. Taliban-liike teki Kunarissa 98 iskua pääasiassa valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli seitsemän siviiliä ja haavoittui 27. ISKP:n puolestaan on raportoitu käynnistäneen Kunarissa kolme hyökkäystä: Chapadarassa käydyt taistelut Taliban-liikettä vastaan, Chawkissa tehty kahden siviilin ja yhden sotilaan teloitus 10.5.2018 sekä 12 miinanraivausyrityksen työntekijän sieppaus Dara-i-Pechissä 18.7.2018.³⁰⁴

Kunarissa tilastoitiin 23 siviilikuolemaa, 76 haavoittumista ja 12 sieppausta touko-lokakuussa 2018. Siviiliuhrit kertyivät Asadabadissa (4 kuollutta ja 35 haavoittunutta), Shigal wa Shiltanissa (6 kuollutta ja 18 haavoittunutta), Ghaziabadissa (3 kuollutta ja 7 haavoittunutta), Chawkissa (4 kuollutta ja 5 haavoittunutta), Narissa (2 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Marawarassa (3 haavoittunutta), Bar Kunarissa (2 kuollutta), Sarkanissa (2 kuollutta), Dangamissa (2 haavoittunutta) ja Watapurissa (2 haavoittunutta).³⁰⁵ RS-joukkojen tilastojen mukaan Kunarissa kertyi 214 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁰⁶ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Chawkin piirikunnassa tapahtui aseellinen hyökkäys 29.11.2018, jossa aiheutui kuusi kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³⁰⁷

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Chapadara, Dangam, Dara-i-Pech, Marawara, Shigal wa Shiltan, Chawki ja Watapur olivat kiistelyjä hallituksen ja sitä vastustavien kapinallisten välillä muiden Kunarin alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Pääkaupunki Asadabad oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³⁰⁸ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Chapadaran piirikuntaa ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta kaikkialla muualla Kunarissa paitsi hallituksen vallassa olevassa Asadabadissa.³⁰⁹

UN OCHA on rekisteröinyt Kunarissa 22.11.2018 mennessä 14 672 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 5268 on paennut Dangamista, 3740 Chawkista, 2324 Watapurista, 873 Nurgalista, 814 Bar Kunarista, 683 Chapadarasta, 482 Shigal wa Shiltanista, 192 Sarkanista, 176 Ghaziabadista, 34 Marawarasta, 78 Dara-i-Pechistä ja kahdeksan Narista. Suurin osa heistä on pysynyt kotipiirikuntiansa sisällä tai päätyneet Asadabadiin.³¹⁰

³⁰⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁰⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁰⁶ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁰⁷ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³⁰⁸ SIGAR 30.10.2018, s. 224–225.

³⁰⁹ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³¹⁰ UNOCHA 3.12.2018.

3.5.2. Laghman

Noin 460 000 asukkaan Laghman koostuu viidestä piirikunnasta. Laghmanin pääkaupunki on noin 135 000 asukkaan Mehtarlam.³¹¹

UN OCHA:n mukaan Laghmanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (450–650).³¹² Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Laghmanissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (244) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³¹³

Laghmanissa tilastoitiin 87 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018. Selkkaukset keskittyivät Alingarin, Alishangin ja Mehtarlamin piirikuntiin.³¹⁴ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Alingarin, Alishangin ja Mehtarlamin piirikunnissa. Myös Dawlatshah oli keskimääräistä korkeammalla tasolla, kun taas Qarghayi oli Afganistanin keskitasolla.³¹⁵

Valtiolliset turvallisuusjoukot tekivät Laghmanissa 17 operaatiota Talibania ja yhden ISKP:tä vastaan touko-lokakuussa 2018. Näistä puolet toteutettiin Alingarin piirikunnassa. Operaatioista kahdessa ilmaiskussa kuoli yhteensä 13 ja haavoittui seitsemän siviiliä. Taliban puolestaan teki Laghmanissa 52 iskua valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa haavoittui yksi siviili.³¹⁶

Laghmanissa tilastoitiin 44 siviilikuolemaa, 67 haavoittumista ja 14 sieppausta touko-lokakuussa 2018. Siepatut olivat sähköyriykselle korjaustöitä tekemässä olleita työntekijöitä, ja sieppauksen toteuttanut taho on jäänyt tuntemattomaksi. Siviiliuhrit kertyivät Mehtarlamissa (22 kuollutta ja 51 haavoittunutta), Qarghayissa (10 kuollutta ja 15 haavoittunutta), Alingarissa (12 kuollutta) ja Alishingissa (1 haavoittunut).³¹⁷ RS-joukkojen tilastojen mukaan Laghmanissa kertyi 143 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³¹⁸

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Alishingin piirikunnassa tapahtui ilmaiskuja 3. ja 25.11.2018, jotka aiheuttivat yhdeksän kuolonuhria. Myös Dawlatshahin piirikunnassa tapahtui 20.11.2018 ilmaiskuja, joka aiheutti kolme kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³¹⁹

³¹¹ Laghmanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Alingar (100 000), Alishang (75 000), Dawlatshah (35 000), Mehtarlam (135 000, jonka lisäksi Badpashin alueella asuvat 10 000 ihmistä) ja Qarghayi (105 000).

³¹² UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³¹³ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³¹⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³¹⁵ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

³¹⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³¹⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³¹⁸ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³¹⁹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Dawlatshahin piirikunta oli kiistelty, mutta muut Laghmanin alueet kuuluivat hallituksen vaikutuspiiriin. Mehtarlamen kaupunki oli vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa, mutta siihen kuuluva Badpashin alue oli kuitenkin kiistelty osapuolten välillä.³²⁰ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Alingar, Alishang ja Dawlatshah olivat kiisteltyjä alueita Mehtarlamen ja Qarghayin ollessa valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³²¹

UN OCHA on rekisteröinyt Laghmanissa 22.11.2018 mennessä 9155 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 8573 pakeni Alingarista, 283 Mehtarlamista, 160 Alishangista ja 139 Dawlatshahista. He ovat päätyneet pääasiassa Alishangiin, Alingariin ja Mehtarlamiin.³²²

3.5.3. Nangarhar

Noin 1,6 miljoonan asukkaan Nangarhar koostuu 22 piirikunnasta. Nangarharin pääkaupunki on noin 240 000 asukkaan Jalalabad.³²³

Nangarharin turvallisuustilanne on heikentynyt vuonna 2018 seurauksena ISKP:n lisääntyneistä iskuista valtiollisia instituutioita vastaan, ISKP:n ja Talibanin välisistä taisteluista, valtion turvallisuusjoukkojen tekemistä operaatioista kapinallisia vastaan sekä Pakistanin pommituksista rajan yli Afganistanin puolelle. Tilanne on johtanut korkeisiin maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määriin, mikä on ylikuormittanut Nangarharin terveys- ja koulutusjärjestelmiä, työmarkkinoita, vuokra-asuntojen saatavuutta sekä nostanut rikollisuuden määrää. Avustusjärjestöt ovat pystyneet toimimaan rajallisesti niillä Nangarharin alueilla, joilla on käyty taisteluja.³²⁴ ISKP:n on raportoitu uhanneen tyttökouluja Nangarharissa kostona järjestön tukikohtia vastaan tehdyistä ilmaiskusta.³²⁵ Kansainväliset turvallisuusjoukot ovat tehneet useita ISKP:n vastaisia ilmaiskuja Dih Balan, Achinin, Khogianin, Nazianin ja Chaparharin piirikunnissa.³²⁶

Jalalabad on Kabulin ohella kärsinyt Afganistanin kaupunkialueista eniten hallintoa vastustavien kapinallisten siviilien tiheästi asuttamilla alueilla tekemistä itsemurhaiskuista. UNAMA tilastoi Nangarharin maakunnassa 991 siviiliuhria (268 kuollutta ja 723 haavoittunutta) aikavälillä 1.1.–30.9.2018. Kyseessä oli jopa kuusinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Yli kaksi kolmasosaa siviiliuhreista oli ISKP:n aiheuttamia.³²⁷ Iskujen lisääntymisen seurauksena Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen läsnäoloa on vahvistettu Jalalabadin kaupungissa,

³²⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 225.

³²¹ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³²² UNOCHA 3.12.2018.

³²³ Nangarharin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasluvut ovat: Achin (105 000), Bati Kot (80 000), Behsud (120 000), Chaparhar (65 000), Dara Nur (45 000), Dih Bala/ Haska Mina (45 000), Dur Baba (25 000), Gushta (30 000), Hesarak (30 000), Jalalabad (240 000), Kama (80 000), Khogiani (140 000), Kot (55 000), Kuz Kunar (60 000), Lalpur (20 000), Mohmand Dara (45 000), Nazian (15 000), Pachir wa Agam (45 000), Rodat (75 000), Shinwar (65 000), Shirzad (70 000) ja Sorkhrud (125 000).

³²⁴ UNOCHA 23.11.2018, s.5.

³²⁵ UNOCHA 23.11.2018, s.5.

³²⁶ UNGA 7.12.2018, s.6-7.

³²⁷ UNAMA 10/2018, s.7.

millä vaikuttaa YK:n mukaan olleen positiivinen vaikutus kaupungin yleiseen turvallisuustilanteeseen.³²⁸

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Nangarharissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).³²⁹ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Nangarharissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (510) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³³⁰ UNAMA tilastoi Nangarharissa 78 siviiliuhreja aiheuttanutta itsemurhaiskua (16) ja muuta räjähdeiskua (62) aikavälillä 1.1.–30.9.2018.³³¹ UN OCHA:n eri mittareilla arvioima konfliktin intensiteetti oli vuoden 2018 alkupuolella Afganistanin korkeimmalla tasolla Bati Kotin, Chaparharin, Dih Balan, Khogianin ja Rodatin piirikunnissa. Väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Achinissa, Mohmand Darassa ja Shinwarissa. Muut Nangarharin alueet olivat maan keskitasolla lukuun ottamatta keskimääräistä rauhallisempina pysyneitä Dara Nuria, Durbabaa, Kamaa ja Kuz Kunaria.³³²

Nangarharissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.–31.10.2018 yhteensä 510 turvallisuusvälikohtausta. Taliban toteutti maakunnassa 142 iskua, joissa kuoli 44 sotilasta (73 haavoittui) ja 99 siviiliä (317 haavoittui). ISKP teki 14 iskua, joissa kuoli 10 sotilasta (haavoittui 19), 1010 omaa taistelijaa ja 90 siviiliä (317 haavoittui). Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan toteuttivat 294 operaatiota, joista 190 oli ISKP:ta vastaan. Operaatioissa kuoli 1584 kapinallistaistelijaa (101 haavoittui) ja 55 siviiliä (13 haavoittui).³³³

Nangarhar nousi vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä maakunnaksi, jossa aiheutui kaikkein eniten siviiliuhreja. UNAMA tilastoi maakunnassa 1494 siviiliuhria, joista 554 oli kuolleita ja 940 haavoittuneita. Kyseessä oli yli kaksinkertainen määrä verrattuna samaan ajanjaksoon edellisvuonna.³³⁴ Puolet maakunnan siviiliuhreista oli ISKP:n tekemien räjähdeiskujen aiheuttamia.³³⁵ RS-joukkojen tilastojen mukaan Nangarharissa kertyi 935 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista toiseksi eniten Kabulien jälkeen.³³⁶

Nangarharissa tilastoitiin touko-lokakuussa 360 kuollutta ja 665 haavoittunutta siviiliä. Siviiliuhrien määrä oli korkea etenkin Jalalabadissa (146 kuollutta ja 320 haavoittunutta), Mohmand Darassa (48 kuollutta ja 189 haavoittunutta) ja Rodatissa (73 kuollutta ja 70 haavoittunutta). Mohmand Daran korkea siviiliuhrien määrä johtui yksittäisestä mielenosoitusjoukkoon 11.9.2018 tehdystä itsemurhaiskusta, joka tappoi 45 ja haavoitti 189 siviiliä.³³⁷

³²⁸ UNGA 7.12.2018, s.6-7.

³²⁹ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³³⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³³¹ UNAMA 10/2018, s.7.

³³² UNOCHA 6.12.2018, s.2.

³³³ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³³⁴ UNAMA 10.10.2018, s.1-2.

³³⁵ UNOCHA 23.11.2018, s.5.

³³⁶ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³³⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Dih Balan piirikunnassa tapahtui 24.11.2018 aseellinen hyökkäys ja 25.11.2018 ilmaisku, jotka aiheuttivat yhteensä kaksi kuolonuhria. Shinwarin piirikunnassa tapahtui 13.11.2018 räjähdys, joka aiheutti yhden kuolonuhrin sekä seitsemän haavoittunutta. Jalalabadissa tapahtui 1.11.2018 räjähdys, joka aiheutti kaksi haavoittunutta. Khogianin piirikunnassa tapahtui aseellisia hyökkäyksiä 17. ja 23.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 34 kuolonuhria ja yhden haavoittumisen. Mohmand Daran piirikunnassa tapahtui räjähdys 25.11.2018, joka aiheutti yhden haavoittumisen. Naziyanin piirikunnassa tapahtui ilmaiskut 3. ja 8.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 12 kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³³⁸

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban toimi aktiivisesti Hesarakin ja Shirzadin piirikunnissa. Chaparhar, Dih Bala, Khogiani, Lalpur, Naziyan, Pachir wa Agam ja Rodat olivat kiisteltyjä hallituksen ja sitä vastustavien kapinallisten välillä muiden Nangarharin alueiden kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Jalalabad ja Kama olivat vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³³⁹ LWJ:n jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Achinin, Bati Kotin, Chaparharin, Dih Balan, Hesarakin, Khogianin, Lalpurin, Nazyanin, Pachir wa Agamin, Rodatin, Shinwarin, Shirzadin ja Sorkh Rudin piirikunnat olivat kiisteltyjä Talibanin, ISKP:n ja hallituksen joukkojen välillä. Loput Nangarharin alueet olivat Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³⁴⁰

UN OCHA on rekisteröinyt Nangarharissa 22.11.2018 mennessä 10 342 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 5172 on paennut Dih Balasta, 1415 Pachir wa Agamista, 1389 Chaparharista, 1278 Khogianista, 406 Bati Kotista, 238 Hesarakista, 153 Shirzadista, 98 Rodatista, 81 Kotista, 77 Nazyanista ja 28 Achinista. Heistä suuri osa on päätyntä Kabuliin, Sorkhrudiin ja Jalalabadiin.³⁴¹

3.5.4. Nuristan

Noin 155 000 asukkaan Nuristan koostuu kahdeksasta piirikunnasta. Nuristanin pääkaupunki on noin 15 000 asukkaan Parun.³⁴²

UN OCHA:n mukaan Nuristanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).³⁴³ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Nuristanissa Afganistanin kaikista maakunnista neljänneksi vähiten hyökkäyksiä (38) Panjshirin, Bamiyanin ja Samanganin jälkeen aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁴⁴ Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan keskimääräistä korkeampi Barg

³³⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³³⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 225-226.

³⁴⁰ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁴¹ UNOCHA 27.5.2018.

³⁴² Nuristanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Barg Matal (15 000), Do Ab (10 000), Kamdish (25 000), Mandul (20 000), Nur Garam (35 000), Parun (15 000), Waigal (20 000) ja Wama (10 000).

³⁴³ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁴⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

Matalin, Kamdishin ja Waigalin piirikunnissa ja Nur Garamissa puolestaan Afganistanin keskitasolla. Loput Nuristanin alueet ovat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.³⁴⁵

Nuristanissa tilastoitiin 23 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.–31.10.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista viidenneksi vähiten. Valtiolliset turvallisuusjoukot toteuttivat Nuristanissa yhdeksän operaatiota, joista seitsemän oli Talibania vastaan ja kaksi ISKP:ta vastaan Waigalin ja Barg Matalin piirikunnissa. Taliban toteutti Nuristanissa 13 iskuja, joista kuusi tapahtui Kamdeshissa. ISKP ei tehnyt Nuristanissa iskuja.³⁴⁶

Nuristanissa tilastoitiin touko-lokakuussa yksi siviilikuolema Waigalissa sekä yks haavoittuminen Kamdeshissa. Siviilikuolema tapahtui Waigalissa 26.6.2018 Talibania vastaan tehdyssä ilmaiskussa.³⁴⁷ RS-joukkojen tilastojen mukaan Nuristanissa kertyi 18 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin maakunnista viidenneksi vähiten Bamiyanin, Panjshirin, Daikondin ja Nimruzin jälkeen.³⁴⁸ Pajhwok-uutistoimiston mukaan Nuristanista ei raportoitu turvallisuusvälikohtauksista marraskuussa 2018.³⁴⁹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan hallitusta vastustavat kapinalliset toimivat aktiivisesti Waigalissa. Do Ab, Mandul ja Wama olivat kiistelyjä alueita muiden maakunnan osien kuuluessa Afganistanin hallituksen vaikutusvallan piiriin.³⁵⁰ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Do Abin, Kamdishin, Mandulin, Waigalin ja Waman piirikunnat olivat kiistelyjä, mutta loput olivat pysyneet Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³⁵¹

UN OCHA on rekisteröinyt Nuristanissa 22.11.2018 mennessä 601 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 184 on lähtenyt Waigalista, 129 Kamdeshista, 103 Barg Matalista, 92 Mandulista, 61 Nur Garamista ja 32 Wamasta. Suurin osa heistä on päätenyt Paruniin.³⁵²

3.6. Koillis-Afganistan (Badakhshan, Baghlan, Kunduz, Takhar)

3.6.1. Badakhshan

Noin 985 000 asukkaan Badakhshan koostuu 28 piirikunnasta. Badakhshanin pääkaupunki on noin 70 000 asukkaan Faizabad.³⁵³

³⁴⁵ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

³⁴⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁴⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁴⁸ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁴⁹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³⁵⁰ SIGAR 30.10.2018, s.226.

³⁵¹ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁵² UNOCHA 3.12.2018.

³⁵³ Badakhshanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Arghanjkhwa (15 000), Argo (85 000), Baharak (30 000), Darayim (65 000), Darwaz Bala/ Nisayi (25 000), Darwaz Payin / Mami (30 000), Faizabad (70 000),

UN OCHA:n mukaan Badakhshanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).³⁵⁴ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Badakhshanissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (118) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁵⁵ Hyvin vuoristoinen maakunta on turvallisuustrendeiltään muita Koillis-Afganistanin alueita eristyneempi. Taistelut käydään lähes poikkeuksetta vähäisen tieverkoston läheisyydessä maakunnan vaikeakulkuisen maaston takia.³⁵⁶

Konfliktin intensiteetti kuului Jormin piirikunnassa Afganistanin kaikkein korkeimmalle tasolle. Suurimmassa osassa Badakhshania väkivalta oli Afganistanin alhaisimmalla tasolla, mutta Kuhistan, Raghistan, Tishkan ja Warduj olivat keskimääräistä väkivaltaisempia ja Baharak, Tagab ja Yamgan Afganistanin keskitasolla.³⁵⁷

Badakhshanissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.–31.10.2018 yhteensä 72 turvallisuusvälikohtausta. Eniten väkivaltaisuuksia esiintyi Kuhistanin piirikunnassa, jossa on käyty Talibanin ja valtiollisten turvallisuusjoukkojen välisiä taisteluita. Taliban on ollut ainoa raportoitu kapinallistoimija Badakhshanissa. Liike toteutti maakunnassa 39 iskua valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 31 sotilasta (29 haavoittui), 27 omaa taistelijaa (7 haavoittui) ja haavoittui kolme siviiliä. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan toteuttivat 28 operaatiota, joissa kuoli 164 Taliban-taistelijaa (98 haavoittui) ja 18 sotilasta.³⁵⁸

Siviiliuhreja raportoitiin kertyneen Badakhshanissa touko-lokakuussa kuusi kuollutta ja kymmenen haavoittunutta. Uhrit aiheutuivat Baharakissa (4 kuollutta ja 3 haavoittunutta), Darayimissa (2 kuollutta ja 3 haavoittunutta) ja Argossa (4 haavoittunutta). Baharakin muita korkeampi uhriluku johtui piirikunnan komentajan ja pormestarin kannattajien yhteenotosta 8.7.2018.³⁵⁹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Badakhshanissa kertyi 30 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁶⁰ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Arghanjkhwan piirikunnassa oli taistelu 2.11.2018, jossa aiheutui 13 kuolonuhria ja kaksi loukkaantumista. Faizabadin piirikunnassa oli taistelu 10.11.2018, joka aiheutti neljä kuolonuhria ja kolme haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³⁶¹

Ishkashim (15 000), Jorm (40 000), Khahan (15 000), Khash (40 000), Kiran wa Monjan (10 000), Kishm (85 000), Kufab (25 000), Kuhistan (15 000), Raghistan (40 000), Shahr Bozorg (55 000), Shighnan (30 000), Shaki (30 000), Shohada (35 000), Tagab (30 000), Tishkan (30 000), Wakhan (15 000), Warduj (25 000), Yaftal Sofla (55 000), Yamgan/Girwan (25 000), Yawan (35 000) ja Zibak (10 000).

³⁵⁴ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁵⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³⁵⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁵⁷ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

³⁵⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁵⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁶⁰ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁶¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban hallitsi Wardujin ja Yamganin piirikuntia ja toimi aktiivisesti Jormissa. Baharak, Ishkashim, Khahsh, Kiran wa Monjan, Kishm, Raghistan, Shaki, Shohada, Tagab ja Zibak olivat kiisteltyjä alueita osapuolten välillä. Loput Badakhshanin alueet kuuluivat Afganistanin hallituksen vaikutuspiiriin.³⁶² Myös Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Wardujin ja Yamganin piirikunnat olivat Talibanin hallinnassa. Arghanj Khwa, Argo, Baharak, Darayim, Darwaz Bala, Ishkashim, Jorm, Khash, Kishim, Koran wa Monjan, Kuhistan, Raghistan, Shaki, Shighnan, Shohada, Tagab, Tishkan ja Zibak olivat kiisteltyjä alueita Talibanin ja hallituksen joukkojen välillä. Muut Badakhshanin alueet ovat pysyneet Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³⁶³

UN OCHA on rekisteröinyt Badakhshanissa 22.11.2018 mennessä 16 612 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, mikä on viidenneksi eniten koko Afganistanissa. Heistä 5943 on paennut Tishkanista, 3843 Jormista, 2261 Kuhistanista, 1386 Darayimista, 1050 Wardujista, 987 Arghanjkhwasta, 581 Raghistanista, 287 Yamganista, 175 Argosta, 49 Zibakista, 42 Tagabista ja kahdeksan Koran wa Monjanista. Suurin osa paenneista on jäänyt kotialueilleen tai Faizabadiin ja muihin läheisiin piirikuntiin.³⁶⁴

3.6.2. Baghlan

Noin 945 000 asukkaan Baghlan koostuu 15 piirikunnasta. Baghlanin pääkaupunki on noin 225 000 asukkaan Pol-i-Khomri.³⁶⁵

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Baghlanissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).³⁶⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Baghlanissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (302) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁶⁷

UN OCHA:n mukaan konfliktin intensiteetti oli vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Pol-i-Khomrissa. Väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Baghlan-i-Jadidissa, Dushissa ja Tala wa Barfakissa. Muut Baghlanin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.³⁶⁸

Baghlanissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.–31.10.2018 yhteensä 113 turvallisuusvälikohtausta. Näistä suurin osa tapahtui Pol-i-Khomrissa ja Baghlan-i-Jadidissa. Selkkaukset koostuivat pääosin Talibanin hyökkäyksistä valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Taliban toteutti Baghlanissa 86 iskua pääsääntöisesti valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Talibanin iskuissa on kuollut 89 sotilasta ja haavoittunut 81. Talibanin omia taistelijoita on kuollut 217 ja haavoittunut 116 ja

³⁶² SIGAR 30.10.2018, s.219.

³⁶³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁶⁴ UNOCHA 3.12.2018.

³⁶⁵ Baghlanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Andarab (25 000), Baghlan-i-Jadid/ Baghlan-i-Markazi (185 000), Burka (55 000), Dahana-i-Ghori (60 000), Dih Salah (35 000), Dushi (70 000), Farang wa Gharu (15 000), Gozargah Nur (10 000), Khinjan (30 000), Khost wa Farang (70 000), Khwaja Hijran / Jalga (25 000), Nahrein (75 000), Pol-i-Hisar (30 000), Pol-i-Khomri (225 000) ja Tala wa Barfak (30 000).

³⁶⁶ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁶⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³⁶⁸ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

siviilejä on kuollut 11 ja haavoittunut 52. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan toteuttivat 16 operaatiota, joissa kuoli 177 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 91. Omia sotilaita kuoli operaatioissa 90 ja haavoittui 82.³⁶⁹

Baghlanissa tilastoitiin touko-lokakuussa 2018 yhteensä 12 siviilikuolemaa ja 58 haavoittumista. Siviiliuhrit kertyivät Pol-i-Khomrissa (10 kuollutta ja 53 haavoittunutta), Baghlan-i-Jadidissa (1 kuollut ja 2 haavoittunutta), Dushissa (1 kuollut ja 2 haavoittunutta) ja Nahreinissa (1 kuollut ja 1 haavoittunut). Pol-i-Khomrin korkea siviiliuhrien määrä oli seurausta Talibanin aseellisesta iskusta parlamenttivaalipäivänä 20.10.2018 väkijoukkoon, mikä aiheutti kahdeksan siviilin kuoleman ja 45 haavoittumisen.³⁷⁰ RS-joukkojen tilastojen mukaan Baghlanissa kertyi 151 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁷¹

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Burkan piirikunnassa oli taisteluja 11. ja 17.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 24 kuolonuhria ja 16 haavoittunutta. Pul-i-Khomrin piirikunnassa oli taisteluja 5.11.2018 ja ilmaisku 7.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 11 kuolonuhria ja 21 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³⁷²

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Dahana-i-Ghorin piirikunta oli Talibanin hallinnassa. Kaikki muut maakunnan alueet olivat kiistelyjä osapuolten välillä lukuun ottamatta hallituksen vaikutusvallan piiriin kuuluvaa Andarabia.³⁷³ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Dahana-i-Ghori ja Gozargah Nur olivat Talibanin hallinnassa. Taliban ja valtiolliset turvallisuusjoukot kiistelivät Andarabia lukuun ottamatta kaikkien muiden maakunnan alueiden hallinnasta.³⁷⁴

UN OCHA on rekisteröinyt Baghlanissa 22.11.2018 mennessä 10 607 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 5250 on paennut Baghlan-i-Jadidista, 4256 Pol-i-Khomrissa, 681 Tala wa Barfakista, 287 Dushista ja 133 Dahana-i-Ghorista. He ovat pääosin päätyneet Pol-i-Khomriin.³⁷⁵

3.6.3. Kunduz

Noin miljoonan asukkaan Kunduz koostuu seitsemästä piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 330 000 asukkaan Kunduz.³⁷⁶

³⁶⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁷⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁷¹ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁷² PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³⁷³ SIGAR 30.10.2018, s.220.

³⁷⁴ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁷⁵ UNOCHA 3.12.2018.

³⁷⁶ Kunduzin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Aliabad (50 000), Chardara (75 000), Dashti Archi (90 000), Imam Sahib (215 000, jonka lisäksi Kalbadin alueella asuvat 35 000), Khanabad (145 000, jonka lisäksi Aqtashin alueella asuvat 25 000), Kunduz (330 000, jonka lisäksi Gor Tepan alueella asuvat 10 000) ja Qala-i-Zal (75 000).

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Kunduzissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).³⁷⁷ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Kunduzissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (392) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁷⁸

Aliabad, Chardara, Dashti-i-Archi, Imam Sahib ja Kunduz kuuluvat Afganistanissa niihin alueisiin, joissa konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan kaikkein korkeimmalla tasolla vuonna 2018. Väkivalta on ollut keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Qala-i-Zalissa ja Khanabadissa.³⁷⁹

Kunduzissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.–31.10.2018 yhteensä 129 turvallisuusvälikohtausta. Taliban on ollut ainoa raportoitu kapinallistoimija Kunduzissa. Liike toteutti maakunnassa 73 iskua pääsääntöisesti valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Talibanin iskuissa on kuollut 203 sotilasta ja haavoittunut 138, Talibanin omia taistelijoita on kuollut 95 ja haavoittunut 51 ja siviilejä on kuollut neljä ja haavoittunut 17. Valtiolliset ja kansainväliset turvallisuusjoukot puolestaan toteuttivat 54 operaatiota, joissa kuoli 484 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 204. Siviilejä kuoli valtiollisten turvallisuusjoukkojen operaatioissa seitsemän.³⁸⁰

Kunduzissa tilastoitiin touko-lokakuussa 2018 yhteensä 11 siviilikuolemaa ja 54 haavoittumista. Lisäksi Taliban sieppasi kerralla 170 siviiliä. Siviiliuhrit kertyivät Kunduzin kaupungissa (2 kuollutta ja 38 haavoittunutta), Chardarassa (7 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Qala-i-Zalissa (2 kuollutta ja 8 haavoittunutta) ja Imam Sahibissa (4 haavoittunutta). Kunduzin kaupungin siviiliuhrit olivat seurausta Talibanin parlamenttivaalipäivänä 20.10.2018 ampumisesta kranaatinheittimellä väkijoukkoon. Chardaran siviiliuhrit puolestaan seurasivat NATO-joukkojen Nahr-i-Sufin kylässä 26.9.2018 tekemästä ilmaiskusta, jossa kuoli kolme ja haavoittui kolme siviiliä sekä piirikunnassa seuraavana päivänä tehdyistä sotilasoperaatioista, jotka aiheuttivat neljän siviilin kuoleman.³⁸¹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Kunduzissa kertyi 169 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁸²

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Dashti Archissa oli taisteluita 18.11.2018, joka aiheutti 36 kuolonuhria ja 38 haavoittunutta. Imam Shaibin piirikunnassa oli taisteluita 17.11.2018, joka aiheutti neljä kuolonuhria ja neljä haavoittunutta. Qala-i-Zalin piirikunnassa oli taisteluita 9. ja 14.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 16 kuolonuhria ja 11 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³⁸³

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban toimi aktiivisesti kaikkialla Kunduzin maakunnassa Aliabadin ja Kunduzin kaupungin ollessa kiisteltäjä osapuolten välillä.³⁸⁴ Long War Journalin

³⁷⁷ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁷⁸ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³⁷⁹ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

³⁸⁰ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁸¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁸² SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁸³ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³⁸⁴ SIGAR 30.10.2018, s.225.

jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Qala-i-Zalia ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta loppuissa Kunduzin piirikunnissa.³⁸⁵

UN OCHA on rekisteröinyt Kunduzissa 22.11.2018 mennessä 38 913 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, mikä on Faryabin ja Ghaznin jälkeen kolmanneksi eniten koko maassa. Heistä 20 321 on paennut Chardarasta, 6433 Imam Sahibista, 6370 Qala-i-Zalista, 3507 Khanabadista ja 2282 Dasht-i-Archista. Enemmistö heistä on päätynyt Kunduzin kaupunkiin.³⁸⁶

3.6.4. Takhar

Noin miljoonan asukkaan Takhar koostuu 17 piirikunnasta. Takharin pääkaupunki on noin 240 000 asukkaan Taloqan.³⁸⁷

UN OCHA:n mukaan Takharissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).³⁸⁸ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Takharissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (115) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁸⁹

UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 konfliktin intensiteetti oli keskimääräistä korkeammalla tasolla Darqadissa ja Afganistanin keskitasolla Baharakissa, Dashti Qalassa, Farkharissa, Khwaja Gharissa ja Ishkamishissa. Loput Takharin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.³⁹⁰

Takharissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.–31.10.2018 yhteensä 50 turvallisuusvälikohtausta. Näistä puolet jakautui kahteen piirikuntaan: Dashti Qalaan ja Khwaja Ghariin. Taliban on ollut ainoa raportoitu kapinallistoimija Takharissa. Liike toteutti maakunnassa 31 iskuja pääsääntöisesti valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa haavoittui 17 siviiliä. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan toteuttivat 12 operaatiota, joissa kuoli 100 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 60. Lisäksi maakunnassa raportoitiin neljä turvallisuusselkkausta, joiden tekijä ei ollut tiedossa.³⁹¹

Takharissa tilastoitiin touko-lokakuussa 2018 yhteensä 22 siviilikuolemaa ja 54 haavoittumista. Kaikki siviilikuolemat (22) tapahtuivat Rostaqissa ja haavoittumiset jakautuivat Rostaqiin (36), Yangi Qalaan (16) ja Taloqaniin (2). Rostaqin korkea siviiliuhrien määrä oli seurausta parlamenttivaaliehtokkaan pitämään kampanjatilaisuuteen 13.10.2018 tehdystä yksittäisestä itsemurhaiskusta, jossa kuoli 22 siviiliä ja haavoittui 36. Iskusta vastannut taho ei ole selvillä.

³⁸⁵ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁸⁶ UNOCHA 3.12.2018.

³⁸⁷ Takharin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Baharak (35 000), Bangi (35 000), Chahab (85 000), Chal (30 000), Darqad (30 000), Dashti Qala (35 000), Farkhar (50 000), Hazar Somuch (15 000), Ishkamish (60 000), Kalafgan (35 000), Khwaja Bahaoddin (25 000), Khwaja Ghar (70 000), Namak Ab (15 000), Rostaq (175 000), Taloqan (240 000), Warsaj (40 000) ja Yangi Qala (45 000).

³⁸⁸ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

³⁸⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

³⁹⁰ UNOCHA 6.12.2018, s. 2.

³⁹¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

Yangi Qalan korkean siviiliuhriluvun taustalla puolestaan on Taliban-liikkeen 15.10.2018 tekemä kranaatti-isku Nawabadin kylässä pidettyyn vaalikampanjatilaisuuteen.³⁹² RS-joukkojen tilastojen mukaan Takharissa kertyi 55 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.³⁹³

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Iskhamishin piirikunnassa tapahtui taisteluita 14. ja 17.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä kuusi kuolonuhria ja seitsemän haavoittunutta. Khwaja Gharin piirikunnassa oli taisteluita 7.11.2018, joka aiheutti 24 kuolonuhria ja 17 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.³⁹⁴

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban toimi aktiivisesti Darqadissa, Ishkamishissa, Khwaja Gharissa ja Yangi Qalassa. Baharak, Bangi, Chahab, Dashti Qala ja Khwaja Bahaoddin olivat kiisteltyjä alueita muiden Takharin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin.³⁹⁵ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta Baharakissa, Bangissa, Chahabissa, Darqadissa, Dashti Qalassa, Ishkamishissa, Khwaja Bahaoddinissa, Khwaja Gharissa ja Yangi Qalassa. Muut maakunnan alueet ovat pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.³⁹⁶

UN OCHA on rekisteröinyt Takharissa 22.11.2018 mennessä 15 561 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 6944 on paennut Darqadista, 6419 Khwaja Gharista, 1974 Dasht-i-Qalasta ja 224 Farkharista. Enemmistö on joko pysynyt kotipiirikuntansa sisällä tai päätenyt Khwaja Bahaoddiniin ja Taloqaniin.³⁹⁷

3.7. Pohjois-Afganistan (Balkh, Faryab, Jawzjan, Samangan, Sar-i-Pol)

3.7.1. Balkh

Noin 1,4 miljoonan asukkaan Balkh koostuu 15 piirikunnasta. Balkhin pääkaupunki on noin 430 000 asukkaan Mazar-i-Sharif.³⁹⁸ Pohjois-Afganistanin keskuksena tunnettu Mazar-i-Sharif on yksi Afganistanin turvallisuustilanteeltaan ja sosioekonomisilta olosuhteiltaan vakaimpina pidetyistä suurista kaupungeista.³⁹⁹ Mazar-i-Shariffin kaupunkiin on kohdistunut muuttoliikettä erityisesti ympäröivistä pohjoisista maakunnista.⁴⁰⁰

³⁹² Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

³⁹³ SIGAR 30.10.2018, s.81.

³⁹⁴ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

³⁹⁵ SIGAR 30.10.2018, s.228.

³⁹⁶ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

³⁹⁷ UNOCHA 3.12.2018.

³⁹⁸ Balkhin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Balkh (125 000), Charbulak (85 000), Charkint (45 000), Chintal (95 000), Dawlatabad (110 000), Dihdadi (70 000), Kaldar/ Shahrak Hairatan (20 000), Kishinda (50 000), Kholm (75 000), Marmol (10 000), Mazar-i-Sharif (430 000), Nahr-i-Shahi (45 000), Shulgara (120 000), Shurtipa (40 000) ja Zari (45 000).

³⁹⁹ EASO 12/2017, s.88–94; EASO 08/2017.

⁴⁰⁰ CSO 23.9.2018, s.40–41.

Maan sisäisesti siirtymään joutuneet sekä ulkomailta tulleet paluumuuttajat ovat keskittyneet erityisesti Nahr-i-Shahin piirikuntaan Mazar-i-Sharifin kaupungin läheisyydessä.⁴⁰¹ Satoja maan sisäisesti siirtymään joutuneita perheitä elää Mazar-i-Sharifin kaupungin laitamilla sijaitsevilla telttaleireillä ilman veden- ja sähkönjakelua ja muita palveluita. Ulkomailta tulevat paluumuuttajat puolestaan asettuvat Mazar-i-Sharifissa yleisimmin kaupungin vähemmän kehittyneille asuinalueille.⁴⁰² Mazar-i-Sharifissa sijaitsee Pohjois-Afganistanin keskussairaala, jonka lisäksi kaupungissa on 10–15 muuta sairaalaa, joista suurin osa on julkisia. Lisäksi Mazar-i-Sharifissa on 30–50 terveyskeskusta.⁴⁰³ Leireissä elävillä maan sisäisesti siirtymään joutuneilla on esiintynyt vaikeuksia päästä terveydenhuollon piiriin Mazar-i-Sharifissa.⁴⁰⁴

YK on tilastoinut Balkhissa korkean määrän maataisteluita.⁴⁰⁵ UN OCHA:n mukaan Balkhissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (450–650).⁴⁰⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Balkhissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (265) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁰⁷

Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan keskimääräistä korkeampi Balkhissa, Charbulakissa ja Chimtalissa ja Afganistanin keskitasolla Dawlatabadissa, Kishindassa ja Shortipassa. Loput Balkhin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.⁴⁰⁸

Balkhissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018 yhteensä 92 turvallisuusvälikohtausta. Näistä lähes kolme neljäsosaa tapahtui Charbulakin ja Chimtalin piirikunnissa, joissa sotilaallisten operaatioiden painopiste on ollut. Chakintissä, Dihdadissa, Kishindassa, Kholmissa ja Marmolissa ei raportoitu turvallisuusvälikohtauksia kyseisellä aikavälillä. Raportoinnin mukaan Balkhissa kuoli touko-lokakuussa 17 siviiliä, joista kahdeksan menehtyi Sholgaran piirikunnassa tapahtuneessa tienvarsipommin räjähdyksessä. Loput siviilikuolemat tapahtuivat Mazar-i-Sharifissa (4), Nahr-i-Shahissa (4) ja Charbulakissa (1).⁴⁰⁹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Balkhissa kertyi 111 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴¹⁰ Pajhwok-uutistoimiston mukaan Charbulakissa tapahtui viisi haavoittunutta aiheuttanut aseellinen hyökkäys 13.11.2018 ja Kholmin piirikunnassa tapahtui yhden kuolonuhrin aiheuttanut aseellinen hyökkäys 15.11.2018. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴¹¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan koko Balkhin maakunta oli vahvasti Afganistanin hallituksen kontrollissa lukuun ottamatta Chimtalia ja Charbulakia, jotka olivat kiisteltyjä osapuolten välillä.⁴¹²

⁴⁰¹ IOM 2017 s.2-3.

⁴⁰² ACCORD 7.12.2018, s. 25.

⁴⁰³ BFA 04/2018, s.37.

⁴⁰⁴ ACCORD 7.12.2018, s.113.

⁴⁰⁵ UNGA 10.9.2018, s.6.

⁴⁰⁶ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁰⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴⁰⁸ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

⁴⁰⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴¹⁰ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁴¹¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴¹² SIGAR 30.10.2018, s.220.

Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Dawlatabadin piirikuntaa. Taliban taisteli Chimtalin ja Charbulakin hallinnasta Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen kanssa. Muut Balkhin alueet olivat Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴¹³

UN OCHA on rekisteröinyt Balkhissa 22.11.2018 mennessä 553 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä kaikki ovat paenneet Charbulakin piirikunnasta Nahr-i-Shahiin.⁴¹⁴

3.7.2. Faryab

Noin miljoonan asukkaan Faryab koostuu 14 piirikunnasta. Faryabin pääkaupunki on noin 90 000 asukkaan Maimana.⁴¹⁵ Osa lähteistä katsoo Ghormachin piirikunnan kuuluvan Faryabin maakuntaan, mutta tässä katsauksessa piirikunta on käsitelty Badghisin yhteydessä.⁴¹⁶

YK tilastoi Faryabissa korkean määrän maataisteluita.⁴¹⁷ UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Faryabissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin korkeimmalla tasolla (650–1500).⁴¹⁸ Resolute Support -joukot tilastoivat Faryabissa 1.1.–15.8.2018 kaikista Afganistanin maakunnista eniten kapinallisten aloittamia hyökkäyksiä (1176).⁴¹⁹

Almar, Dawlatabad, Khwaja Sabzpush, Qaisar, Pashtun Kot ja Shirin Tagab kuuluivat UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 Afganistanissa niiden alueiden joukkoon, joissa konfliktin intensiteetti oli kaikkein korkein. Väkivalta oli keskimääräistä korkeammalla tasolla myös Kuhistanissa ja maan keskitasolla Bilchiraghissa, Gorziwanissa ja Qaramqolissa. Loput Faryabin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.⁴²⁰

Faryabissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018 yhteensä 286 turvallisuusvälikohtausta. Nämä jakautuivat suhteellisen tasaisesti eri maakunnan osiin lukuun ottamatta selvästi rauhallisempia Andkhoin, Aqchan, Khan Charbaghin ja Qaramqolin piirikuntia. Turvallisuusvälikohtausten määrä oli tarkastelujaksolla matala myös Bilchiraghissa. Kapinallisia vastaan tehdyt operaatiot ovat keskittyneet etenkin Almariin, Khwaja Sabzpushiin, Qaisariin ja Shirin Tagabiin. Taliban on ollut ainoa raportoitu kapinallistoimija Faryabissa. Liike toteutti maakunnassa pääasiallisesti valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan 200 iskua touko-lokakuussa 2018, joissa raportoitiin kuolleen 172 sotilasta (106 haavoittunutta), 86 omaa taistelijaa (31 haavoittunutta) ja 15 siviiliä (22 haavoittunutta).⁴²¹

⁴¹³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁴¹⁴ UNOCHA 3.12.2018.

⁴¹⁵ Faryabin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Almar (75 000), Andkhoi (45 000), Bilchiragh (55 000), Dawlatabad (50 000), Gorziwan (80 000), Khan Charbagh (25 000), Khwaja Sabzpush (55 000), Kuhistan (60 000), Maimana (90 000), Pashtun Kot (200 000), Qaisar (150 000), Qaramqol (20 000), Qorghon (50 000) ja Shirin Tagab (85 000). Ghormachin piirikunta kuuluu hallinnollisesti Badghisin maakuntaan.

⁴¹⁶ ks. aiheesta tarkemmin EASO 12/2017.

⁴¹⁷ UNGA 10.9.2018, s.6.

⁴¹⁸ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴¹⁹ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴²⁰ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

⁴²¹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

UNAMA:n mukaan Faryabissa kertyi vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä Afganistanin maakunnista viidenneksi eniten siviiliuhreja Nangarharin, Kabulin, Helmandin ja Ghaznin jälkeen.⁴²² RS-joukkojen tilastojen mukaan Faryabissa kertyi 247 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018, mikä oli Afganistanin kaikista maakunnista viidenneksi eniten.⁴²³ Faryabissa tilastoitiin touko-lokakuussa 26 siviilikuolemaa ja 68 haavoittumista. Eniten siviiliuhreja kertyi Maimanassa (4 kuollutta ja 34 haavoittunutta), joista suuri osa (kolme kuollutta ja 15 haavoittunutta) aiheutui 4.7.2018 väkivaltaiseksi yltyneessä mielenosoituksessa turvallisuusjoukkojen voimankäytön serauksena. Loput Faryabin siviiliuhrit jakautuivat seuraavasti: Shirin Tagab (4 kuollutta ja 9 haavoittunutta), Pashtun Kot (3 kuollutta ja 9 haavoittunutta), Dawlatabad (2 kuollutta ja 8 haavoittunutta), Kuhistan (2 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Qaisar (5 kuollutta), Almar (2 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Khwaja Sabzpush (1 kuollut ja 3 haavoittunutta) ja Gorziwan (3 kuollutta).⁴²⁴

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Almarin piirikunnassa oli taisteluita 5. ja 22.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 10 kuolonuhria. Dawlatabadin piirikunnassa oli taisteluita 2.11.2018, joka aiheutti kahdeksan kuolonuhria ja viisi haavoittunutta. Gorziwanin piirikunnassa 22.11.2018 oli taisteluita 22.11.2018, joka aiheutti kuusi kuolonuhria. Maimanan piirikunnassa oli taisteluita 27.11.2018, joka aiheutti yhden kuolonuhrin ja neljä haavoittunutta. Pashtun Kotin piirikunnassa oli taisteluita 6. ja 18.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 10 kuolonuhria ja 11 haavoittunutta. Qaisarin piirikunnassa oli taisteluita 8., 18., 22. ja 26.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 36 kuolonuhria ja 26 haavoittunutta. Qorghenin piirikunnassa oli taisteluita 11.11.2018, joka aiheutti yhden kuolonuhrin ja kaksi haavoittunutta. Shirin Tagabin piirikunnassa oli taisteluita 22.11.2018, joka aiheutti seitsemän kuolonuhria. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴²⁵

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan hallitusta vastustavat kapinalliset toimivat aktiivisesti Almarin, Gorziwanin, Kuhistanin ja Qaisarin piirikunnissa. Bilchiragh, Dawlatabad, Khwaja Sabzpush, Pashtun Kot ja Shirin Tagab olivat kiistelyjä alueita muiden Faryabin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin.⁴²⁶ Valtiollisten turvallisuusjoukkojen aluehallinta on tämän jälkeen heikentynyt Faryabissa, kun Taliban onnistui elokuun 2018 aikana valtaamaan kolmen piirikunnan keskukset viikon sisällä.⁴²⁷ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban on vaikutusvaltainen kaikkialla Faryabin maakunnassa lukuun ottamatta kaikkein pohjoisimpia Qaramqolia, Qorghania, Khan Charbaghia ja Andkhoita. Liike hallitsi Bilchiraghia, Kuhistania ja Pashtun Kotia ja taisteli hallituksen kanssa vallasta kaikissa muissa Faryabin piirikunnissa neljää pohjoisinta lukuun ottamatta.⁴²⁸

UN OCHA on rekisteröinyt Faryabissa 22.11.2018 mennessä jopa 50 720 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, mikä on suurempi määrä kuin missään muussa maakunnassa. Maan sisäisesti siirtyneistä 14 693 pakeni Pashtun Kotista, 9056 Dawlatabadista, 8562 Almarista, 6125 Shirin Tagabista, 4806 Khwaja Sabzpushista, 4348 Qaisarista, 1128 Bilchiraghista, 1092

⁴²² UNAMA 10.10.2018, s.1-2.

⁴²³ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁴²⁴ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴²⁵ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴²⁶ SIGAR 30.10.2018, s.221.

⁴²⁷ UNGA 10.9.2018, s.6.

⁴²⁸ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

Kuhistanista, 476 Gorziwanista ja 434 Qaramqolista. Suurin osa heistä on päätyneet Maimanan tai Andkhoin kaupunkeihin tai Jawzjanin Sheberghaniin ja Balkhin Nahr-i-Shahiin.⁴²⁹

3.7.3. Jawzjan

Noin 560 000 asukkaan Jawzjan koostuu 11 piirikunnasta. Jawzjanin pääkaupunki on noin 180 000 asukkaan Sheberghan.⁴³⁰

YK tilastoi Jawzjanissa korkean määrän maataisteluita.⁴³¹ UN OCHA:n mukaan Jawzjanissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).⁴³² Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Jawzjanissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (183) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴³³

Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Darzabissa ja keskimääräistä korkeampi myös Qoshtipassa. Aqchassa, Faizabadissa, Khanaqassa ja Sheberghanissa väkivalta oli Afganistanin keskitasolla loppujen Jawzjanin piirikuntien kuuluessa Afganistanin keskimääräistä rauhallisempiin alueisiin.⁴³⁴

Jawzjanissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018 yhteensä 83 turvallisuusvälikohtausta. Selkkaukset koostuivat pääosin kapinallisten aloittamista hyökkäyksistä valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan.⁴³⁵

Jawzjanissa on vaikuttanut kaksi kapinallistoimijaa: Taliban-liike sekä ISIS-mielinen ryhmittymä. Taliban teki maakunnassa 58 iskuja valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 89 sotilasta ja haavoittui 124. ISIS-ryhmittymä oli vastuussa kolmesta turvallisuusvälikohtauksesta ja aiheutti yhden siviilin kuoleman. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan tekivät maakunnassa 17 operaatiota, joissa kuoli 77 kapinallistaistelijaa ja haavoittui 31. Omia joukkoja kuoli operaatioissa 95 ja haavoittui 124. Raportoinnin mukaan Jawzjanissa kuoli touko-lokakuussa yksi siviili Darzabin piirikunnassa ja Aqchan piirikunnassa haavoittui seitsemän Talibanin aiheuttamassa räjähdyskussa.⁴³⁶ RS-joukkojen tilastojen mukaan Jawzjanissa kertyi 36 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴³⁷ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Aqchan piirikunnassa oli taisteluita 8.11.2018, joka aiheutti kolme kuolonuhria ja kolme haavoittunutta. Qoshtipan

⁴²⁹ UNOCHA 3.12.2018.

⁴³⁰ Jawzjanin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Aqcha (80 000), Darzab (50 000), Faizabad (45 000), Khamyab (15 000), Khanaqa (25 000), Khwaja Dokuh (30 000), Mardiyan (40 000), Mingajik (45 000), Qarqin (25 000), Qoshtipa (25 000) ja Sheberghan (180 000).

⁴³¹ UNGA 10.9.2018, s.6.

⁴³² UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴³³ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴³⁴ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

⁴³⁵ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴³⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴³⁷ SIGAR 30.10.2018, s.81.

piirikunnassa oli taisteluita 3. ja 4.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 24 kuolonuhria ja yhden haavoittuneen. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴³⁸

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan hallitusta vastustavat kapinalliset toimivat aktiivisesti Darzabin ja Qoshtipan piirikunnissa. Faizabad oli kiistelty alue muiden Jawzjanin osien kuullessa hallituksen valtapiiriin.⁴³⁹ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Darzabin ja Khamyabin piirikuntia ja taisteli valtiollisten turvallisuusjoukkojen kanssa Khwaja Dokuhin, Aqchan, Khanaqan, Faizabadin ja Qoshtipan hallinnasta. Muut Jawzjanin alueet ovat pysyneet valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁴⁰

UN OCHA on rekisteröinyt Jawzjanissa 22.11.2018 mennessä 1750 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 630 on paennut Darzabista, 497 Qoshtipasta, 539 Mardiyanista ja 84 Faizabadista. Suurin osa heistä on päättänyt Sheberghanin kaupunkiin tai Balkhin Nahr-i-Shahiin.⁴⁴¹

3.7.4. Samangan

Noin 400 000 asukkaan Samangan koostuu seitsemästä piirikunnasta. Samanganin pääkaupunki on noin 110 000 asukkaan Aibak.⁴⁴²

UN OCHA:n mukaan Samanganissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).⁴⁴³ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Samanganissa Afganistanin kaikista maakunnista kolmanneksi vähiten hyökkäyksiä (31) Panjshirin ja Bamiyanin jälkeen aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁴⁴ Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Hazrat Soltanissa. Väkivalta oli maan keskitasolla Aibakissa, Dara-i-Suf Balassa ja Dara-i-Suf Payinissa loppujen Samanganin piirikuntien kuullessa Afganistanin keskimääräistä rauhallisempina pysyneisiin.⁴⁴⁵

Samanganissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018 yhteensä 22 turvallisuusvälikohtausta. Näistä enemmistö tapahtui Dara-i-Suf Payinin piirikunnassa. Selkkaukset koostuivat pääosin kapinallisten aloittamista hyökkäyksistä valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Taliban-liike teki Samanganissa 15 iskuja pääosin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 71 sotilasta ja haavoittui 30. Omia taistelijoita kuoli iskuissa 16 ja haavoittui 13 ja lisäksi seitsemän siviiliä haavoittui. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan tekivät maakunnassa kaksi operaatiota,

⁴³⁸ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴³⁹ SIGAR 30.10.2018, s.223.

⁴⁴⁰ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁴⁴¹ UNOCHA 3.12.2018.

⁴⁴² Samanganin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Aibak (110 000), Dara-i-Suf Bala (70 000), Dara-i-Suf Payin (75 000), Firuz Nakhchir (15 000), Hazrat Soltan (45 000), Khorram wa Sarbagh (40 000) ja Ruyi Doab (50 000).

⁴⁴³ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁴⁴ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴⁴⁵ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

joissa kuoli 12 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 13. Omia joukkoja kuoli operaatioissa 71 ja haavoittui 30.⁴⁴⁶

Samanganissa tilastoitiin touko-lokakuussa viisi siviilikuolemaa ja 16 haavoittumista. Siviiliuhrit kertyivät Dara-i-Suf Payinissa (2 kuollutta ja 7 haavoittunutta), Aibakissa (3 kuollutta ja 4 haavoittunutta) ja Khorram wa Sarbaghissa (5 haavoittunutta).⁴⁴⁷ RS-joukkojen tilastojen mukaan Samanganissa kertyi 26 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁴⁸ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Dara-i-Sufin piirikunnissa tapahtui 1.11.2018 aseellinen hyökkäys ja 29.11.2018 taisteluita, jotka aiheuttivat yhteensä seitsemän kuolonuhria ja 10 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista eikä eri Dara-i-Sufin piirikuntia.⁴⁴⁹

USA:n 31.7.2018 luokituksen mukaan Dara-i-Suf Payin oli kiistelty alue Talibanin ja hallituksen joukkojen välillä muiden Samanganin osien kuuluessa hallituksen vaikutusvallan piiriin. Firuz Nakhchir ja Khorram wa Sarbagh olivat vahvasti valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁵⁰ Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Dara-i-Suf Payin oli kiistelty alue muiden Samanganin osien ollessa valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁵¹

UN OCHA on rekisteröinyt Samanganissa 22.11.2018 mennessä 3997 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 2884 on paennut Aibakista, 665 Dara-i-Suf Payinista, 252 Dara-i-Suf Balasta, 140 Khorram wa Sarbaghista ja 56 Ruyi Doabista. Suurin osa heistä on jäänyt Aibakin kaupunkiin.⁴⁵²

3.7.5. Sar-i-Pol

Noin 580 000 asukkaan Sar-i-Pol koostuu seitsemästä piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 165 000 asukkaan Sar-i-Pol.⁴⁵³

UN OCHA:n mukaan Sar-i-Polissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (50–250).⁴⁵⁴ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Sar-i-Polissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (125) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁵⁵

Sar-i-Polissa tilastoitiin aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018 yhteensä 54 turvallisuusvälikohtausta. Näistä enemmistö tapahtui maakunnan keskuksessa Sar-i-Polissa. Selkkaukset koostuivat

⁴⁴⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁴⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁴⁸ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁴⁴⁹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴⁵⁰ SIGAR 30.10.2018, s.227–228.

⁴⁵¹ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁴⁵² UNOCHA 3.12.2018.

⁴⁵³ Sar-i-Polin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Balkhab (55 000), Gusfandi (60 000), Kuhistanat (85 000), Sancharak (105 000), Sar-i-Pol (165 000), Sayad (60 000) ja Suzma Qala (50 000).

⁴⁵⁴ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁵⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

pääosin taisteluista valtiollisten turvallisuusjoukkojen ja Talibanin välillä.⁴⁵⁶ Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Sancharakin, Sar-i-Polin ja Sayadin piirikunnissa. Muut Sar-i-Polin osat ovat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.⁴⁵⁷

Sar-i-Polissa on raportoitu sekä Talibanin että ISIS-mielisten ryhmittymien toimintaa. Taliban-liike teki maakunnassa 45 iskua paikallisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Iskuissa kuoli 23 sotilasta ja haavoittui 38. ISIS-mielinen ryhmä teki itsemurhaiskun Talibania vastaan, jonka seurauksena kuoli 20 Taliban-taistelijaa. Valtiolliset turvallisuusjoukot puolestaan tekivät maakunnassa seitsemän operaatiota, joissa kuoli 50 Taliban-taistelijaa ja haavoittui 38.⁴⁵⁸

Sar-i-Polissa tilastoitiin 54 siviilien haavoittumista touko-lokakuussa 2018. Sar-i-Polissa haavoittui 30, Sayadissa 13, Sancharakissa 5, Sozma Qalassa 4 ja Balkhabissa 2. Heinäkuussa 2018 Taliban sieppasi maakunnassa tapahtuneissa kahdessa tapauksessa yhteensä seitsemän oikeuden tuomaria ja yhden sihteerin.⁴⁵⁹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Sar-i-Polissa kertyi 23 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁶⁰ Pajhwok-uutistoimiston mukaan Sar-i-Polissa ei raportoitu turvallisuusvälikohtauksista marraskuussa 2018.⁴⁶¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Kuhistanatin piirikunta oli Talibanin hallinnassa. Gosfandi, Sancharak, Sayad ja Sozma Qala olivat kiistelyjä alueita muiden Sar-i-Polin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin.⁴⁶² Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Kuhistanatia ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta kaikkialla muualla maakunnassa Balkhabia lukuun ottamatta.⁴⁶³

UN OCHA on rekisteröinyt Sar-i-Polissa 22.11.2018 mennessä 10 395 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 4487 on paennut Sancharakista, 3388 Sayadista, 2219 Sar-i-Polista, 231 Kuhistanatista ja 70 Balkhabista. Heistä suurin osa on päätynyt Sar-i-Polin kaupunkiin tai Balkhin Nahr-i-Shahiin.⁴⁶⁴

⁴⁵⁶ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁵⁷ UNOCHA 6.12.2018, s. 2.

⁴⁵⁸ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁵⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁶⁰ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁴⁶¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴⁶² SIGAR 30.10.2018, s.228.

⁴⁶³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁴⁶⁴ UNOCHA 3.12.2018.

3.8. Länsi-Afganistan (Badghis, Farah, Ghor, Herat)

3.8.1. Badghis

Noin 515 000 asukkaan Badghis koostuu seitsemästä piirikunnasta. Badghisin pääkaupunki on noin 70 000 asukkaan Qala-i-Naw.⁴⁶⁵

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Badghisissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).⁴⁶⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Badghisissa Afganistanin kaikista maakunnista neljänneksi eniten hyökkäyksiä (1011) Faryabin, Farahin, Uruzganin ja Helmandin jälkeen aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁶⁷ Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 Afganistanin korkeimmalla tasolla Ghormachin piirikunnassa. Väkivalta oli myös muualla Badghisissa keskimääräistä korkeammalla tasolla paitsi Jawandissa Afganistanin keskitasolla.⁴⁶⁸

Badghisissa tilastoitiin 108 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018. Valtiolliset turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnassa 10 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Operaatioissa kuoli 88 kapinallistaistelijaa ja haavoittui 48. Taliban teki Badghisissa puolestaan 77 hyökkäystä aiheuttaen turvallisuusjoukoille 118 sotilaan tappiot ja 48 haavoittumisen. Raportoinnin mukaan Badghisissa kuoli touko-lokakuussa yksi siviili Qala-i-Naw'n piirikunnassa.⁴⁶⁹ RS -joukkojen tilastojen mukaan aikavälillä 1.1.2018–15.8.2018 Badghisissa kertyi 63 siviiliuhria.⁴⁷⁰ Pajhwok-uutistoimiston mukaan Ab Kamarin piirikunnassa oli taisteluita 18.11.2018, joka aiheutti kuusi kuolonuhria. Qadisin piirikunnassa oli taisteluita 18.11.2018, joka aiheutti viisi kuolonuhria ja kaksi haavoittunutta. Qala-i-Naw'n piirikunnassa oli taisteluita 22.11.2018, joka aiheutti 13 kuolonuhria ja 27 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴⁷¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Taliban-liike toimi aktiivisesti Ghormachin piirikunnassa. Moqur, Bala Morghab ja Qadis olivat kiistellyjä alueita muiden Badghisin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Maakunnan pääkaupunki Qala-i-Naw oli vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁷² Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban hallitsi Ghormachin ja Moqurin piirikuntia. Qala-i-Naw oli valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa, mutta muualla Badghisissa Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta.⁴⁷³

UN OCHA on rekisteröinyt 22.11.2018 mennessä Badghisissa 10 645 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 2975 on paennut Qadisista, 2427 Ab Kamarista, 1732

⁴⁶⁵ Badghisin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Ab Kamari (80 000), Bala Morghab (105 000), Ghormach (60 000), Jawand (85 000), Moqur (25 000), Qadis (95 000) ja Qala-i-Naw (70 000).

⁴⁶⁶ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁶⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴⁶⁸ UNOCHA 6.12.2018, s. 2.

⁴⁶⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁷⁰ SIGAR 30.10.2018, s. 81.

⁴⁷¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴⁷² SIGAR 30.10.2018, s. 219–220.

⁴⁷³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

Bala Morghabista, 1462 Moqurista, 1583 Jawandista, 384 Qala-i-Naw'sta ja 82 Ghormachista. Valtaosa heistä on päätenyt Qala-i-Naw'hun ja vähemmistö myös Heratin kaupunkiin ja Ghorin Chaghcharaniin.⁴⁷⁴

3.8.2. Farah

Noin 525 000 asukkaan Farah koostuu yhdestätoista piirikunnasta. Farahin pääkaupunki on noin 120 000 asukkaan Farah.⁴⁷⁵

UN OCHA:n mukaan Farahissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa enemmän aseellisia taisteluja ja ilmaiskuja (450–650).⁴⁷⁶ Resolute Support -joukot tilastoivat Farahissa 1.1.–15.8.2018 kaikista Afganistanin maakunnista toiseksi eniten kapinallisten aloittamia hyökkäyksiä (1145) Faryabin jälkeen.⁴⁷⁷ Bala Boluk ja Farah kuuluivat UN OCHA:n mukaan konfliktin intensiteetiltään Afganistanin kaikkein levottomimpiin alueisiin vuonna 2018. Väkivalta oli maan keskitasolla Anardarassa, Khak Safidissa, Posht Rudissa ja Qala Kahissa, mutta muut Farahin alueet olivat keskimääräistä rauhallisempia.⁴⁷⁸

Farahissa tilastoitiin 307 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018. Selkkauksista enemmistö tapahtui Farahin ja Bala Bolukin piirikunnissa. Valtiolliset turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnassa 64 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Taliban teki Farahissa puolestaan 227 hyökkäystä, joista 44 % Farahin ja 22 % Bala Bolukin piirikunnissa. Raportoinnin mukaan Farahissa kuoli touko-lokakuussa 33 siviiliä, joista 16 kertyi valtion turvallisuusjoukkojen Bala Bolukissa tekemässä yksittäisessä etsintäoperaatioissa 17.8.2018. Bala Bolukissa myös ohiajavan bussin kohdalla räjähtänyt tienvarsipommi aiheutti 11 siviilin kuoleman ja 40 haavoittumisen 31.7.2018. Siviilejä haavoittui 58 ja siepattiin yksi. Bala Bolukin (yhteensä 27 kuollutta ja 40 haavoittunutta) lisäksi siviiliuhreja kertyi Khak Safidissa (4 kuollutta ja 8 haavoittunutta), Farahissa (2 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Shibkuhissa (4 haavoittunutta) ja Por Chamanissa (2 haavoittunutta).⁴⁷⁹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Farahissa kertyi 135 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁸⁰

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Bala Bolukin piirikunnassa oli taisteluja 15.11.2018, joka aiheutti 35 kuolonuhria. Farahin kaupungissa oli taisteluja 7., 9., 12., 26.11.2018 ja lisäksi tapahtui aseellinen hyökkäys 18.11.2018 ja ilmaisku 30.11.2018, jotka aiheuttivat yhteensä 61 kuolonuhria ja kahdeksan haavoittunutta. Golistanin piirikunnassa oli taisteluja 12.11.2018, joka aiheutti kuusi kuolonuhria. Khak Safidin piirikunnassa oli taisteluja 12.11.2018, joka aiheutti 40

⁴⁷⁴ UNOCHA 3.12.2018.

⁴⁷⁵ Farahin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Anar Dara (30 000), Bakwa (35 000), Bala Boluk (75 000), Farah (120 000), Golistan (45 000), Khak Safid (30 000), Lash Jowain (30 000), Por Chaman (55 000), Posht Rud (45 000), Qala Kah/ Posht Kuh (30 000) ja Shib Kuh (25 000).

⁴⁷⁶ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁷⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴⁷⁸ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

⁴⁷⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁸⁰ SIGAR 30.10.2018, s.81.

kuolonuhria. Qala Kahin piirikunnassa oli taisteluita 6.11.2018, joissa haavoittui 35 ihmistä. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴⁸¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Bakwa, Bala Boluk, Golistan, Khak Safid, Por Chaman ja Posht Rud olivat kiisteltyjä alueita muiden Farahin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Lash Jowain ja Shib Kuh olivat vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁸² Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban-liike hallitsi Bala Bolukin, Golistanin ja Khak Safidin piirikuntia ja taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta kaikissa muissa piirikunnissa hallituksen kontrollissa olevaa Lash Jowainia lukuun ottamatta.⁴⁸³

UN OCHA on rekisteröinyt Farahissa 22.11.2018 mennessä 23 047 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta, mikä on neljänneksi eniten Afganistanin alueista. Heistä 12 039 on paennut Posht Rudista, 4459 Farahista, 4784 Bala Bolukista, 500 Khak Safidista, 306 Golistanista, 207 Por Chamanista, 199 Anar Darasta, 140 Qala Kahista, 105 Bakwasta ja 38 Shib Kuhista. Suurin osa heistä on päätynyt Farahin kaupunkiin.⁴⁸⁴

3.8.3. Ghor

Noin 715 000 asukkaan Ghor koostuu kymmenestä piirikunnasta. Ghorin pääkaupunki on noin 145 000 asukkaan Firuzkuh (kaupunki tunnetaan myös nimellä Chaghcharan).⁴⁸⁵

UN OCHA:n mukaan Ghorissa esiintyi vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasoa vähemmän aseellisia taisteluita ja ilmaiskuja (1-50).⁴⁸⁶ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Ghorissa Afganistanin keskitasoa vähemmän hyökkäyksiä (227) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁸⁷ Konfliktin intensiteetti oli UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 keskimääräistä korkeammalla tasolla Firuzkuhissa ja Taiwarassa ja Afganistanin keskitasolla Dolainassa, Pasabandissa ja Shahrakissa. Muut Ghorin alueet olivat pysyneet keskimääräistä rauhallisempina.⁴⁸⁸

Ghorissa tilastoitiin 106 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018. Eniten selkkauksia tapahtui Firuzkuhin/Chaghcharanin, Charsadan, Dolainan ja Shahrakin piirikunnissa. Valtiolliset turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnassa 10 operaatiota Talibania vastaan touko-lokakuussa 2018. Näistä 40 % toteutettiin Shahrakin piirikunnassa. Taliban teki Ghorissa puolestaan 90 hyökkäystä pääosin valtiollisia turvallisuusjoukkoja vastaan. Raportoinnin mukaan Ghorissa kuoli touko-lokakuussa 10 siviiliä ja haavoittui 13. Siviiliuhrit kertyivät Charsadassa (3 kuollutta ja 4 haavoittunutta), Dolainassa (3 kuollutta ja 2 haavoittunutta), Firuzkuhissa (3

⁴⁸¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴⁸² SIGAR 30.10.2018, s.221.

⁴⁸³ LWJ/ Roggio & Gutowski (Päiväämätön).

⁴⁸⁴ UNOCHA 3.12.2018.

⁴⁸⁵ Ghorin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Charsada (30 000), Dawlatyar (35 000), Dolaina (40 000), Firuzkuh/Chaghcharan (145 000), Lal wa Sarjangan (120 000), Pasaband (100 000), Saghar (35 000), Shahrak (65 000), Taiwara (95 000) ja Tulak (55 000).

⁴⁸⁶ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁴⁸⁷ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁴⁸⁸ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

kuollutta ja 2 haavoittunutta), Taiwarassa (3 haavoittunutta), Dawlatyarissa (1 kuollut ja 1 haavoittunut) ja Tulakissa (1 haavoittunut).⁴⁸⁹ RS-joukkojen tilastojen mukaan Ghorissa kertyi 48 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁴⁹⁰ Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Charsadassa oli ilmaisku 15.11.2018, joka aiheutti kuusi kuolonuhria ja kolme haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁴⁹¹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Charsada oli kiistelty alue muiden Ghorin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Lal wa Sarjantal ja Saghar olivat vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁹² Long War Journalin jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Dawlatyar, Pasaband, Taiwara ja Tulak olivat kiistelyä alueita hallituksen ja Talibanin välillä Lal wa Sarjantal aseman ollessa epäselvä. Muut Ghorin alueet olivat valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁴⁹³

UN OCHA on rekisteröinyt Ghorissa 22.11.2018 mennessä 12 144 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 4147 on paennut Dolainasta, 3935 Shahrakista, 995 Firuzkuhista, 846 Tulakista, 686 Sagharista, 557 Charsadasta, 427 Pasabandista, 352 Dawlatyarista, 199 Taiwarasta, 124 Pasabandista. Heistä suurin osa on päätenyt Firuzkuhiin ja Heratin kaupunkiin.⁴⁹⁴

3.8.4. Herat

Noin kahden miljoonan asukkaan Herat koostuu 16 piirikunnasta. Maakunnan pääkaupunki on noin 505 000 asukkaan Herat.⁴⁹⁵ Heratin kaupunki on Mazar-i-Sharifin ohella yksi Afganistanin turvallisuustilanteeltaan ja sosioekonomisilta olosuhteiltaan vakaimpina pidetyistä suurista kaupungeista.⁴⁹⁶ Heratin kaupunki muodostuu historiallisesta keskustasta, 1900-luvulla rakennetuista lähiöistä sekä uudemmissa asuinalueista, joita on levinnyt kaupungin laitamille. Heratin asuinalueet ovat etnisesti jakautuneita, ja esimerkiksi tadzikkienemmistöisen kaupungin hazaravähemmistöä asuu kaupungin länsiosissa Jebraelin alueella.⁴⁹⁷

Heratin maakunnasta on vuoden 2018 aikana tullut alue, jonne on päätenyt Afganistanin maakunnista eniten maan sisäisiä siirtolaisia ja paluumuuttajia. Heitä oli maakunnassa yli 200 000 vuoden 2018 lopulla. Tämä on seurausta vakavan kuivuuden aiheuttamasta maan sisäisestä siirtolaisuudesta sekä poikkeuksellisen suuresta Iranista palanneiden määrästä.

⁴⁸⁹ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁴⁹⁰ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁴⁹¹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁴⁹² SIGAR 30.10.2018, s.222.

⁴⁹³ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁴⁹⁴ UNOCHA 3.12.2018.

⁴⁹⁵ Heratin hallinnolliset alueet ja niiden arvioidut asukasmäärät ovat: Adraskan (55 000), Chisht-i-Sharif (25 000), Farsi (35 000), Ghorian (95 000), Golran (100 000), Gozara (155 000), Herat (505 000), Injil (260 000), Karokh (70 000), Kohsan (55 000), Koshk (130 000), Koshk-i-Kohna (50 000), Obe (80 000), Pashtun Zarghun (105 000), Shindand (45 000, joiden lisäksi Kuhzurin alueella asuvat 10 000, Poshtkuhin alueella asuvat 35 000, Zirkuhin alueella asuvat 50 000 ja Zawolin alueella asuvat 50 000) ja Zindajan (60 000).

⁴⁹⁶ EASO 08/2017; EASO 12/2017, s.137–142.

⁴⁹⁷ USIP/Leslie 04/2015.

Varsinkin kuivuuden takia Heratiin päätyneet ovat oleskelleet heikoissa asuinolosuhteissa ja kärsineet ruoan ja muiden peruspalveluiden puutteesta.⁴⁹⁸

Iranin rajamaakuntana Herat on yleinen kauttakulkureitti sekä kohde taloudellisista ja muista syistä tapahtuvalle muuttoliikkeelle. Heratin kaupunkiin on rakennettu erityisesti paluumuuttajia varten tarkoitettuja asuinalue, Shahrak Saadat, mutta sen suosio on ollut vähäinen hankalien kulkuyhteyksien ja syrjäisen sijainnin takia. Varsinkin Iranista palanneet asuvat useammin paikallisväestön keskuudessa, ja paluumuuttajat ovat myös muodostaneet omia asuinalueitaan. Asukkaat ovat työllistyneet lähinnä päiväpalkalla tehtyihin urakoihin sekä kausiluonteiseen työhön läheisissä kylissä. Oxfam kuvaili monimuotoisen Heratin kaupungin vastaanottokapasiteettia korkeaksi tammikuussa 2018.⁴⁹⁹

Heratissa suhteellisen laadukasta opetusta tarjoavat, mutta korkeitakin hintoja siitä pyytävät, yksityiset koulut ovat lisääntyneet viime vuosina. Yksityisten koulujen suosiota on kasvattanut julkisten koulujen heikko taso.⁵⁰⁰ Maan sisäisesti siirtymään joutuneilla on ollut vaikeuksia rekisteröidä lapsiaan kouluihin muun muassa afganistanilaisten henkilöllisyysasiakirjojen puutteen takia.⁵⁰¹ Heratin ensimmäisen ja toisen asteen terveydenhuoltopalvelut eivät UN OCHA:n mukaan ole kyenneet vastaamaan kaupunkiin tulleisiin suuriin maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määriin, minkä seurauksena sairaalat ja terveyskeskukset ovat kärsineet ylikuormituksesta.⁵⁰² Heratissa on UN OCHA:n mukaan Afganistanin alueista eniten terveysongelmista, kuten aliravitsemuksesta, ripulista, raskausajan ongelmista sekä hengitysteiden ja ihon tulehduksista, kärsiviä maan sisäisesti siirtymään joutuneita. Maan sisäisesti siirtymään joutuneiden lisäksi Iranista palanneiden korkeat määrät ovat rasittaneet Heratin terveyspalveluja.⁵⁰³

UN OCHA:n mukaan aseellisten taisteluiden ja ilmaiskujen määrä oli Heratissa vuoden 2018 ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Afganistanin keskitasolla (250–450).⁵⁰⁴ Resolute Support -joukkojen tilastojen mukaan kapinalliset aloittivat Heratissa Afganistanin keskitasoa enemmän hyökkäyksiä (779) aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁵⁰⁵ Shindandin piirikunta kuului UN OCHA:n mukaan vuonna 2018 Afganistanissa niihin alueisiin, joissa konfliktin intensiteetti oli kaikkein korkein. Adraskan ja Obe olivat Afganistanin keskitasolla muiden Heratin alueiden kuuluessa keskimääräistä rauhallisempina pysyneisiin.⁵⁰⁶

Heratissa tilastoitiin 168 turvallisuusvälikohtausta aikavälillä 1.5.2018–31.10.2018. Eniten selkkauksia tapahtui Shindandin piirikunnassa. Valtiolliset turvallisuusjoukot toteuttivat maakunnassa 26 operaatiota touko-lokakuussa 2018. Näistä 40 % toteutettiin Shahrakin piirikunnassa. Taliban teki Heratissa puolestaan 116 hyökkäystä. Raportoinnin mukaan Heratissa kuoli touko-lokakuussa 25 siviiliä, haavoittui 54 ja siepattiin viisi. Merkittävin isku siviilejä vastaan oli Heratin kaupungissa väkijoukkoon heitetty käsikranaatti, joka tappoi kuusi siviiliä 5.6.2018.

⁴⁹⁸ UNOCHA 6.12.2018 s.9-12.

⁴⁹⁹ Oxfam 01/2018, s.20–22.

⁵⁰⁰ USIP/Leslie 2.4.2015, s.28, 41.

⁵⁰¹ UNOCHA 6.12.2018 s.9-11

⁵⁰² UNOCHA 20.9.2018, s.3.

⁵⁰³ UNOCHA 6.12.2018 s.38–39.

⁵⁰⁴ UNOCHA 23.11.2018, s.4.

⁵⁰⁵ SIGAR 30.10.2018, s. 75, 230.

⁵⁰⁶ UNOCHA 6.12.2018, s.2.

Iskun tekijä jäi tuntemattomaksi. Siviiliuhrit kertyivät Injilissä (2 kuollutta ja 16 haavoittunutta), Shindandissa (7 kuollutta ja 14 haavoittunutta), Heratin kaupungissa (7 kuollutta ja 13 haavoittunutta), Gozarassa (2 kuollutta ja 7 haavoittunutta), Ghorianissa (1 kuollut ja 2 haavoittunutta), Farsissa (2 kuollutta), Obessa (2 kuollutta), Koshkissa (1 kuollut), Chist Sharifissa (1 kuollut), Kuhsanissa (1 haavoittunut) ja Posht Kuhissa (1 haavoittunut).⁵⁰⁷ RS-joukkojen tilastojen mukaan Heratissa kertyi 219 siviiliuhria aikavälillä 1.1.–15.8.2018.⁵⁰⁸

Pajhwok-uutistoimiston raportoinnin mukaan Heratin kaupungissa tapahtui 15.11.2018 aseellinen hyökkäys, jossa kuoli yksi henkilö. Injilin piirikunnassa tapahtui aseellinen hyökkäys 12.11.2018, jossa kuoli yksi henkilö. Kohsanin piirikunnassa tapahtui räjähdys 10.11.2018, joka aiheutti kolme kuolonuhria. Shindadin piirikunnassa oli taisteluita 29.11.2018, joka aiheutti 28 kuolonuhria ja 17 haavoittunutta. Pajhwok ei erittele tilastoissaan siviilejä konfliktin osapuolista.⁵⁰⁹

USA:n 31.7.2018 luokittelun mukaan Shindandin piirikunta kuului Talibanin vaikutuspiiriin muiden Heratin osien kuuluessa hallituksen valtapiiriin. Gozara, Herat, Injil, Karokh, Kohsan ja Zindajan olivat vahvasti Afganistanin valtiollisten turvallisuusjoukkojen hallinnassa.⁵¹⁰ LWJ:n jatkuvasti päivittyvän arvion mukaan Taliban taisteli hallituksen joukkojen kanssa vallasta Adraskanissa, Ghorianissa, Golranissa, Koshkissa, Koshk-i-Kohnassa, Obessa ja Shindandissa.⁵¹¹

Heratista on 22.11.2018 mennessä lähtenyt 616 konfliktin takia maan sisäisesti siirtymään joutunutta. Heistä 534 pakeni Shindandista, 76 Koshkista ja kuusi Obesta. Suurin osa heistä on päätyneet Heratin kaupunkiin.⁵¹²

4. Humanitaarinen tilanne

Afganistanin humanitaariset olosuhteet ovat heikentyneet vuonna 2018, jonka aikana humanitaarisen avun tarpeessa olevien ihmisten määrä on kasvanut 3,3 miljoonasta 6,5 miljoonaan. Tämä on pääosin seurannut maata koetelleesta tavanomaista vakavammasta kuivuudesta sekä väkivaltaisuuksien lisääntymisestä. Eniten kuivuudesta ovat kärsineet Badghisin, Heratin ja Ghorin maakunnat. Humanitaarisen avun tarjoamisessa on ollut vaikeuksia, jotka ovat johtuneet rahoituksen alimitoituksesta sekä epävakaasta turvallisuustilanteesta. UN OCHA:n mukaan marraskuussa 2018 lähes kymmenen miljoonaa ihmistä kärsi ruokapulasta. Heistä 3,5 miljoonaa tarvitsi akuuttia humanitaarista ruoka-apua.⁵¹³

Afganistanissa kouluja on käytetty äänestäjien rekisteröintikeskuksina parlamenttivaaleja varten, minkä seurauksena kouluja vastaan tehdyt hyökkäykset ovat kaksinkertaistuneet edellisvuoteen nähden. Hyökkäysten seurauksena yli 544 000 lasta jäi vaille pääsyä koulutuksen piiriin. Samoin

⁵⁰⁷ Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi 1.5.–31.10.2018 tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista.

⁵⁰⁸ SIGAR 30.10.2018, s.81.

⁵⁰⁹ PAN/Erfanyar 2.12.2018.

⁵¹⁰ SIGAR 30.10.2018, s.223.

⁵¹¹ LWJ/ Roggio & Gutowski (päiväämätön).

⁵¹² UNOCHA 3.12.2018.

⁵¹³ UNOCHA 23.11.2018, s. 5, 9.

terveyskeskusten sulkemiset ja miehitykset ovat lisääntyneet. Myös avustustyöntekijöihin kohdistetut väkivallanteot ja sieppaukset ovat lisääntyneet.⁵¹⁴

Paluumuutto Pakistanista Afganistaniin on vähentynyt huomattavasti vuonna 2018. Tämä on johtunut afganistanilaisten elinolosuhteiden paranemisesta Pakistanissa sekä afganistanilaispakolaisten oleskelulupakorttien määräajan jatkamisesta.⁵¹⁵ Pakistanista palaajien määrä on ollut vuonna 2018 lokakuun puoliväliin mennessä vain 43 000, mikä on ennätysellisen alhainen lukema.⁵¹⁶ Iranista palaajien määrä puolestaan on kasvanut merkittävästi. Kasvanut paluumuutto on seurausta Iranin heikentyneestä taloustilanteesta, mikä on vähentänyt maassa oleskelevien afganistanilaisten työllistymismahdollisuuksia.⁵¹⁷ Vuonna 2018 lokakuun puoliväliin mennessä Iranista palasi ennätyselliset 673 000 afganistanilaista.⁵¹⁸

⁵¹⁴ UNOCHA 23.11.2018, s. 6

⁵¹⁵ UNOCHA 23.11.2018, s. 6.

⁵¹⁶ UNOCHA 6.12.2018 s.6.

⁵¹⁷ UNOCHA 23.11.2018, s. 6.

⁵¹⁸ UNOCHA 6.12.2018 s.6.

5. Lähteet

ACCORD (Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation). 7.12.2018. *Afghanistan: Entwicklung der wirtschaftlichen Situation, der Versorgungs- und Sicherheitslage in Herat, Mazar-e Sharif (Provinz Balkh) und Kabul 2010-2018.*

https://www.ecoi.net/en/file/local/2001546/Afghanistan_Versorgungslage+und+Sicherheitslage_2010+bis+2018.pdf (käyty 13.12.2018)

Afganistanissa toimivan kansainvälisen turvallisuusalan yrityksen raportointi Afganistanissa tapahtuneista turvallisuusvälikohtauksista aikavälillä 1.5.–31.10.2018.

Afghanistan Analysts Network (AAN),

Kazemi, Reza, Sayed. 30.8.2018. *The Quest for Household Water in Kabul City.* <https://www.afghanistan-analysts.org/blue-gold-the-quest-for-household-water-in-kabul-city/> (käyty 12.12.2018).

Khan, Pakteen & Ruttig, Thomas. 29.10.2018. *The 2018 Election Observed (1) in Zurmat, Paktia: Real Voting Only in the District Centre.* <https://www.afghanistan-analysts.org/election-days-in-zurmat-paktia-real-voting-only-in-the-district-centre/> (käyty 5.11.2018).

Ruttig, Thomas. 19.10.2018. *The Killing of Razeq: Removing the Taliban's Strongest Foe in Kandahar, an Indirect Hit at Elections.* <https://www.afghanistan-analysts.org/the-killing-of-razeq-removing-the-talebans-strongest-foe-in-kandahar-an-indirect-hit-at-elections/> (käyty 4.12.2018)

Ruttig, Thomas. 16.8.2018. *The Afghanistan Election Conundrum (12): Good News and Bad News about District Numbers.* <https://www.afghanistan-analysts.org/the-afghanistan-election-conundrum-12-good-news-and-bad-news-about-district-numbers/> (käyty 5.11.2018)

Sabawoon, Ali Mohammad. 3.11.2018. *The 2018 Election Observed (2) in Kandahar: Facing the Same Problems as the Rest of the Country.* <https://www.afghanistan-analysts.org/the-2018-election-observed-2-in-kandahar-facing-the-same-problems-as-the-rest-of-the-country/> (käyty 5.11.2018)

Yawar Adili, Ali & van Bijlert, Martine. 28.11.2018. *Taliban Attacks on Khas Uruzgan, Jaghori and Malestan (I): A New and Violent Push into Hazara Areas.* <https://www.afghanistan-analysts.org/taliban-attacks-on-khas-uruzgan-jaghori-and-malestan-i-a-new-and-violent-push-into-hazara-areas/> (käyty 28.11.2018)

BFA (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl/ Austrian Federal Office for Immigration and Asylum COI Unit) Staatendokumentation. 04/2018. *Fact-Finding Mission Report Afghanistan.* https://www.ecoi.net/en/file/local/1430912/5818_1524829439_03-onlineversion.pdf (käyty 12.12.2018)

City Mayors Statistics. Päiväämätön. *The World's Fastest Growing Cities and Urban Areas from 2006 to 2020*. http://www.citymayors.com/statistics/urban_growth1.html (käyty 12.12.2018)

CSO (Central Statistics Organization)

23.9.2018. *Afghanistan Living Conditions Survey 2016-17*.

http://cso.gov.af/Content/files/ALCS/ALCS%202016-17%20Analysis%20report%20-%20Full%20report23%20_09%202018-ilovepdf-compressed.pdf (käyty 27.11.2018)

2017. *Estimated Settled Population by Civil Division, Urban, Rural and Sex 2017-18*.

<http://cso.gov.af/Content/files/%D8%AA%D8%AE%D9%85%DB%8C%D9%86%20%D9%86%D9%81%D9%88%D8%B3/Final%20Population%201396.pdf> (käyty 9.11.2018)

EASO (European Asylum Support Office)

08/2017. *EASO Country of Origin Information Report Afghanistan: Key Socio-Economic Indicators, State Protection, and Mobility in Kabul City, Mazar-e Sharif, and Herat City*.

https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO_COI_Afghanistan_IPA_August2017.pdf (käyty 4.12.2018)

12/2017. *EASO Country of Origin Information Report: Afghanistan Security Situation*.

https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO_Afghanistan_security_situation_2017.pdf (käyty 4.12.2018)

IHS Jane's 10.9.2018. "Taliban offensive rolls back Islamic State expansion in northern Afghanistan", *Jane's Terrorism & Insurgency Monitor*.

https://janes.ihs.com/Janes/Display/FG_1027508-JTSM [vaatii kirjautumisen] (käyty 10.12.2018)

IHS Jane's 30.8.2018. "Assault on Ghazni underlines Taliban's growing urban assault capabilities", *Jane's Terrorism & Insurgency Monitor*.

https://janes.ihs.com/Janes/Display/FG_1010648-JTSM [vaatii kirjautumisen] (käyty 10.12.2018)

IOM (International Organization for Migration). 2017. *Baseline Mobility Assessment, Summary Results November-December 2017, Balkh*.

<https://displacement.iom.int/system/tdf/reports/Afghanistan-Baseline-Mobility-Assessment-Summary-Results-December-2017-Balkh-English.pdf?file=1&type=node&id=3896> (käyty 13.12.2018)

Landinfo. Giustozzi, Antonio. 23.8.2017. *Afghanistan: Taliban's Organization and Structure*.

https://landinfo.no/asset/3589/1/3589_1.pdf (käyty 3.12.2018)

Lifos (Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet) 4.12.2018. *Säkerhetsläget i Afghanistan (version 1.0)*.

<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=46235>

(käyty 10.12.2018)

LWJ (Long War Journal),

Roggio, Bill & Gutowski, Alexandra. 29.10.2018. *Half of Afghan Population Living in Districts Outside Government Control.*

<https://www.longwarjournal.org/archives/2018/10/afghan-population.php> (käyty 9.11.2018)

Roggio, Bill & Gutowski, Alexandra. Päiväämätön. *Mapping Taliban Control in Afghanistan.*

<https://www.longwarjournal.org/mapping-taliban-control-in-afghanistan> (käyty 27.11.2018)

NSIA (Islamic Republic of Afghanistan National Statistics and Information Authority). 2018. *Afghanistan Provincial Profile.*

<http://cso.gov.af/Content/files/%D9%BE%D8%A7%D9%84%DB%8C%D8%B3%DB%8C%20%D9%87%D8%A7/Afghanistan%20Provincial%20Profile-ilovepdf-compressed.pdf> (käyty 13.12.2018)

Oxfam. 01/2018. *Returning to Fragility - Exploring the Link between Conflict and Returnees in Afghanistan.* https://d1tn3vj7xz9fdh.cloudfront.net/s3fs-public/file_attachments/rr-returning-fragility-afghanistan-310118-en.pdf (käyty 27.11.2018)

PAN (Pajhwok Afghan News)/ Erfanyar, Ahmad Shah. 2.12.2018. *Afghan Attacks down 62pc, Casualties 11pc in November.* <https://www.pajhwok.com/en/2018/12/02/afghan-attacks-down-62pc-casualties-11pc-november> (käyty 3.12.2018)

RFE/RL (Radio Free Europe / Radio Liberty).

15.11.2018. *'From One Grave to Another': Afghan Hazara Fleeing Taliban Find Little Solace in Escape.* <https://www.rferl.org/a/afghan-hazara-fleeing-taliban-find-little-solace-in-escape/29603040.html> (käyty 4.12.2018).

24.7.2018. *Three Injured In Rocket Attacks On Kabul.* <https://www.rferl.org/a/three-injured-in-rocket-attacks-on-kabul/29387712.html> (käyty 3.12.2018)

15.7.2018. *Multiple Casualties In Deadly Kabul Suicide Attack.* <https://www.rferl.org/a/afghanistan-kabul-suicide-attack-at-least-5-killed/29366079.html> (käyty 3.12.2018)

SAIS Review. 22.8.2017. *Water Crisis in Kabul Could Be Severe if Not Addressed.*

<http://www.saisreview.org/2017/08/22/water-crisis-in-kabul-could-be-severe-if-not-addressed/> (käyty 12.12.2018)

SIGAR (Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction). 30.10.2018. *Quarterly Report to the United States Congress.* <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2018-10-30qr.pdf> (käyty 3.12.2018)

Tolo News

29.11.2018. *Truck Bomb Attack In Kabul Leaves 10 Dead.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/car-bomb-attack-kabul-leaves-10-dead>
(käyty 3.12.2018).

20.11.2018. *Death Toll Rises To 50 In Kabul Wedding Hall Explosion.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/40-killed-80-wounded-kabul-wedding-hall-blast> (käyty 3.12.2018)

12.11.2018. *Mol Confirms 6 Dead In Kabul Explosion.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/casualties-feared-explosion-rocks-kabul>
(käyty 3.12.2018)

31.10.2018. *Mol Revises Pul-e-Charkhi Prison Blast Death Toll.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/four-killed-blast-close-pul-e-charkhi-prison>
(käyty 3.12.2018)

9.9.2018a. *Suicide Bomber Targeted Massoud Supporters in Kabul.*

<https://www.tolonews.com/index.php/afghanistan/suicide-bomber-targeted-massoud-supporters-kabul> (käyty 3.12.2018)

9.9.2018b. *Furious Kabul Residents Slam Govt over Massoud Day Mayhem.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/furious-kabul-residents-slam-govt-over-massoud-day-mayhem> (käyty 3.12.2018)

6.9.2018a. *Govt Slammed Over Kabul's Insecurity.*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/govt-slammed-over-kabul%E2%80%99s-insecurity> (käyty 3.12.2018)

/Salangi, Wadood Abdul 6.9.2018b. *Wrestling Club's Coach Killed In Gym*

Explosion. <https://www.tolonews.com/afghanistan/wrestling-club%E2%80%99s-coach-killed-gym-explosion> (käyty 3.12.2018)

/Ashrafi, Nabila 23.7.2018. *Victims Of Airport Explosion Laid To Rest .*

<https://www.tolonews.com/afghanistan/victims-airport%C2%A0explosion-laid%C2%A0rest> (käyty 3.12.2018)

UNAMA (United Nations Assistance Mission in Afghanistan).

21.11.2018. *Statement by Tadamichi Yamamoto on Attack Targeting Religious*

Leaders in Kabul. <https://unama.unmissions.org/statement-tadamichi-yamamoto-attack-targeting-religious-leaders-kabul> (käyty 3.12.2018)

11/2018. *Special Report: 2018 Elections Violence.*

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/special_report_on_2018_elections_violence_november_2018.pdf (käyty 12.11.2018)

10/2018. *Special Report: Increasing Harm to Afghan Civilians from the Deliberate and Indiscriminate Use of Improvised Explosive Devices.*
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_special_report_suicide_and_other_ied_devices_october_2018_-_english.pdf
(käyty 19.11.2018)

10.10.2018. *Quarterly Report on the Protection of Civilians in Armed Conflict: 1 January to 30 September 2018.*
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_3rd_quarter_report_2018_10_oct.pdf (käyty 2.11.2018)

6.9.2018. *United Nations condemns killing of sportsmen, first responders and journalists.* <https://unama.unmissions.org/united-nations-condemns-killing-sportsmen-first-responders-and-journalists> (käyty 3.12.2018)

18.8.2018. *United Nations condemns attack deliberately targeting students at school.* <https://unama.unmissions.org/united-nations-condemns-attack-deliberately-targeting-students-school> (käyty 3.12.2018)

23.7.2018. *UNAMA condemns Kabul attack that left scores of civilians killed and injured.* <https://unama.unmissions.org/unama-condemns-kabul-attack-left-scores-civilians-killed-and-injured> (käyty 3.12.2018)

UNGA (United Nations General Assembly) Security Council.

7.12.2018. *The Situation in Afghanistan and its Implications for International Peace and Security, Report of the Secretary-General.*
<https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg-report-on-afghanistan-7-december-2018.pdf> (käyty 13.12.2018)

10.9.2018. *The Situation in Afghanistan and its Implications for International Peace and Security, Report of the Secretary-General.*
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_12_sept.pdf (käyty 22.11.2018)

6.6.2018. *The Situation in Afghanistan and its Implications for International Peace and Security, Report of the Secretary-General.*
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_6_june.pdf (käyty 26.6.2018)

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees). 30.8.2018. *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan.*
<https://www.refworld.org/pdfid/5b8900109.pdf> (käyty 30.11.2018)

UNOCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs),

9.12.2018. *Afghanistan: Overview of Natural Disasters (as of 9 December 2018)*.
<https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/natural-disasters-0> (käyty 10.12.2018)

6.12.2018. *Afghanistan: Humanitarian Needs Overview (2019)*.
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_2019_humanitarian_needs_overview.pdf (käyty 10.12.2018)

3.12.2018. *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 25 November 2018)*.
<https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> (käyty 28.11.2018)

23.11.2018. *Afghanistan: Humanitarian Response Plan (2018-2021) Mid-Year Review (July 2018)*.
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_hrp_2018_mid_year_review.pdf (käyty 26.11.2018)

20.9.2018. *Afghanistan Drought Response, Situation Report No. 2 (as of 16 September 2018)*.
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/20180920_afghanistan_drought_sitrep_no_2.pdf (käyty 12.12.2018)

USIP (United States Institute of Peace),

Foschini, Fabrizio. 04/2017. *Kabul and the Challenge of Dwindling Foreign Aid*.
https://www.usip.org/sites/default/files/2017-04/pw126_kabul-and-the-challenge-of-dwindling-foreign-aid.pdf (käyty 9.11.2018)

Leslie, Jolyon. 2.4.2015. *Political and Economic Dynamics of Herat*.
<https://www.usip.org/sites/default/files/PW107-Political-and-Economic-Dynamics-of-Herat.pdf> (käyty 27.11.2018)

VoA (Voice of America) 6.8.2018. *Afghan Attack Denounced as Fatalities Rise to 26*.
<https://www.voanews.com/a/afghani-attack-denounced-as-fatalities-rise-to-26/4560067.html> (käyty 3.12.2018)

World Bank. 15.8.2018. *Promoting Education during Times of Increased Fragility*.
<http://documents.worldbank.org/curated/en/280721531831663216/pdf/124921-REVISED-AFGHANISTANPROMOTINGEDUCATIONPublication.pdf> (käyty 3.12.2018).